

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

mercredi

25-05-2005

Après-midi

woensdag

25-05-2005

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beige gekleurd papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Annelies Storms au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "le projet d'arrêté royal relatif aux modalités d'exécution du test de situation dans le cadre de la lutte contre la discrimination" (n° 6810)

Orateurs: **Annelies Storms, Christian Dupont**, ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes, de l'Egalité des chances

Questions jointes de
- M. Claude Marinower au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "l'appel des CPAS belges réclamant l'adaptation du droit de séjour et de la loi sur les CPAS" (n° 6941)

- M. Guido Tastenhoye au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "le tourisme médical d'illégaux auquel les CPAS des villes belges sont confrontés de plus en plus fréquemment" (n° 6988)

Orateurs: **Claude Marinower, Guido Tastenhoye, Christian Dupont**, ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes, de l'Egalité des chances

Question de M. Koen T'Sijen au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "l'absence d'un nouvel arrêté royal relatif à la participation sociale" (n° 7003)

Orateurs: **Koen T'Sijen, Christian Dupont**, ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes, de l'Egalité des chances

Question de Mme Nahima Lanjri au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "les CPAS qui excèdent leurs compétences" (n° 7088)

Orateurs: **Nahima Lanjri, Christian Dupont**, ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes, de l'Egalité des chances

Question de Mme Muriel Gerken à la secrétaire d'Etat au Développement durable et à l'Economie sociale, adjointe au ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'importation de bois tropical" (n° 7102)

Orateurs: **Muriel Gerken, Bruno Tobback**, ministre de l'Environnement et ministre des

INHOUD

Vraag van mevrouw Annelies Storms aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de uitvoeringsmodaliteiten van de praktijktest in het kader van de bestrijding van discriminatie" (nr. 6810)

Sprekers: **Annelies Storms, Christian Dupont**, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen

Samengevoegde vragen van
- de heer Claude Marinower aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "de oproep van de Belgische OCMW's om het verblijfsrecht en de OCMW-wet aan te passen" (nr. 6941)

- de heer Guido Tastenhoye aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het medisch toerisme van illegalen waarmee de OCMW's van de Belgische steden steeds meer worden geconfronteerd" (nr. 6988)

Sprekers: **Claude Marinower, Guido Tastenhoye, Christian Dupont**, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen

Vraag van de heer Koen T'Sijen aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het uitblijven van een nieuw KB met betrekking tot maatschappelijke participatie" (nr. 7003)

Sprekers: **Koen T'Sijen, Christian Dupont**, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen

Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "overtredingen van de bevoegdheden van het OCMW" (nr. 7088)

Sprekers: **Nahima Lanjri, Christian Dupont**, minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen

Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling en Sociale Economie, toegevoegd aan de minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de invoer van tropisch hout" (nr. 7102)

Sprekers: **Muriel Gerken, Bruno Tobback**, minister van Leefmilieu en minister van

Pensions

Question de M. Servais Verherstraeten au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "la politique relative aux produits contenant des solvants" (n° 6911)

Orateurs: **Servais Verherstraeten, Bruno Tobbacq**, ministre de l'Environnement et ministre des Pensions

Question de M. Mark Verhaegen au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "les mesures visant à réduire les émissions de particules fines" (n° 6952)

Orateurs: **Mark Verhaegen, Bruno Tobbacq**, ministre de l'Environnement et ministre des Pensions

Question de M. Stijn Bex au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les dérives des programmes de télé-réalité" (n° 6608)

Orateurs: **Stijn Bex, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de M. François Bellot au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'enregistrement de médicaments" (n° 6611)

Orateurs: **François Bellot, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de M. Denis Ducarme au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la réorganisation de l'AFSCA" (n° 6660)

Orateurs: **Denis Ducarme, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la puce sous-cutanée" (n° 6673)

Orateurs: **Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les coffrets spéciaux pour l'euthanasie" (n° 6698)

Orateurs: **Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Muriel Gerken au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les effets de la présence de téléphones sans fil (DECT) dans les maisons" (n° 6716)

Orateurs: **Muriel Gerken, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Questions jointes de
- M. David Geerts au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'étude

Pensioenen

Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "het productbeleid voor solventhoudende producten" (nr. 6911)

Sprekers: **Servais Verherstraeten, Bruno Tobbacq**, minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen

Vraag van de heer Mark Verhaegen aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de maatregelen om de uitstoot van fijne stofdeeltjes te verminderen" (nr. 6952)

Sprekers: **Mark Verhaegen, Bruno Tobbacq**, minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen

Vraag van de heer Stijn Bex aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de excessen van de reality-programma's" (nr. 6608)

Sprekers: **Stijn Bex, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van de heer François Bellot aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de registratie van geneesmiddelen" (nr. 6611)

Sprekers: **François Bellot, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van de heer Denis Ducarme aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de reorganisatie van het FAVV" (nr. 6660)

Sprekers: **Denis Ducarme, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de onderhuidse chip" (nr. 6673)

Sprekers: **Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de euthanasiekits" (nr. 6698)

Sprekers: **Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de effecten van het gebruik van draadloze telefoons (DECT) in woningen" (nr. 6716)

Sprekers: **Muriel Gerken, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Samengevoegde vragen van
- de heer David Geerts aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de

d'Ernst & Young sur les retombées économiques de l'interdiction de fumer dans les cafés" (n° 6902)

- M. Denis Ducarme au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "son projet de nouvelle réglementation de l'usage du tabac dans l'horeca" (n° 6910)

- Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'interdiction de fumer dans les établissements horeca" (n° 6918)

Orateurs: **David Geerts, Denis Ducarme, Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Colette Burgeon au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la proposition de règlement de la Commission européenne concernant les allégations nutritionnelles et de santé portant sur les denrées alimentaires" (n° 6916)

Orateurs: **Colette Burgeon, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Colette Burgeon au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la surconsommation d'acides gras" (n° 6917)

Orateurs: **Colette Burgeon, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de M. Mark Verhaegen au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'évolution des contrôles ESB" (n° 6947)

Orateurs: **Mark Verhaegen, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de M. Mark Verhaegen au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le soutien de la recherche scientifique relative à la lutte contre les maladies et les causes du dépérissement des abeilles" (n° 6949)

Orateurs: **Mark Verhaegen, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de M. Mark Verhaegen au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le fonds de lutte contre le tabagisme" (n° 6951)

Orateurs: **Mark Verhaegen, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'alcool et les moins de 16 ans" (n° 6994)

Orateurs: **Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

studie van Ernst & Young omtrent de economische gevolgen van het rookverbod in de cafésector" (nr. 6902)

- de heer Denis Ducarme aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "zijn ontwerp tot invoering van een nieuwe regeling voor het tabaksgebruik in de horeca" (nr. 6910)

- mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het rookverbod in de horeca" (nr. 6918)

Sprekers: **David Geerts, Denis Ducarme, Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het voorstel van verordening van de Europese Commissie inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen" (nr. 6916)

Sprekers: **Colette Burgeon, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het overmatige gebruik van vetzuren" (nr. 6917)

Sprekers: **Colette Burgeon, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van de heer Mark Verhaegen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de evolutie in BSE-controles" (nr. 6947)

Sprekers: **Mark Verhaegen, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van de heer Mark Verhaegen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek naar de bestrijding van bijensterfte en de oorzaken van bijensterfte" (nr. 6949)

Sprekers: **Mark Verhaegen, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van de heer Mark Verhaegen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het tabaksfonds" (nr. 6951)

Sprekers: **Mark Verhaegen, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "alcohol en -16 jarigen" (nr. 6994)

Sprekers: **Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Question de Mme Annemie Turtelboom au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la marge budgétaire pour les logopèdes" (n° 7018)	50	Vraag van mevrouw Annemie Turtelboom aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de budgetruimte voor logopedisten" (nr. 7018)	50
<i>Orateurs:</i> Annemie Turtelboom, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Annemie Turtelboom, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de M. Patrick De Groote au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la coeliaquie" (n° 7089)	52	Vraag van de heer Patrick De Groote aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de glutenintolerantie" (nr. 7089)	52
<i>Orateurs:</i> Patrick De Groote, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Patrick De Groote, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'examen pour l'accès à la profession auquel doivent se soumettre les kinésithérapeutes diplômés" (n° 7037)	54	Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het vestigingsexamen voor afgestudeerde kinesisten" (nr. 7037)	54
<i>Orateurs:</i> Luc Goutry, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Luc Goutry, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le rapport d'évaluation relatif au développement des soins palliatifs" (n° 7073)	58	Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het evaluatierapport inzake de uitbouw van palliatieve zorgen" (nr. 7073)	58
<i>Orateurs:</i> Luc Goutry, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Luc Goutry, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	

COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

du

van

MERCREDI 25 MAI 2005

WOENSDAG 25 MEI 2005

Après-midi

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 14.41 uur door de heer Luc Goutry, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.41 heures par M. Luc Goutry, président.

01 Vraag van mevrouw Annelies Storms aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de uitvoeringsmodaliteiten van de praktijktest in het kader van de bestrijding van discriminatie" (nr. 6810)

01 Question de Mme Annelies Storms au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "le projet d'arrêté royal relatif aux modalités d'exécution du test de situation dans le cadre de la lutte contre la discrimination" (n° 6810)

01.01 **Annelies Storms** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in artikel 19, paragrafen 3 en 4 van de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 april 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding, wordt voorzien in de mogelijkheid tot het uitvoeren van een praktijktest om het bewijs van discriminatie te leveren. Er wordt bepaald dat bij koninklijk besluit de nadere regels voor de uitvoering van die praktijktesten moeten worden bepaald. Enige tijd geleden heeft uw ontwerp van koninklijk besluit heel wat kritiek geoogst uit allerhande hoeken. Ik herinner mij nog mooie woorden zoals discriminatiespionnen en verklikkers. Ik vond het een beetje over de schreef gaan.

Ik had nog een aantal vragen over die praktijktesten. Hoe wilde u die praktijktesten eigenlijk precies regelen? Ik had het gevoel dat er in de media niet altijd even objectieve informatie werd gegeven door degenen die het opzet hebben afgeschoten. Ik zou eens willen weten hoe u het juist had opgevat. Ik vraag mij ook af of u toch nog bereid bent om bij koninklijk besluit de regels in verband met zo'n praktijktesten te bepalen. Zult u uw ontwerp van KB aanpassen? Wanneer komt dat ontwerp terug op de Ministerraad?

Ik heb nog een aantal praktische vragen. Wie zal de kosten van zo'n praktijktest moeten dragen? Is de kritiek wel terecht dat de praktijktest de privacywet zou schenden? Is de kritiek terecht dat er bij het werken met proefpersonen sprake zou zijn van uitlokking?

01.02 Minister **Christian Dupont**: Afgezien van de zeer uitzonderlijke gevallen waarin de rassendiscriminatie ingeroepen wordt, zoals dat

01.01 **Annelies Storms** (sp.a-spirit): La loi du 25 février 2003 prévoit la possibilité d'un test de situation pour prouver une discrimination. Un arrêté royal doit en préciser les modalités. Le projet d'arrêté royal du ministre a suscité de nombreuses critiques.

Comment le ministre compte-t-il organiser concrètement les tests de situation? Les informations publiées à ce sujet dans les médias ne sont pas toujours objectives. Le ministre a-t-il toujours l'intention de rédiger un arrêté royal pour définir les modalités de ces tests? Qui supportera le coût d'un tel test de situation? D'après certaines critiques, ce test violerait la loi sur la protection de la vie privée. Partagez-vous cette thèse? Pourrait-on parler de provocation en cas de recours à des volontaires?

01.02 **Christian Dupont**, ministre: Les victimes ayant

het geval was in het bedrijf Ferryn, heeft het slachtoffer het vaak moeilijk om de discriminatie te bewijzen.

Daarom voorzien de wet en de Europese richtlijnen in mechanismen om de vaststelling van dit bewijs te vergemakkelijken. Zoals u zei heb ik enkele weken geleden een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de organisatie van praktijktests ingediend, dat noodzakelijk is en waarin wordt voorzien door de antidiscriminatiewet.

Na een eerste bespreking binnen de regering heb ik de opdracht gekregen grondig overleg te plegen met de betrokken sectoren: VBO, vakbonden, horeca, eigenaarsyndicaat, enz. Deze consultaties zijn gebeurd. Ik wil dit nu snel terug op de Ministerraad brengen. Ik wil er enkel aan herinneren dat het verantwoordelijk is en blijft van de regering om de uitvoeringsmaatregelen goed te keuren van de wetten die door het Parlement zijn goedgekeurd.

Wat ook de modaliteiten mogen zijn, de test blijft gewoon een aanwijzing van discriminatie die de omkering van de bewijslast mogelijk maakt op volledig oordeel van de rechter. Ik wil er nogmaals aan herinneren dat dit toekomstige koninklijk besluit tot doel heeft de praktijktests strikt te omkaderen. Deze bewijsmethode wordt reeds gebruikt in Nederland en Frankrijk, zonder enige reglementering, dus zonder waarborgen voor onze fundamentele rechten en vrijheden. Het komt uiteraard niet aan de Koning toe om beperkingen aan te brengen in het recht op de persoonlijke levenssfeer, een recht dat onze wetgevende macht heeft bekrachtigd.

Ik herinner u eraan dat het de rechter toekomt om, zoals in om het even welke zaak, de bewijsmiddelen te weren die dit recht schenden. Voorlopig zijn wij nog steeds bezig met de voorbereiding van het ontwerp van koninklijk besluit. Ik kan u op dit ogenblik niet meer zeggen.

souvent du mal à fournir la preuve qu'elles ont pâti d'une discrimination, la loi belge et les directives européennes prévoient certains mécanismes destinés à faciliter la constatation de la preuve. Il y a quelques semaines, j'ai déposé un projet d'arrêté royal relatif à l'organisation de tests de situation. Après une première discussion au sein du gouvernement, j'ai été chargé d'organiser une concertation approfondie avec les parties concernées telles que la FEB. Ces consultations ont eu lieu. A présent, j'ai l'intention de faire réexaminer rapidement ce dossier en conseil des ministres. Il incombe au gouvernement d'approuver les arrêtés d'exécution de lois que le Parlement a adoptées.

Le test de situation n'est qu'une indication qu'il y a discrimination et cette indication permet une inversion de la charge de la preuve sur la base d'une appréciation pleine et entière du juge. La finalité du futur arrêté royal sera d'encadrer strictement le test de situation. Cette méthode de preuve est déjà employée aux Pays-Bas et en France sans aucune réglementation.

On ne peut limiter le droit à la vie privée. Il appartient au juge de repousser les moyens de preuve qui portent atteinte à ce droit. Actuellement, nous travaillons encore à la préparation du projet d'arrêté royal.

01.03 Annelies Storms (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik veronderstel dat de interkabinettenvergaderingen aan de gang zijn en ik hoop uit uw antwoord te mogen afleiden dat uiteindelijk een koninklijk besluit tot stand zal komen. Immers, waar gaan we anders naartoe als het Parlement wetten goedkeurt, maar de regering de wetten niet uitvoert? U kunt alleszins wel op onze steun reken als u daarin wil doorzetten om de praktijktesten uit te voeren.

De eerste minister had het terzake over spionage, discriminatiespionnen en verklikkers. Ik hoop op de nodige medewerking en openheid, zeker nu u consultaties hebt belegd met de bedrijfswereld en met de eigenaarsyndicaten die ook heftige reageerden. Hebt u al enige aanwijzing dat het er toch zou kunnen

01.03 Annelies Storms (sp.a-spirit): J'espère pouvoir déduire de votre réponse qu'un arrêté royal va enfin être promulgué. Le ministre peut compter sur notre soutien s'il souhaite poursuivre les tests de situation. J'espère que la volonté de collaboration et d'ouverture requise est aujourd'hui présente. Le ministre a-t-il des indications annonçant le règlement?

komen of is het nog te vroeg om daar eigenlijk al uitspraken over te doen?

01.04 Minister **Christian Dupont**: De bedoeling is om een project voor te leggen, rekening houdend met de verschillende standpunten.

Ik heb een en ander gehoord en gelezen dat niet met de waarheid strookte volgens mij. We denken op dit ogenblik grondig na en we willen alle verwijten vermijden. We werken momenteel aan het koninklijk besluit. Misschien zullen volgende week reeds de eerste interkabinettenvergaderingen plaatsvinden, niet met de bedoeling om uit te dagen, maar met de wil om, zoals u hebt gezegd, de wet uit te voeren.

01.05 **Annelies Storms** (sp.a-spirit): Ik denk dat het ook wel echt nodig is, mijnheer de minister. Rekening houdend met de evaluatie van de antidiscriminatiwet en gezien de vaststelling dat er de voorbije twee jaar slechts vijf toepassingsgevallen van die wet zijn geweest, meen ik dat we inderdaad bijkomende middelen moeten vrijmaken voor de slachtoffers van de discriminatie want anders stelt men wetten op die op het terrein dode letter blijven. Dat is toch niet de bedoeling van het Parlement!

Ik ben in blijde verwachting van het koninklijk besluit. Wij zijn alleszins gewonnen voor dergelijke praktijktesten. Ik denk dat die een groot hulpmiddel kunnen zijn in de strijd tegen discriminatie. Ik ben benieuwd om het uiteindelijke koninklijk besluit te zien.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Claude Marinower** aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "de oproep van de Belgische OCMW's om het verblijfsrecht en de OCMW-wet aan te passen" (nr. 6941)

- de heer **Guido Tastenhoye** aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het medisch toerisme van illegalen waarmee de OCMW's van de Belgische steden steeds meer worden geconfronteerd" (nr. 6988)

02 **Questions jointes de**

- M. **Claude Marinower** au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "l'appel des CPAS belges réclamant l'adaptation du droit de séjour et de la loi sur les CPAS" (n° 6941)

- M. **Guido Tastenhoye** au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "le tourisme médical d'illégaux auquel les CPAS des villes belges sont confrontés de plus en plus fréquemment" (n° 6988)

02.01 **Claude Marinower** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zal trachten het kort te houden.

Trouwens, wat het tweede gedeelte van mijn vraag betreft, mijnheer de minister, inzake het medisch toerisme, heb ik gemerkt dat de minister van Binnenlandse Zaken al een antwoord gegeven heeft op een specifieke vraag die ook daarover handelde. Ik ga, wat mijn eigen vraag betreft, het dus houden bij het eerste deel van de door mij opgestelde vraag.

Mijnheer de minister, u hebt net als wij kennis genomen van de gezamenlijke oproep die werd gedaan door de voorzitters van de

01.04 **Christian Dupont**, ministre: Nous voulons tenir compte des différents points de vue tout en rédigeant rapidement un projet. Peut-être tiendrons-nous déjà les premières réunions interministérielles la semaine prochaine. Nous ne souhaitons pas lancer de défis mais appliquer la loi.

01.05 **Annelies Storms** (sp.a-spirit): Il ressort de l'évaluation de la loi anti-discrimination que le test est également vraiment nécessaire. Nous devons donner des moyens supplémentaires aux victimes de discriminations sous peine de voir les lois rester lettre morte.

02.01 **Claude Marinower** (VLD): Les présidents des CPAS des unions flamande, wallonne et bruxelloise des villes et communes ont instamment demandé que la législation CPAS et le droit de séjour soient adaptés à la réalité et à la jurisprudence. La raison en est qu'ils se préoccupent notamment des familles illégales qui n'ont pas droit à une prise en charge matérielle sauf si elles

afdeling OCMW van de VVSG, van de Waalse en van de Brusselse verenigingen van steden en gemeenten. Het was een vrij algemene oproep, gepubliceerd in zowel De Standaard als in Le Soir. Het ging om een brief aan minister Dewael, met een kopie aan u.

Ik zal mij beperken tot het eerste deel. De indieners van die oproep hebben het daar over de illegaal in België verblijvende gezinnen, die geen hulp krijgen in de zin van materiële opvang tenzij zij in een federaal opvangcentrum zijn opgenomen. Zij worden terzake geconfronteerd met diverse procedures waarbij gezinnen die naar de arbeidsrechtbank stappen constant hun gelijk halen. Hetzelfde zou gelden voor procedures inzake ouders die hier illegaal verblijven terwijl hun kind de Belgische nationaliteit heeft. Het OCMW wordt vaak, om niet te zeggen altijd, ertoe veroordeeld die financiële steun wel te geven.

De oproepers vragen in hun brief het verblijfsrecht en de OCMW-wetgeving aan te passen aan de huidige realiteit en rechtspraak, want, zeggen zij, wat baat het tientallen procedures na elkaar te laten voeren terwijl wij weten wat de uitspraak daarvan nu zou zijn. Het is een verspilling van middelen en van mogelijkheden.

In verband daarmee las ik ook in de Franstalige pers dat u, mijnheer de minister, als eerste reactie daarop voorgesteld had de vertegenwoordigers van de verschillende verenigingen van OCMW's te ontmoeten voor die vragen die specifiek tot uw bevoegdheid behoren, zoals de terugbetaling van de hulp aan illegalen en de onrechtstreekse organisatie, zoals de krant het schrijft.

Maar, in Le Soir van 11 mei stond het volgende. Ik citeer:

"Un exercice peu évident puisqu'il suppose pour certains aspects comme l'impossibilité de retour une collaboration avec l'Office des étrangers".

Trouwens, er werd ook verwezen naar het enorme aantal dossiers inzake vreemdelingen dat nog hangende is bij de Raad van State. Ik weet dat collega Dewael een verregaand voorstel tot hervorming van de Raad van State heeft, dat in principe een zeer grote wijziging daarin zou teweegbrengen.

In Standpunt heb ik gelezen dat u de bedoeling had de vertegenwoordigers van die verenigingen te ontmoeten. Het heeft zo'n twee weken geduurd voor ik deze vraag kon stellen. Heeft die ontmoeting reeds plaatsgevonden? Wat zijn desgevallend de resultaten daarvan?

Indien die ontmoeting nog niet heeft plaatsgevonden, wat is de bedoeling van uw ontmoeting met die vertegenwoordigers?

Zult u gehoor kunnen geven aan de concrete voorstellen van de OCMW-voorzitters in het artikel?

02.02 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, op uw verzoek zal ik mijn vraag zo kort mogelijk houden.

Mijnheer de minister, volgens een bericht in De Standaard van 11 mei 2005 worden de OCMW's van de Belgische steden steeds meer

02.02 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Les CPAS belges sont confrontés de plus en plus au tourisme médical des illégaux. Il s'agit plus précisément

geconfronteerd met medisch toerisme vanwege illegalen. Het gaat meestal om buitenlanders die de termijn van hun toeristenvisum laten verstrijken en als illegaal een dure lever-, hart- of niertransplantatie ondergaan op kosten van de OCMW's, en dus van de Belgische Staat.

Volgens het krantenbericht stelt de Antwerpse OCMW-voorzitter Monica De Coninck dat de illegalen een beroep doen op de medische ingrepen onder het mom van de dringende medische hulp waartoe de ziekenhuizen verplicht zijn. Ik citeer haar: "Het gaat al snel om ingrepen met een totale waarde van 500.000 euro, die niet worden gedragen door het ziekenfonds. Die patiënt staat daar ineens en wij kunnen niet anders dan de ingreep uit te voeren. De dokters nemen geen risico en zullen nooit zeggen dat het geen dringende medische hulp betreft".

Volgens de OCMW-besturen gaat het om een categorie toeristen die bij vertrek in het land van herkomst over voldoende middelen van bestaan en een ziekteverzekering beschikken, want dat is natuurlijk een voorwaarde om een visum te krijgen. De toeristische illegalen zouden ook regelmatig hier om dure medicatie voor HIV-besmetting vragen.

Mijnheer de minister, dergelijke praktijken vragen natuurlijk een antwoord. Vandaar mijn vragen.

Ten eerste, bent u zich bewust van de problematiek van medisch toerisme van illegalen op kosten van de belastingbetalers?

Ten tweede, welke maatregelen heeft de regering reeds genomen of voorbereid om het duur medisch toerisme van illegalen voortaan te voorkomen?

02.03 Minister **Christian Dupont**: Mijnheer de voorzitter, collega's, vorige week hebben we de verenigingen ontmoet. Samen met hen werd een agenda opgesteld om voort te werken.

Voorts herinner ik aan volgende wetsbepalingen. De organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn bepaalt het principe dat illegalen geen recht hebben op maatschappelijke hulp die door een OCMW kan worden geboden aan personen die illegaal op het Belgisch grondgebied verblijven. De hulp is beperkt tot dringende medische hulp en de hulp aan minderjarigen onder bepaalde wettelijke voorwaarden. Dat is het principe.

Het doel van de reglementering over het verblijfsrecht van vreemdelingen bestaat er duidelijk in om mensen die illegaal op het grondgebied verblijven, ertoe aan te zetten het bevel dat hun werd gegeven na te leven en het grondgebied te verlaten.

Enkele uitzonderingen op het principe van niet-toekenning van maatschappelijke hulp aan illegalen vloeien evenwel voort uit een bepaalde rechtspraak, zoals het geval van een persoon die een aanvraag tot regularisatie heeft ingediend wegens overmacht of om medische redenen wanneer de betreffende pathologie niet kan worden verzorgd in het land van oorsprong.

De oplossing van het aangehaalde probleem moet passen in de

de personnes qui laissent arriver à échéance leur visa touristique pour profiter ensuite de leur statut d'illégaux pour subir, aux frais du CPAS, une intervention chirurgicale coûteuse, en invoquant leur droit à l'aide médicale urgente.

Le ministre est-il conscient de ce problème? Quelles mesures prendra-t-il pour lutter contre ce tourisme médical des illégaux séjournant chez nous?

02.03 **Christian Dupont**, ministre: La semaine dernière, nous avons rédigé un schéma de travail en collaboration avec les Unions des Villes et Communes.

La loi organique du 8 juillet 1976 stipule que l'aide des CPAS aux étrangers qui séjournent illégalement dans le Royaume à l'aide médicale urgente et à l'aide aux mineurs. Des dérogations peuvent être obtenues auprès des tribunaux, par exemple lorsque quelqu'un a introduit une demande de régularisation, en cas de force majeure ou lorsqu'une pathologie ne peut être traitée dans le pays d'origine. La solution au problème doit s'inscrire dans le cadre de la reconnaissance d'un statut propre pour ces personnes.

Le ministre de l'Intérieur prépare en ce moment un projet de

erkenning van een eigen statuut voor deze personen. Het gaat dus om personen die niet naar hun land kunnen terugkeren omdat hun pathologie daar niet kan worden verzorgd of personen die het slachtoffer zijn van overmacht.

De minister van Binnenlandse Zaken werkt momenteel aan een ontwerp van subsidiaire bescherming – bescherming van deze personen – waarin een oplossing zou kunnen worden gevonden voor deze mensen in illegale situaties. Daarnaast werken mijn medewerkers momenteel samen met de minister van Binnenlandse Zaken om een oplossing te vinden zodat de aanvragen tot regularisatie van illegalen die medische redenen invoeren sneller kunnen worden behandeld om te vermijden dat zij naar het gerecht stappen en de OCMW's worden veroordeeld. Het schijnt mogelijk te zijn om preventief en sneller te werken. Wij werken terzake aan een oplossing.

Ik voeg er echter aan toe dat het werk dat momenteel wordt geleverd zeker niet tot doel heeft – of we moeten absoluut van politiek veranderen maar ik denk niet dat dit de bedoeling van de regering is – het recht op maatschappelijke hulp voor personen die illegaal op het grondgebied verblijven te herstellen, met uitzondering van de gevallen die worden bepaald door de rechtspraak.

Wat betekent het medisch toerisme? Dit valt onder de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken. Ik raad u dan ook aan om minister Dewael daarover te ondervragen.

02.04 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, u zei dat het medisch toerisme behoort tot de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken. Ik heb de minister van Binnenlandse Zaken hierover al ondervraagd. Hij heeft mij onder meer gezegd dat het aangewezen blijft de wetgeving terzake na te leven, voor illegalen die dringende medische zorgen behoeven. Ik heb aan de minister van Binnenlandse Zaken gezegd dat wij daarmee geen enkel probleem hebben.

Een illegaal die ernstig ziek is, moet worden verzorgd. Daarover zijn wij het volkomen eens, maar het gaat hier om een specifieke situatie van mensen die met een toeristenvisum naar ons land komen, speciaal om zich hier te laten verzorgen. Na het verstrijken van de drie maanden dat zij hier mogen blijven, worden zij illegaal. Dan begeven zij zich naar het OCMW. Daar geven ze te kennen dat zij ernstig ziek zijn. Het OCMW geeft hun vervolgens een document waarmee zij dan naar het ziekenhuis kunnen gaan waar zij zich op kosten van het OCMW kunnen laten verzorgen. Er zijn patiënten bij die bijvoorbeeld tandheelkundige operaties laten uitvoeren en zich een hele nieuwe mond laten aanmeten, op kosten van het OCMW. Ik kan dit bewijzen met voorbeelden uit de praktijk. Aan die situatie wordt niet verholpen. De minister van Binnenlandse Zaken noch u geven te kennen aan deze toestand te willen verhelpen en dat betreurt ik ten eerste.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Koen T'Sijen aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het uitblijven van een nieuw KB met betrekking tot

protection subsidiaire. Parallèlement, nos deux collaborateurs cherchent une façon de traiter plus rapidement les demandes de régularisation introduites par des illégaux qui invoquent des raisons médicales. Nous pouvons ainsi éviter qu'ils aillent en justice et que les CPAS soient condamnés. En aucun cas nous n'avons l'intention de rétablir l'aide sociale pour les illégaux.

La question du tourisme médical doit être posée au ministre de l'Intérieur.

02.04 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Le ministre de l'Intérieur a dit qu'il fallait respecter la législation sur les soins médicaux urgents pour les illégaux. Je suis d'accord avec lui. Mais le problème, ce sont les gens qui avec préméditation pénètrent sur notre territoire avec un visa touristique pour se faire soigner aux frais du CPAS après trois mois. Il est regrettable qu'aucun ministre ne veuille remédier à cette situation.

maatschappelijke participatie" (nr. 7003)

03 Question de M. Koen T'Sijen au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "l'absence d'un nouvel arrêté royal relatif à la participation sociale" (n° 7003)

03.01 **Koen T'Sijen** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de koninklijke besluiten van april 2003 en augustus 2004 ter bevordering van de maatschappelijke participatie en de culturele en sportieve ontplooiing van de gebruikers van de dienstverlening van de OCMW's zijn totnogtoe een heel nuttig instrument gebleken om kansarmen, mensen met een laag inkomen terug te betrekken bij het sociale, culturele en sportieve leven en om ze ook nieuwe sociale vaardigheden aan te leren en ze bij hen te bevorderen.

U weet echter dat ik een wetsvoorstel klaar heb liggen om dit initiatief meer continuïteit te geven voor de OCMW's, om de OCMW's meer zekerheid te geven. Zoals ook vorig jaar is het koninklijk besluit er immers nog steeds niet. Voor de periode van 1 mei 2005 tot 30 april 2006 is er nog geen koninklijk besluit verschenen over deze materie. Zolang er geen wet is goedgekeurd moet deze materie verder geregeld worden bij koninklijk besluit.

Ik ben ervan overtuigd dat dit niet betekent dat er geen koninklijk besluit zal komen. Mijnheer de minister, ik ben er ook van overtuigd dat u dit initiatief zeer genegen bent, dat u het ook een belangrijk element vindt in het sociaal beleid.

Mijn vragen omtrent het koninklijk besluit zijn de volgende.

Wanneer wordt het koninklijk besluit gepubliceerd?

Waarom wordt het zo laat gepubliceerd?

Hoe gaat men de periode van 1 mei tot de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit regelen?

Mijnheer de minister, meer fundamenteel, is het niet beter om in de toekomst deze subsidie bij wet vast te leggen zodat de OCMW's niet elk jaar in onzekerheid moeten zitten wachten op die middelen om dit beleid te kunnen voeren? Het zou betekenen dat wij dan ook veel structureel beleid kunnen voeren naar die kansarmen toe en dat de OCMW's inderdaad die maatschappelijke participatie ook sterk kunnen onderbouwen met een heel duidelijke visie daarop, met een langetermijnvisie. Wat is uw visie hieromtrent?

03.02 Minister **Christian Dupont**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer T'Sijen, uw vraag toont uw interesse voor een belangrijk probleem aan. Iedereen weet dat het uitsluiten van kansarmen niet alleen een financiële uitsluiting is, maar ook een culturele, sportieve en sociale uitsluiting. Het koninklijk besluit is dus inderdaad van groot belang.

Het eerste koninklijk besluit kwam er in april 2003. Het ging aanvankelijk om een eenmalig budget, een budget dat vervolgens duurzaam werd gemaakt en dat de OCMW's de mogelijkheid geeft om hun projecten terzake structureel te organiseren.

In het licht van deze eerste ervaring heeft het tweede besluit van augustus 2004 de perspectieven om terzake tussen te komen

03.01 **Koen T'Sijen** (sp.a-spirit): Les arrêtés royaux d'avril 2003 et d'août 2004 se sont avérés essentiels dans l'optique de l'intégration des personnes issues de milieux défavorisés dans la vie culturelle, sociale et sportive. Aujourd'hui, une proposition de loi tendant à garantir à cette initiative une plus grande continuité à l'échelon des CPAS est prête. En effet, aucun arrêté royal n'a encore été publié en la matière pour la période du 1er mai 2005 au 30 avril 2006.

Quand cet arrêté royal sera-t-il publié? Pourquoi tarde-t-il tellement à l'être? Quel règlement sera élaboré pour la période comprise entre le 1er mai et la date d'entrée en vigueur? N'est-il pas indiqué de fixer à l'avenir ce subside légalement? Qu'en pense le ministre?

03.02 **Christian Dupont**, ministre: Chacun sait que l'exclusion des personnes défavorisées n'est pas seulement financière mais aussi culturelle, sportive et sociale. L'arrêté royal d'avril 2003 avait pour finalité de remédier à cette situation avec un budget unique auquel on a ensuite conféré une certaine durabilité afin que les CPAS puissent réaliser en la matière des projets structurels. L'arrêté royal d'août 2004 a encore

uitgebreid en uitgediept. Dit besluit trad buiten werking op 30 april 2005. Het budget dat nodig is voor deze maatregel is ingeschreven op de begroting van 2005. Er is dan ook geen enkele reden om erop terug te komen.

Het nieuwe besluit is klaar. Wij wachten alleen nog op het akkoord van de minister van Begroting vooraleer het in het Belgisch Staatsblad verschijnt.

De federaties van de OCMW's werden geïnformeerd over de inhoud ervan.

Net zoals de vorige besluiten wordt de maatregel van kracht op de eerste mei van ieder jaar, ongeacht de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad. De OCMW's kunnen dus gerustgesteld worden: er zal een koninklijk besluit komen en vanaf 1 mei kan er gereageerd worden.

Dit aspect van het recht op maatschappelijke integratie is een groot succes. De noden zijn enorm, de projecten zijn talrijk en hoe langer, hoe talrijker. Er worden nieuwe samenwerkingsverbanden opgericht die ik nog wil versterken in het nieuwe besluit. Zoals het systeem momenteel wordt georganiseerd werkt het tot tevredenheid van de centra. De meerderheid van de centra neemt eraan deel. Een bedrag van 6 miljoen euro op de globale subsidie van 6.200.000 euro werd verdeeld in 2004. Het beschikbare saldo werd toegewezen aan extra projecten.

Ik heb de VZW's Cultuur en Democratie en Kunst en Democratie gevraagd hun eerste evaluatieopdracht voort te zetten met een aanvullende opdracht inzake begeleiding en goede praktijken met alle OCMW's. Het bleek immers een nieuwe uitdaging te zijn voor de OCMW's om deze vormen van sociaal-culturele en sportieve participatie te bevorderen. Zij wisten niet steeds wat goed en wat mogelijk was. Om die reden komt er een gids met goede praktijken: een methodologische en praktische gids zal worden voorgesteld tijdens de regionale ontmoetingen die zullen plaatsvinden in het laatste trimester van 2005.

In mijn hoedanigheid van minister van Maatschappelijke Integratie meen ik dat de richtlijnen terzake moeten aansluiten bij de dagelijkse realiteit op het terrein, waarvan wij op de hoogte zijn gebracht in het begeleidingscomité waar alle sectoren op het terrein aanwezig zijn.

Het principe van een besluit lijkt mij bijgevolg nu nog de meest adequate manier om nauw aan te sluiten bij de evolutie van de lonen, om het te voeren beleid terzake uit te voeren.

Dat sluit niet uit – integendeel – dat er op een bepaald ogenblik toch een voorstel moet komen.

03.03 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, dank u voor uw zeer uitgebreid en volledig antwoord. Ik onthoud dat het momenteel nog bij de minister van Begroting ligt om definitief groen licht te krijgen. Ik zal misschien uw collega eens vragen om daar dan snel werk van te maken.

Het incident is gesloten.

élargi les possibilités de subventionnement.

Le nouvel arrêté est prêt et pourra être publié après l'accord du ministre du Budget. Les CPAS ont déjà reçu les informations nécessaires à ce sujet. La mesure entrera en vigueur le 1er mai de chaque année, indépendamment de la date de publication. Cette forme d'intégration sociale connaît en effet un vif succès et les projets sont de plus en plus nombreux. La plupart des centres participent à ce système et le jugent positif. En 2004, un montant de 6 millions d'euros a été réparti entre eux, sur un subside global de 6,2 millions d'euros. Le solde a été affecté à des projets supplémentaires. En outre, nous éditerons un guide méthodologique et pratique à l'intention des CPAS, que nous présenterons lors des rencontres régionales à l'automne 2005. Un arrêté royal me semble, pour le moment du moins, le moyen le plus approprié de mettre en oeuvre la politique visée, ce qui n'exclut pas qu'une proposition doive peut-être être formulée un jour.

03.03 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Je demanderai au ministre du Budget de donner le feu vert définitif.

L'incident est clos.

04 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "overtredingen van de bevoegdheden van het OCMW" (nr. 7088)

04 Question de Mme Nahima Lanjri au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Egalité des chances sur "les CPAS qui excèdent leurs compétences" (n° 7088)

04.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een vraag in verband met het optreden van bepaalde OCMW's in bepaalde gemeenten.

In sommige gemeenten legt het OCMW nogal wat beperkingen op ten opzichte van het optreden van asielzoekers. Zo zou het OCMW het verblijf op het grondgebied van de gemeente controleren of ook, bijvoorbeeld, wanneer zij een bezoek brengen aan vrienden in binnen- of buitenland. Een maatschappelijk werkster zou zelfs mee binnengaan in het kabinet van de dokter wanneer de asielzoeker zich laat onderzoeken.

Mijnheer de minister, ik ben geschrokken van die zaken waarvan sommige volgens mij een schending zijn van de wet op de privacy.

Zijn dergelijke signalen u ook al aan het oor gekomen?

Is het verblijf en het feit of iemand wel of niet verblijft in de gemeente, een zaak die door de burgemeester gecontroleerd moet worden? Of heeft ook het OCMW daarin een bepaalde opdracht ten aanzien van asielzoekers? Op welke manier kan het OCMW dat dan controleren?

Hebben asielzoekers de vrije keuze wat betreft hun arts of moeten zij naar de arts gaan die het OCMW hun oplegt?

Mag het OCMW een bezoek aan vrienden verplicht laten melden? Geldt dat voor verplaatsingen binnen de gemeente, of alleen erbuiten? Wat met verplaatsingen naar het buitenland: zijn die toegestaan of niet? Moeten zulke verplaatsingen gemeld worden aan het OCMW?

Mag het OCMW de asielzoekers verbieden materiële hulp te ontvangen van anderen? Ik ken het voorbeeld van personen die een tafel en een bed schonken aan asielzoekers, maar dat werd door het OCMW verboden.

Mag het OCMW asielzoekers verbieden om in bepaalde winkels te kopen en hen verplichten om in welbepaalde winkels eetwaren, kledij, enzovoort te kopen? Ik gebruik wel degelijk de termen "verbieden" en "verplichten" en niet "adviseren". Als het gaat om advies in het kader van begeleiding, dan heb ik daar geen probleem mee. Ik heb er wel een probleem mee als het OCMW oplegt in welke winkel de etenswaren gekocht moeten worden. Daarover gaat het. Is dat allemaal wettelijk?

Ik stel u deze vraag, omdat deze zaken zich werkelijk in een bepaalde gemeente voordoen. Ik ga die gemeente hier niet te schande maken en leg de zaak eerst aan u voor om te weten wat uw mening daarover is.

04.01 Nahima Lanjri (CD&V): Certains CPAS imposent des restrictions à l'égard de demandeurs d'asile. Certaines de ces mesures sont contraires à la loi sur la protection de la vie privée.

Le bourgmestre peut-il contrôler le séjour sur le territoire de sa commune? Le CPAS assume-t-il pour cela une mission spéciale à l'égard des demandeurs d'asile? Les demandeurs d'asile peuvent-ils choisir le médecin qu'ils vont consulter? Le CPAS peut-il exiger que les intéressés signalent les visites qu'ils rendent à des amis dans le pays et à l'étranger? Peut-il leur interdire d'accepter des dons de tiers? Peut-il les obliger à n'effectuer leurs achats que dans certains magasins?

04.02 Minister **Christian Dupont**: Mijnheer de voorzitter, ik heb geen weet van OCMW's die hun bevoegdheid overschrijden door te verregaande controles op asielzoekers uit te voeren, maar mijn antennes zijn niet altijd zo goed als de uwe, dat heb ik reeds kunnen merken.

Zowel de gemeenten als het OCMW kunnen het effectieve verblijf van asielzoekers op het grondgebied van de gemeente controleren, maar elk binnen hun eigen bevoegdheden en kader. De burgemeester doet dit met het oog op de inschrijving in het bevolkingsregister. Het OCMW mag de effectieve woonst van de asielzoeker nagaan in het kader van het sociaal onderzoek, dat klopt.

Kunnen zij hun arts vrij kiezen? In principe is een asielzoeker vrij in de keuze van zijn arts. Een asielzoeker die echter niet bij machte is de honoraria van de arts zelf te dragen en hiervoor een beroep moet doen op het OCMW, zal in sommige gevallen slechts de keuze hebben uit een lijst van zorgvertrekkers die een overeenkomst met het OCMW gesloten hebben. Het OCMW heeft immers de opdracht de medische zorgverstrekking te organiseren en kan hiervoor overeenkomsten sluiten met bepaalde artsen. Dit heeft precies tot gevolg dat de zorgverstrekking op een zo gestructureerd mogelijk wijze verloopt, wat zowel in het voordeel van de asielzoeker als in het voordeel van de arts speelt.

Mag het OCMW het doen en laten van een asielzoeker controleren, zowel in binnen- als in buitenland? Het OCMW kan het doen en laten van een asielzoeker nagaan wanneer dit past binnen het sociaal onderzoek. Aan de hand hiervan dient het OCMW immers na te gaan of de asielzoekers wel beantwoorden aan de voorwaarden tot toekenning van de maatschappelijke hulp. Verplaatsingen naar het buitenland voor langer dan één maand dienen aan het OCMW te worden gemeld. Over verplaatsingen binnen België kan het OCMW geen enkele controle uitoefenen.

Kan men materiële hulp van derden verbieden? Het OCMW mag niet verbieden dat materiële hulp van derden aanvaard wordt, maar de asielzoeker dient het OCMW wel op de hoogte te brengen van alle wijzigingen in zijn inkomsten, ook indien het om inkomsten in natura gaat. In het kader van het sociaal onderzoek zal het OCMW ook oordelen of deze inkomsten in rekening worden gebracht.

In het kader van de financiële steunverlening kan het OCMW in geen geval zulke beperkingen opleggen. In het kader van de organisatie van de materiële steunverlening binnen de LOI komt het aan het OCMW toe de modaliteiten van deze steun te bepalen en het kan dit doen door het verlenen van aankoopbonnen, bijvoorbeeld maaltijdcheques, voor voeding of kleding in bepaalde winkels.

04.03 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb uw antwoord goed begrepen en het komt er eigenlijk op neer dat wanneer een financiële steun wordt verleend, namelijk een leefloon waarmee hij toekomt, dat de asielzoeker in principe de keuze heeft welke arts of winkel hij bezoekt. Dit lijkt mij ook logisch. Enkel wanneer het gaat om mensen die in LOI worden opgevangen regelt men het in hun plaats. Over andere zaken bent u ook heel duidelijk: het OCMW gaat zijn boekje te buiten wanneer zij tot in het

04.02 **Christian Dupont**, ministre: Je n'ai pas connaissance de CPAS qui dépasseraient leurs compétences en cette matière. Les communes et les CPAS peuvent contrôler le séjour sur leur territoire pour vérifier l'inscription dans le registre de population et dans le cadre d'une enquête sociale.

Le demandeur d'asile peut choisir librement son médecin mais s'il fait appel au CPAS pour le paiement des honoraires, il doit le choisir parmi une liste de prestataires de soins qui travaillent avec le CPAS.

Dans le cadre d'une enquête sociale, le CPAS peut contrôler les faites et gestes d'un demandeur d'asile. Les séjours à l'étranger de plus d'un mois doivent toujours être signalés. Le CPS ne peut pas exercer de contrôle sur les déplacements en Belgique.

Le CPAS ne peut pas interdire au demandeur d'asile d'accepter l'aide matérielle de tiers. Le demandeur doit informer le CPAS de modifications intervenues dans ses revenus.

Sur le plan de l'aide financière, le CPAS ne peut imposer de limitations. Il peut mentionner des sources d'approvisionnement pour certains magasins dans le cadre de l'aide matérielle au sein d'initiatives locales d'accueil (ILA).

04.03 **Nahima Lanjri** (CD&V): Il est logique qu'un demandeur d'asile puisse utiliser le minimum vital comme il l'entend. Le CPAS ne peut régler pour le demandeur d'asile les questions dont il est fait état que dans le cadre des ILA. J'informerai les communes

kabinet van de arts mee binnengaan. Ik neem aan dat u vindt dat dit niet kan? Dank u voor uw antwoord. Ik zal dit meedelen aan de gemeente in kwestie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling en Sociale Economie, toegevoegd aan de minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de invoer van tropisch hout" (nr. 7102)

05 Question de Mme Muriel Gerkens à la secrétaire d'Etat au Développement durable et à l'Economie sociale, adjointe au ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'importation de bois tropical" (n° 7102)

05.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le ministre, Greenpeace a dernièrement porté plainte contre un importateur de bois d'Anvers, l'entreprise Somex, qui a fait venir dans notre pays du bois tropical de manière illégale. Ce bois provenait de l'entreprise camerounaise "Ingénierie Forestière". Cette entreprise a déjà été dénoncée dans de nombreux rapports internationaux pour coupe de bois de manière illégale. Cette pratique menace les forêts et les écosystèmes très importants dans la région située de part et d'autre du fleuve Congo.

Par ailleurs, l'action 19 du deuxième plan fédéral de développement durable porte sur la politique forestière durable et la lutte contre l'abattage illégal. Ce plan prévoit que l'on s'efforcera de mettre en œuvre une gestion durable des forêts, et ce, de trois manières différentes:

- en renforçant la collaboration avec les pays en développement et les autres pays importants par rapport aux importations de bois vers la Belgique afin de favoriser une gestion sylvicole durable;
- en élaborant une politique visant à stimuler l'achat de bois issu de forêts gérées de manière durable et en développant une législation destinée à empêcher l'importation de bois issu d'abattages illégaux;
- en renforçant le cadre multilatéral pour la gestion durable de la forêt et pour la protection de sa biodiversité.

Mme Van Weert a apparemment commandé une étude sur la possibilité de légiférer en matière d'importation de bois tropical au niveau européen.

Monsieur le ministre, mes questions sont les suivantes.

Cette étude est-elle finalisée? Si oui, quelles sont les conclusions et les recommandations les plus importantes qui en ressortent? Est-il possible de m'en faire parvenir une copie de façon à ce que nous puissions en discuter par la suite. Quelles suites ont-elles été données à cette étude? Des initiatives législatives, résultant de cette étude, sont-elles prévues?

Des mesures ont-elles été prises concernant la concrétisation de l'action 19 du deuxième plan fédéral de développement durable? Je sais, bien entendu, que plusieurs ministres sont compétents en la matière. Je leur ai d'ailleurs adressé des questions écrites. Toujours est-il que la coordination de ces différentes actions relève de la compétence de Mme Van Weert. Si des mesures ont effectivement

concernées qu'elles vont trop loin.

05.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Greenpeace heeft onlangs een klacht ingediend tegen het Antwerps bedrijf Somex, dat op onwettige wijze tropisch hout heeft ingevoerd. Dat hout was afkomstig van het Kameroens bedrijf "Ingénierie Forestière", dat al in tal van internationale rapporten met de vinger werd gewezen.

Actie 19 van het tweede federaal plan voor duurzame ontwikkeling bepaalt dat men naar een duurzaam bosbeheer zal streven.

Mevrouw Van Weert heeft blijkbaar een studie besteld over de mogelijkheid om wetgevend op te treden met betrekking tot de invoer van tropisch hout op Europees niveau.

Is die studie al klaar? Zo ja, wat zijn de conclusies ervan en wat zijn de belangrijkste aanbevelingen die erin worden geformuleerd? Kan ik er een kopie van ontvangen? Welk gevolg werd aan die studie gegeven? Zijn er wetgevende initiatieven gepland? Werden maatregelen getroffen met betrekking tot de concrete invulling van actie 19? Worden er andere maatregelen getroffen om de illegale houtkap tegen te gaan?

été prises, quels en sont les résultats concrets? D'autres mesures ont-elles été prises pour combattre la pratique de la coupe de bois de manière illégale?

05.02 Bruno Tobback, ministre: Madame Gerken, sachez tout d'abord que l'étude n'a pas été commandée uniquement par Mme Van Weert mais aussi par moi-même, qu'elle a été réalisée par l'Institut d'études européennes de la VUB, entre autres par M. Palmaerts, et qu'elle s'est terminée début mars 2005, donc très récemment. Elle avait principalement pour but d'identifier les instruments existant dans des accords multilatéraux qui pourraient servir d'exemple dans la limitation de l'importation de bois tropical et qui pourraient être mis en œuvre de concert avec la législation européenne actuelle, en proposant tout un système d'accords volontaires et éventuellement des systèmes plus contraignants dans le cadre de (...).

Il ne serait pas très utile de faire un exposé sur tous les résultats de cette étude. Si vous allez voir dans votre boîte aux lettres électronique, vous devriez y trouver copie des résultats de cette étude que je vous ai faits parvenir entre-temps. Cela répond déjà à votre quatrième question. De manière générale, l'étude conclut à l'absence d'interdiction actuelle qui découlerait des réglementations de l'OMC et empêcherait la Belgique ou l'Union européenne d'établir des normes, des règles et des instruments permettant l'interdiction de l'importation de bois coupé. Vous avez donc déjà la copie.

En ce qui concerne les suites données à cette étude achevée il y a peu, j'ai fait une intervention orale et écrite au Conseil Environnement du 10 mars dans laquelle je demandais qu'un débat soit organisé le plus rapidement possible sur les pistes juridiques complémentaires que cette étude aurait dégagées. Pour ce qui est d'intégrer les résultats de cette étude dans une initiative législative belge, je vous dirai que je préfère attendre les résultats du débat au niveau européen puisqu'en principe, il est beaucoup plus efficace d'agir à ce niveau.

À la question sur l'action 19 du plan fédéral, si vous le permettez, je limiterai ma réponse à mes propres initiatives, la plus importante étant la mise au point d'une circulaire qui doit avoir pour effet que les administrations publiques n'achèteraient plus que du bois produit par la sylviculture durable.

Cette circulaire sera évidemment établie en collaboration avec Mme Van Weert et ira de pair avec le financement d'un secrétariat pour le bois durable, qui sera chargé de donner aux administrations publiques et aux consommateurs des informations sur le bois produit de façon durable.

J'ai aussi pris l'initiative de créer un groupe de travail composé des représentants de l'Environnement, de la Justice, des Douanes et des Accises, chargé d'étudier comment la législation existante pourrait permettre d'écarter dès à présent le bois tropical illégal de nos marchés.

05.02 Minister Bruno Tobback: De studie werd niet alleen door mevrouw Van Weert maar ook door mezelf besteld en werd in maart 2005 afgerond. Ze had vooral tot doel na te gaan of bestaande multilaterale akkoorden voorbeelden van beperkingen op de invoer van tropisch hout bevatten, die navolging verdienen. Op grond daarvan zouden maatregelen kunnen worden genomen om, in overeenstemming met de geldende Europese wetgeving, een systeem van vrijwillige overeenkomsten uit te bouwen en eventueel strengere bepalingen op te leggen.

Ik heb u de resultaten van die studie via e-mail bezorgd.

Over het algemeen blijkt uit de studie dat het de lidstaten vrij staat normen uit te vaardigen die de invoer van gekapt hout verbieden.

Wat betreft het gevolg dat aan die studie werd gegeven, heb ik er tijdens de Milieuraad van 10 maart op aangedrongen dat er zo snel mogelijk een debat zou worden georganiseerd over de overige rechtsmiddelen die in dit kader kunnen worden aangewend.

Alvorens een Belgisch wetgevend initiatief te nemen, wil ik de resultaten van het Europese debat afwachten. Op dat niveau kan immers veel doeltreffender worden opgetreden.

Wat betreft mijn initiatieven inzake actie 19 van het federaal plan, heb ik samen met mevrouw Van Weert een omzendbrief opgesteld die ervoor moet zorgen dat de openbare besturen nog slechts duurzaam geproduceerd hout aankopen.

Daarnaast financieren wij een secretariaat voor duurzaam hout,

dat informatie over duurzaam geproduceerd hout zal verstrekken.

Ik heb ook een werkgroep opgericht die uit vertegenwoordigers van Leefmilieu, Justitie, Douane en Accijnzen bestaat. Hij zal bestuderen hoe wij illegaal tropisch hout op grond van de geldende wetgeving van onze markt kunnen weren.

05.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, je remercie le ministre pour cette réponse. Je lirai avec intérêt l'étude. J'attendrai ensuite les réponses des autres ministres sur les mesures qu'ils auront prises concernant le plan fédéral de développement durable.

05.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Ik zal die studie met aandacht lezen en de antwoorden van de overige betrokken ministers afwachten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "het productbeleid voor solventhoudende producten" (nr. 6911)

06 Question de M. Servais Verherstraeten au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "la politique relative aux produits contenant des solvants" (n° 6911)

06.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de minister, ik heb eind vorige maand aan de minister van Financiën verantwoordelijk voor de Regie der Gebouwen, vragen gesteld met betrekking tot lastenboeken en bestekken om daarin producten met een laag solventgehalte te voorzien, zeker ook in het licht van OPS waarmee veel schilders geconfronteerd worden. Zij zullen dit ook in hun lastenboeken en bestekken voorzien. In uw beleidsnota ter uitvoering van het federaal ozonplan in 2005 stelde u in de eerste plaats werk te maken van de voorbereiding en uitvoering van het productbeleid voor solventhoudende producten. U zou in de loop van dit jaar concrete acties uitvoeren. Mijnheer de minister, is de voorbereiding van dit productbeleid afgerond? Welke concrete acties zal u ondernemen? Hebt u een zicht op de timing? Welke acties of wetgevende initiatieven kunnen we terzake nog verwachten?

06.01 Servais Verherstraeten (CD&V): A la fin du mois dernier, le ministre Reynders a promis que dans le souci de préserver la santé des peintres, la Régie des Bâtiments tiendrait désormais compte, dans ses projets, de l'utilisation de produits à faible teneur en solvants.

Dans sa note de politique élaborée en exécution du plan fédéral ozone de 2005, le ministre Tobbacq a affirmé qu'il s'attellerait à une politique élaborée à l'égard des produits contenant des solvants. Des actions concrètes ont été annoncées. Où en est la politique relative à ces produits? Quelles actions concrètes seront entreprises et quand seront-elles mises en œuvre?

De **voorzitter**: Wij kijken met aandacht uit naar het antwoord van de minister.

06.02 Minister Bruno Tobbacq: Het is de eerste keer dat een commissievoorzitter dat op die manier zegt, mijnheer de voorzitter. De strategie voor het productbeleid van solventhoudende producten wordt op dit ogenblik nog uitgewerkt, dus daar kan ik u niet heel veel meer over zeggen. Dat wil niet zeggen dat er niet een aantal concrete

06.02 Bruno Tobbacq, ministre: La stratégie relative aux produits contenant des solvants est encore en préparation. Je ne puis donc fournir beaucoup de détails à ce

acties ofwel in voorbereiding zijn, ofwel al uitgevoerd werden in 2004. Ten eerste en nog voor mijn aantreden, onder verantwoordelijkheid van mijn voorganger, heeft het directoraat-generaal leefmilieu een folder gepubliceerd ter attentie van de niet-professionele verbruikers, de gewone huis-, tuin- en keukenconsument, die in de folder aangeraden wordt om aandacht te besteden aan zijn veiligheid en aan het milieu op het moment dat hij producten aankoopt of wanneer hij verft of vernis aanbrengt. De folder geeft ook informatie over de manier waarop hij eventueel naar behoren de verpakkingen achteraf kan kwijt geraken. De belangrijkste raad die in de folder gegeven wordt is de voorkeur te geven aan verven en vernis die weinig solventen bevatten. De folder is sinds juli 2004 verkrijgbaar en wordt voornamelijk verdeeld via verpakkingen en doe-het-zelfzaken.

Sinds mijn eigen aantreden hebben we de volgende initiatieven genomen. Ten eerste heeft de administratie leefmilieu een ontwerp van KB voorbereid ter omzetting van de richtlijn 2004/42, die slaat op de beperking van de emissies van vluchtige organische stoffen door het gebruik van organische oplosmiddelen in bepaalde verven en vernissen. Het ontwerp werd goedgekeurd door de Ministerraad van 29 april, vorige maand, en wordt momenteel voor advies aan de Raad van State overgemaakt.

Ten tweede bereidt de administratie leefmilieu op dit moment een KB voor met als voornaamste doel een beperking van het gehalte aan vluchtige organische stoffen in detergents en cosmetica, twee productcategorieën die als prioritair werden geïdentificeerd onmiddellijk na de verven.

Ten slotte gaat de administratie een studie starten met als doel duidelijk vast te stellen en te bepalen wat moet verstaan worden onder natuurlijke verf.

Het doel van zo'n studie is het bepalen van de normen waaraan verf moet voldoen om de benaming natuurlijke verf te kunnen krijgen. Het is de bedoeling die normen in een koninklijk besluit te gieten, indien uit de studie zou blijken dat dat relevant is.

sujeet. Certaines actions concrètes sont soit en préparation, soit en cours de mise en œuvre. En juillet 2004, la direction générale de l'Environnement a publié un dépliant à l'attention des utilisateurs non professionnels de peintures leur conseillant d'être attentifs aux aspects liés à la santé et à l'environnement lors de l'achat et de l'utilisation de peintures et de vernis.

L'administration de l'Environnement a élaboré un projet d'arrêté royal visant à transposer la directive européenne 2004/42 relative à la réduction des émissions de composés organiques volatils dues à l'utilisation de solvants organiques dans les peintures et vernis décoratifs. Ce projet a été approuvé par le conseil des ministres et est actuellement soumis pour avis au Conseil d'Etat.

En outre, un projet d'arrêté royal est élaboré en vue de limiter la teneur des détergents et des cosmétiques en composés organiques volatils. Une étude sera également consacrée aux peintures naturelles. L'objectif est d'établir des normes en la matière si celles-ci sont jugées nécessaires.

06.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Hebt u zicht op de timing van de voltooiing van die studie of moeten wij dat pas op langere termijn verwachten?

06.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Quand cette étude sera-t-elle finalisée?

06.04 Minister Bruno Tobbacq: Niet op langere termijn, want wij gaan de studie op dit ogenblik opstarten. Dat betekent dat wij in de voorbereidingsfase zijn en dat ik er nog geen timing op kan zetten. Het is uiteraard niet de bedoeling dat dat jaren zal duren.

06.04 Bruno Tobbacq, ministre: Elle est actuellement dans sa phase de démarrage. Je ne peux pas encore fournir de calendrier, mais il est évident qu'elle ne prendra pas des années.

De **voorzitter:** Alle collega's die straks tijdens de grote vakantie gaan klussen, zijn bij deze verwittigd.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Vraag van de heer Mark Verhaegen aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de maatregelen om de uitstoot van fijne stofdeeltjes te verminderen" (nr. 6952)

07 Question de M. Mark Verhaegen au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "les

mesures visant à réduire les émissions de particules fines" (n° 6952)

07.01 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had u graag vorige week onderhouden over het klimaatplan naar aanleiding van de conferentie in Buenos Aires. Ik heb vastgesteld dat de meerderheidspartijen afwezig bleven. Blijkbaar vonden zij dat een mineur probleem, alhoewel wij inzake luchtverontreiniging het zogenaamde point of no return hebben bereikt. Het gaat om de cruciale 400 ppn CO₂, die een grote klimaatsdestabilisatie kan teweegbrengen.

Nu lees ik in een artikel dat de wetenschappers de alarmbel luiden voor een ander fenomeen, namelijk de smog van fijn stof die honderdduizenden Europeanen zou doden. Wij zijn er in ons land op dat vlak nog het slechtste aan toe. Het gaat over het voorlopige rapport over de impact van de luchtvervuiling dat in opdracht van de Europese Commissie werd uitgevoerd door een Brits studie bureau AE Technology. Dit deed mij de wenkbrauwen fronsen of om het in dezelfde terminologie uit te drukken: dit deed heel wat stof opwaaien.

België zou het enige land zijn waar meer dan 1 op 1.000 inwoners voortijdig sterft door fijn stof. In 2000 zouden zo'n 10.669 landgenoten overleden zijn. Het is niet de eerste keer dat het probleem van luchtvervuiling in verband wordt gebracht met ernstige gezondheidsrisico's. Het vakblad 'De Huisarts' meldde recent nog dat 1 op 50 hartaanvallen veroorzaakt wordt door luchtvervuiling. Het Mira-rapport van de Vlaamse milieumaatschappij van december 2004 signaleerde ook dat lucht- en lawaai-vervuiling leidde tot het verlies van zo'n 36.000 gezonde levensjaren.

Enkele van de mogelijke maatregelen om dit probleem aan te pakken, situeren zich op federaal vlak. Ik zal één voorbeeld geven. Het ondersteuningsbeleid voor de inbouw van roetfilters bij dieselmotoren is een federale aangelegenheid.

Ik heb dan ook twee vragen voor de minister. Ten eerste, is de minister zich bewust van de ernst van dit probleem? Ten tweede, zo ja, is de minister zinnens om maatregelen te nemen die daaraan kunnen verhelpen?

07.02 Minister Bruno Tobbacq: Hoezeer ik het probleem ook serieus neem, moet ik zeggen dat luchtkwaliteit – net als de kwaliteit van alle andere milieucompartimenten – in wezen een gewestelijke bevoegdheid is. Dit betekent echter niet dat wij op het federale niveau niet overtuigd zijn van het feit dat een goede luchtkwaliteit essentieel is voor zowel mens als milieu. Mensen kunnen nu eenmaal niet langer dan een paar minuten zonder voldoende gezonde lucht.

De vraag naar stimulerende maatregelen voor roetfilters. Ik zie ongetwijfeld het grote belang en nut van roetfilters voor dieselmotoren. U moet ook weten dat het budget en de financiële mogelijkheden van de federale overheid voor dit soort van stimulerende maatregelen zeer beperkt is. Ik wil daaraan de bedenking vastknopen dat wat betreft roetfilters sommige fabrikanten er op dit ogenblik zonder subsidies wel in slagen om ze aan te bieden op nieuwe wagens die op de Belgische markt verschijnen.

Ik rijd trouwens met zo'n wagen rond, een Peugeot, voor het verslag.

07.01 Mark Verhaegen (CD&V): Dans un rapport européen provisoire sur l'incidence de la pollution de l'air, on souligne le phénomène du smog, composé de petites particules de poussière. Le problème serait le plus important en Belgique et notre pays est le seul où un habitant sur mille meurt prématurément à cause des poussières fines. On peut lire dans la revue spécialisée "De Huisarts" que la pollution de l'air provoque une crise cardiaque sur cinquante. Le rapport Mira 2004 de la Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) signale que les pollutions de l'air et par le bruit ont causé la perte de 36.000 années de vie saine.

Certaines mesures de lutte contre ce problème peuvent être prises au niveau fédéral, à savoir une politique de soutien pour les filtres à suie dans les moteurs diesel. Le ministre est-il conscient de la gravité du problème? Prendra-t-il des mesures?

07.02 Bruno Tobbacq, ministre: Il s'agit d'un problème extrêmement grave, mais la qualité de l'air relève de la compétence des Régions. Au niveau fédéral, nous sommes convaincus qu'une bonne qualité de l'air est essentielle pour l'homme et l'environnement.

Les filtres à suie pour les moteurs diesel sont très utiles. Les moyens financiers des autorités fédérales pour ce type de mesures stimulantes sont très limités. Malgré le manque de subsides, certains constructeurs sont en mesure d'offrir sur le marché des

Terwijl andere merken er uitdrukkelijk op wijzen dat ze het niet willen doen als er geen subsidie tegenover staat. Voor het verslag, mijnheer de voorzitter, een merk als Mercedes heeft beslist om haar dieselwagens met roetfilter op de markt te brengen, onder andere op haar thuismarkt, waar er onlangs een grote hetze over is ontstaan, maar niet in België. Ik heb daar de betrokken fabrikant al over aangeschreven en laten weten dat ik dit een bijzonder spijtige situatie vind.

Ik wil ook duidelijk een onderscheid maken als we over dit soort dingen discussiëren. Er bestaat een essentieel onderscheid tussen de roetfilter achteraf installeren op een bestaande dieselwagen – ik denk eerlijk gezegd dat er niet veel hoop is dat de grote meerderheid van de eigenaars van dieselwagens dit zou doen, zelfs al zouden we drie vierde van de prijs subsidiëren – en het op de markt brengen van dieselwagens met een geïnstalleerde roetfilter, wat eigenlijk niet zo moeilijk is en geen gigantische meerkosten creëert. Dat kan eigenlijk gemakkelijk in de prijs geïntegreerd worden.

Concreet heeft mijn voorganger al in maart 2004 rond fijnstof een studie besteld, een opdracht die we achteraf hebben overgenomen in mijn beleidsplan. Een van de voornaamste conclusies, spijtig genoeg, was dat er in België – gezien de specifieke context van België met zijn dichte bevolking, industrialisatie en dergelijke meer – eigenlijk zeer grote onzekerheid bestaat over het aandeel van de verschillende bronnen in de fijnstofemissies. Dan denken we aan huishoudersverkeer, landbouw, industrie en dergelijke meer. In ieder geval bleek dat in een aantal Belgische steden een serieuze overschrijding vast te stellen is van de getolereerde maximum dagoverschrijdingen zoals bepaald door de Europese Unie.

We hebben nu een vervolgstudie gelanceerd die onder meer tot doel heeft een duidelijk beeld te krijgen wat de verschillende bronnen zijn en zo een lijst van concrete maatregelen op federaal niveau te definiëren om de fijnstofemissies terug te dringen.

Concreet hebben we er al voor gezorgd dat het ontwerp van koninklijk besluit ter verstrenging van de normen voor de uitstoot van gasvormige en (...) emissies van machines voor gebruik buitenshuis, dus niet-mobiele machines, werd goedgekeurd in de Ministerraad. Dat is nog niet zo heel lang geleden gebeurd. Momenteel laat ik ook onderzoeken of het besluit inzake de uitstoot van verwarmingsstoestellen – een andere sector dus – kan verbeterd worden met betrekking tot het opnemen van normen voor de uitstoot van fijnstof. Op dit ogenblik blijken die daar niet in te staan, als ik het goed begrijp.

Ik heb ook een initiatief genomen om over te gaan tot een tussentijdse evaluatie van het ozonplan. De 33 acties die in dat plan zitten, slaan voor een belangrijk deel, maar niet exclusief, ook op de uitstoot van fijnstof.

Ik vermeld onder meer actie 10, die onder meer tot doel heeft de milieuprestatie van bedrijfsvoertuigen te verbeteren.

Met andere woorden, wij zijn op dit ogenblik tegelijkertijd aan het studeren op de meer concrete verdeling en wij zijn aan het proberen voor de verschillende sectoren – hetzij stationaire apparaten als

nouvelles voitures équipées de filtres à suie alors que d'autres marques refusent de le faire sans subsides.

Mon prédécesseur avait commandé en 2004 une étude sur les fines particules de poussière dont la principale conclusion était qu'en raison de la grande densité de population et de l'industrialisation, il existe une grande incertitude concernant les différentes sources d'émission de particules de poussière. Dans certaines villes, on a observé un important dépassement des normes maximales.

Nous avons lancé une étude de suivi pour obtenir une image précise des différentes sources. Nous pourrions ensuite prendre au niveau fédéral des mesures concrètes pour réduire l'émission de fines particules.

Récemment encore, le conseil des ministres a approuvé le projet d'arrêté royal tendant à réduire les émissions autorisées des machines non mobiles destinées à un usage extérieur. Je fais actuellement étudier la possibilité d'inscrire des normes pour le rejet de fines particules en matière d'appareils de chauffage.

J'évaluerai aussi le plan ozone dans l'intervalle. Ce plan concerne aussi, dans une large mesure, es émissions de fines particules.

Nous examinons donc en ce moment quelle est la part des différentes sources et s'il est possible de renforcer les normes pour certains secteurs.

generatoren, compressoren, en zo meer, hetzij bedrijfsvoertuigen, hetzij verwarmingstoestellen – te kijken wat wij nog kunnen aanvullen en verstrengen inzake de normering.

07.03 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben tevreden dat u zegt dat de situatie inderdaad ernstig moet worden genomen. De toestand op het terrein is gekend, mijnheer de minister. De VMM heeft in Vlaanderen, weet ik, toch meetstations waar regelmatig, of bijna altijd, de norm van 50 microgram fijn stof per kubieke meter overschreden wordt. Wij weten dat dit ernstige gezondheidsproblemen kan opleveren doordat het fijn stof PAK's, polycyclische aromatische koolwaterstoffen, bevat.

Ik vind dat het federale niveau toch nog een belangrijke hefboom heeft, met die roetfilternormen of andere productnormen, die het milieu ten goede zouden moeten kunnen komen.

Omdat u uw wagen noemt, zal ik mijn wagen ook noemen. Ik rijd met een hybride wagen, met een combinatie van een verbrandingsmotor en een elektromotor. Vanaf het moment dat hij begint te rijden laadt de accu op en dan kan hij op elektriciteit voortrijden. Dat is een nieuwe generatie wagens.

07.04 Minister Bruno Tobback: Dat is ons niet onbekend. Ik moet u ook signaleren dat wij een bijzonder royaal fiscaal stimuleringsbeleid voeren voor het aankopen van de betrokken wagen.

07.03 Mark Verhaegen (CD&V): Je me réjouis du fait que le ministre prenne la situation au sérieux. Dans certaines stations de mesure de la VMM, la norme de cinquante microgrammes de particules fines par mètre cube est dépassée. Cette situation peut avoir de graves conséquences pour la santé publique.

Il doit être possible à mon avis de prendre au niveau fédéral davantage de mesures bénéfiques pour l'environnement comme des normes pour les filtres à particules ou autres normes de produits. Il existe également des véhicules hybrides, combinant un moteur à explosion et un moteur électrique.

07.04 Bruno Tobback, ministre: L'achat de telles voitures est largement encouragé sur le plan fiscal.

De **voorzitter:** Mijnheer de minister, u zei dus dat u rondrijdt, of u laat rondrijden, of allebei, in een Peugeot?

07.05 Minister Bruno Tobback: Mijnheer de voorzitter, ik laat mij hoofdzakelijk rondrijden. Als ik zelf rijd, is dat vaak met de trein of met de metro, zoals vanmorgen nog.

De **voorzitter:** Zeer goed, mijnheer de minister, waarvoor onze gelukwensen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Thans zouden wij de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid moeten kunnen verwelkomen om onze commissievergadering voort te zetten. Ik hoop dat de minister zo vlug mogelijk zal opdagen. Waarschijnlijk is de minister opgehouden door de stofdeeltjes in de toenemende warmte van deze namiddag.

De heer Stijn Bex zal onmiddellijk het woord krijgen voor zijn vraag.

(Er wordt gewacht op de minister).

08 Vraag van de heer Stijn Bex aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de excessen van de reality-programma's" (nr. 6608)

08 Question de M. Stijn Bex au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les dérives des programmes de télé-réalité" (n° 6608)

08.01 Stijn Bex (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik hoef u niet te vertellen dat er de laatste jaren een tendens

08.01 Stijn Bex (sp.a-spirit): Les programmes de télé-réalité se sont

is in televisieland om steeds meer realityprogramma's op het scherm te brengen. Op zich heb ik niets tegen deze tendens. Het is immers vaak een goede zaak dat achter de schermen van verschillende diensten kan worden gefilmd. Het kan immers vaak bijzonder mooie en waardige televisie opleveren.

Toch is er ook een gevaar voor excessen. Ik wil aan de hand van een voorbeeld uit mijn dienstbetoon zo een mogelijke uitwas aanhalen en daarover een aantal vragen stellen die betrekking hebben op reality-tv over de medische sector in het algemeen. Er zijn zeker ook vragen te stellen over reality-tv die bijvoorbeeld achter de schermen van politiediensten filmt. Deze laatste vragen moet ik echter aan een andere minister stellen.

Ik wil waarschuwen voor een aantal mogelijke excessen en een aantal vragen stellen, teneinde deze excessen te vermijden.

Het concrete geval waarover ik werd gecontacteerd, gaat over een MUG-interventie bij een persoon met een hartstilstand. Een cameraploeg van een realityprogramma bleek het MUG-team te vergezellen. De filmploeg ging mee tot in de slaapkamer van de betrokkene, waar, na een poging tot reanimatie, het overlijden van de betrokkene werd vastgesteld.

Ik heb uit mijn verschillende contacten kunnen leren dat er enige discussie was over het feit of aan de voordeur al dan niet toestemming was verleend om de cameraploeg mee naar boven te laten gaan. U begrijpt dat in de gegeven omstandigheden de betrokkenen daarover geen lange discussie kunnen voeren. Het overleven van de patiënt staat immers voorop. De betrokkenen laten dan ook geen kostbare tijd aan de voordeur verloren gaan.

De familie van de overledene heeft mij aangesproken met drie belangrijke bezwaren.

Ten eerste, zij voelen zich geschaad in hun privacy.

Ten tweede, zij zijn van oordeel dat in dergelijke, kritische situaties de aanwezigheid van een cameraploeg nefaste gevolgen kan hebben voor de patiënt. Hij zou zich bijvoorbeeld kunnen opwinden bij het zien van de cameraploeg, die hij uiteraard niet in zijn slaapkamer verwacht.

Ten derde, de familie vraagt zich af of de gelijktijdige aankomst van een cameraploeg met een MUG-wagen niet voor een vertraging van de MUG-wagen heeft gezorgd. Ik wil dat vergelijken met vroeger, toen wij met de jeugdvoetbalploeg op verplaatsing voetbalden. Als in karavaan wordt gereden, moet de eerste auto altijd wachten op de laatste wagen, om samen aan te komen. Als de laatste wagen voor het rode licht staat, stoppen alle wagens voor hem tot de andere wagen ook voorbij het verkeerslicht is. Ik haal dat enkel aan om aan te geven dat de vrees van de familie volgens mij terecht is.

Ik had graag aan de minister de volgende vragen gesteld.

Ten eerste, op welke manier garandeert de overheid het recht op privacy van patiënten met betrekking tot realityprogramma's? Dit moet niet alleen over MUG-interventies gaan, maar over de

multipliés au cours des dernières années. Si cela peut parfois donner lieu à d'excellentes émissions, il y a également certains risques. Je voudrais citer le cas concret d'une équipe de tournage qui a suivi une intervention du SMUR pour un arrêt cardiaque. Après quelques discussions à la porte d'entrée de la maison, l'équipe de tournage a suivi le personnel médical jusqu'à la chambre à coucher. Après une tentative de réanimation, le décès de la personne en question a été constaté. Les membres de la famille se sont ensuite plaints pour atteinte à la vie privée. Ils estiment également que l'équipe de tournage a peut-être effrayé le patient, avec toutes les conséquences qui pouvaient en découler. Ils se demandent également si la présence de l'équipe de tournage n'a pas retardé l'arrivée des secours.

Comment l'autorité publique garantit-elle aux patients le respect de leur vie privée à l'heure où les reality shows font des intrusions de plus en plus agressives dans la vie privée? Un véhicule SMUR peut-il transporter une caméra? La direction d'un hôpital peut-elle décider de façon autonome de participer à de tels programmes? Existe-t-il une commission déontologique compétente en cette matière? Les intéressés peuvent-ils demander la suppression de ces images ou en faire interdire la diffusion?

gezondheidszorg in het algemeen.

Ten tweede, volstaat de regelgeving die hierover vandaag bestaat om excessen te vermijden? Ik vrees dat het voorval dat ik heb aangehaald, aantoonde dat dit niet het geval is.

Ten derde, mag een ziekenwagen of een MUG-wagen volgens de minister gebruikt worden om een cameraploeg te vervoeren?

Ten vierde, beslist een ziekenhuisdirectie autonoom om aan dergelijke programma's deel te nemen?

Ten vijfde, bestaat er een deontologische commissie die medisch personeel, ziekenhuizen en media kan bijstaan met al dan niet bindend advies in dergelijke situaties? Indien niet, acht de minister het aangewezen om dergelijke instantie op te richten? Ik kan misschien tussen haakjes vertellen dat het betrokken programma naar aanleiding van het voorval dat ik aangehaald heb, zijn werkwijze wel enigszins heeft aangepast. Op dat moment is het kwaad voor de betrokken familie echter al geschied. De vraag is of er geen instrumenten moeten geïnstalleerd worden die dit kunnen voorkomen.

Ten slotte, hoe kunnen de betrokkenen zich verzetten tegen het bestaan van deze beelden? Hoe kunnen zij de vernietiging van deze beelden vragen of de uitzending ervan verbieden?

08.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, collega's, zeker indien geen voorafgaande toestemming werd verleend door betrokkene zijn de door u beschreven praktijken strijdig met het recht op de privacy, zoals omschreven in de wet van 22 augustus 2002 op de rechten van de patiënt en in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijk levenssfeer.

Deze laatste wet, waarin ook strafrechtelijke sancties voorzien werden, behoort echter tot de bevoegdheid van mijn collega, de minister van Justitie, aan wie ik de vraag heb bezorgd. Ik heb eveneens mijn bedenkingen bij de gevolgen van dergelijke praktijken voor de kwaliteit van de dringende geneeskundige hulpverlening. Zodra ik van u nog preciezere gegevens ontvang over deze casus zal ik aan de federale gezondheidsinspecteur een verslag vragen. Eens ik alle gegevens heb ontvangen zal ik u op de hoogte brengen van de concrete gevolgen van dit ernstig geval.

08.02 **Rudy Demotte**, ministre: Si une autorisation préalable n'a pas été donnée, les faits décrits par M. Bex sont constitutifs d'une violation du droit au respect de la vie privée, qui est protégé par la loi, et des droits du patient. Toutefois, la loi sur le respect de la vie privée et les sanctions prévues en cas d'infraction sont de la compétence de la ministre de la Justice, à qui j'ai donc transmis votre question. Cela dit, le cas que vous avez évoqué soulève de graves questions quant à la qualité de l'aide médicale urgente. Aussi vais-je demander un rapport à l'inspecteur fédéral de la santé, après quoi j'informerai la commission de l'évolution de ce dossier. Et je vais demander à mon propre inspecteur un rapport complet sur les réactions, les sanctions ou les mesures préventives envisageables.

08.03 **Stijn Bex** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik zal inderdaad bij de minister van Justitie mijn licht moeten opsteken. Gezien het concept van het programma is het bijzonder moeilijk om vooraf aan de patiënt te vragen of er mag worden gefilmd. Wanneer een MUG-interventie noodzakelijk is, is de situatie meestal zo dat de

patiënt onmogelijk toestemming tot filmen kan geven. Ik zal een aantal van deze vragen alleszins stellen aan de minister van Justitie.

Ik dank u voor uw bereidheid om, aan de hand van door mij verstrekte informatie, deze zaak verder te behandelen.

Ik vraag mij echter af of alle vragen die ik vandaag stelde, vallen onder de bevoegdheid van de minister van Justitie. Ik neem aan dat dit zo is wat betreft het toepassingsgebied van de wet van 22 augustus 2002.

08.04 Minister **Rudy Demotte**: Mijn collega, de minister van Justitie, is bevoegd inzake de beslissingen die moeten worden genomen in dit geval en meer bepaald wat betreft de organisatie van de ziekenhuizen en dergelijke. Ik zal aan mijn inspecteur een compleet verslag vragen over de mogelijke reacties, sancties of preventieve maatregelen die zouden kunnen worden genomen.

08.05 **Stijn Bex** (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik denk inderdaad dat het nodig is om preventief te werken en Justitie komt er altijd bij te pas wanneer mensen zich met hun klachten tot Justitie richten. In gevallen als deze is het overduidelijk dat het leed dat aan de betrokkene is bezorgd, zeer moeilijk te herstellen is door een interventie van het ministerie van Justitie. De mensen die ik heb gesproken willen geen proces, zij willen niet nog meer commotie.

Ik dank u voor uw bereidheid om op basis van de te bezorgen informatie, ervoor te zorgen dat preventief de nodige maatregelen worden genomen om dergelijke toestanden in de toekomst te vermijden.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

09 **Question de M. François Bellot au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'enregistrement de médicaments" (n° 6611)**

09 **Vraag van de heer François Bellot aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de registratie van geneesmiddelen" (nr. 6611)**

09.01 **François Bellot** (MR): Monsieur le ministre, j'ai été contacté par des associations de personnes diabétiques qui me signalent que les personnes atteintes de diabète souffrent généralement de douleurs neuropathiques.

Le Lyrica est un médicament enregistré en Europe – je m'excuse si je vous donne le nom commercial et non pas le nom de la molécule – pour deux indications, à savoir l'épilepsie et les douleurs neuropathiques périphériques.

En Belgique, les patients qui souffrent de ces douleurs sont actuellement soignés par le Neurontin. Un dossier scientifique aurait été soumis à l'administration de la Santé publique pour solliciter à la fois l'enregistrement du Lyrica et son remboursement, afin d'assurer un bon traitement de la neuropathie diabétique sans grever le budget.

Des études cliniques montrent l'efficacité de ce médicament. La preuve, c'est qu'il est enregistré à l'étranger. L'enregistrement du Lyrica permettrait pour les médecins un choix thérapeutique plus

08.05 **Stijn Bex** (sp.a-spirit): L'attitude la plus adéquate me semble, en effet, être la prévention, les intéressés ne souhaitant pas une intervention de la ministre de la Justice ni un procès, et ne souhaitant pas non plus qu'on réagisse de manière exagérée à cet incident. Toutefois, il est nécessaire de prendre des mesures pour que de telles situations ne se reproduisent pas.

09.01 **François Bellot** (MR): Diabetici lijden vaak aan neuropathische pijn. In België worden die patiënten behandeld met Neurontin. In andere Europese landen wordt Lyrica voorgeschreven voor epilepsie en perifere neuropathische pijn. Er zou een dossier aan Volksgezondheid voorgelegd zijn om Lyrica, waarvan de doeltreffendheid is bewezen, te registreren en terug te betalen. Lyrica is bovendien goedkoper dan Neurontin. De verenigingen van diabetici begrijpen dan ook niet waarom de registratie zo lang op zich laat wachten.

large afin d'optimiser le traitement de certaines situations critiques.

Budgétairement, l'enregistrement et le remboursement n'entraîneraient aucune dépense supplémentaire pour le ministère de la Santé publique puisqu'un patient ne peut être soigné simultanément par les deux médicaments et que le prix du Lyrica est inférieur.

Les associations de diabétiques ne comprennent pas les raisons du retard de cet enregistrement alors qu'ils peuvent s'en procurer dans d'autres pays européens. Comme je vous l'ai déjà dit, le Lyrica a en effet obtenu l'enregistrement européen.

Monsieur le ministre peut-il préciser dans quel délai son département a l'intention d'instruire un dossier à ce propos et de pouvoir le soumettre à la commission d'Enregistrement pour, à la fois l'agrément et le remboursement et, ensuite, obtenir l'agrément ministériel.

09.02 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le député, le Lyrica a été enregistré selon une procédure centrale qui est maintenant clôturée. L'autorisation de mise sur le marché a été délivrée le 6 juillet 2004. Le Lyrica a été enregistré pour les indications suivantes:

- le traitement des douleurs neuropathiques périphériques chez l'adulte,
- en association dans le traitement des crises épileptiques partielles avec ou sans généralisation secondaire.

Voilà exactement les indications qui ont été enregistrées.

Je peux vous signaler qu'à l'instant où je vous parle, il n'y a pas d'autre procédure d'élargissement des indications enregistrées en cours. En d'autres termes, il n'y a pas eu de demande d'enregistrement pour d'autres indications que celles que je viens de vous donner.

En ce qui concerne le remboursement, tout est tributaire des indications. Permettez-moi de faire un tout petit peu de pédagogie car je sais que ce dossier du remboursement des médicaments est un dossier complexe. Pour qu'un médicament soit remboursé, il faut d'abord qu'il soit enregistré pour des indications bien définies. C'est le cas ici. Dès qu'une indication a été enregistrée, elle est remboursable aux conditions définies par la commission de remboursement des médicaments. En d'autres termes, si les indications que je viens de vous lire correspondent aux demandes qui ont été formulées, elles peuvent permettre le remboursement de la molécule.

09.03 François Bellot (MR): Moyennant le système d'agrément par le médecin-contrôle des mutuelles?

Welke termijn heeft uw administratie uitgetrokken voor het onderzoek van dit dossier, de voorlegging ervan aan de Commissie Tegemoetkoming Geneesmiddelen wat de erkenning en de terugbetaling betreft en voor het bekomen van de ministeriële erkenning?

09.02 Minister Rudy Demotte: Lyrica werd na een ondertussen afgeronde procedure geregistreerd. De vergunning voor het in de handel brengen werd op 6 juli 2004 afgegeven.

Lyrica werd geregistreerd voor de behandeling van perifere neuropathische pijnen bij volwassenen en in combinatie met andere geneesmiddelen voor de behandeling van epileptische aanvallen.

Op dit ogenblik is er geen aanvraag tot registratie voor andere indicaties dan de hoger vermelde. De terugbetaling is afhankelijk van de indicaties. Opdat een geneesmiddel zou worden terugbetaald, moet het voor welbepaalde indicaties geregistreerd zijn. Zodra een indicatie geregistreerd is, is de terugbetaling mogelijk onder de door de Commissie Tegemoetkoming Geneesmiddelen bepaalde voorwaarden. Indien de indicaties waarvan ik u lezing heb gegeven dus met de geformuleerde aanvragen overeenkomen, kan de molecule worden terugbetaald.

09.03 François Bellot (MR): Is daartoe een erkenning van de controlearts van de ziekenfondsen nodig?

09.04 Rudy Demotte, ministre: Cela dépend des molécules. Il y a des molécules sur lesquelles un accord à priori du médecin-conseil devra être accordé; dans d'autres cas, pas d'accord du tout; et dans des cas intermédiaires un accord a posteriori. Cela dépend des molécules, de leur mode d'enregistrement et des recommandations qui ont été faites.

09.04 Minister **Rudy Demotte**: Dat is afhankelijk van de molecule, van de aard van de registratie en van de geformuleerde aanbevelingen. Voor de terugbetaling van sommige moleculen is een voorafgaand akkoord van de controlearts noodzakelijk, voor andere volstaat een akkoord achteraf of is helemaal geen akkoord nodig.

09.05 François Bellot (MR): Je me permets d'être étonné du contenu car les associations des diabétiques m'indiquent qu'elles rencontrent aujourd'hui d'énormes difficultés dans ce domaine.

09.05 **François Bellot** (MR): Dat verbaast me: ik hoor immers van de diabetesverenigingen dat zij vandaag op dat vlak met moeilijkheden te kampen hebben.

09.06 Rudy Demotte, ministre: Je suis prêt, en dehors de la discussion parlementaire, à examiner les problèmes qui se posent et à essayer d'en déterminer l'origine.

09.07 François Bellot (MR): Ce sont précisément les pathologies que vous avez citées - épilepsie et douleur neuropathique périphérique - qui ont justifié l'autorisation de mise sur le marché. Je vais prendre mes renseignements dès ce soir et je me permettrai de reprendre contact.

09.08 Rudy Demotte, ministre: J'essaie d'interpréter, il n'y a peut-être pas eu en Belgique de demande spécifique de remboursement par rapport à des indications qui ont été enregistrées à l'échelon européen. C'est pourquoi j'ai précisé en début d'intervention que c'était une procédure d'enregistrement centrale. Il y a deux procédures d'enregistrement possibles: soit, vous vous adressez à un pays et vous avez une reconnaissance intérieure, soit, vous allez enregistrer immédiatement à Londres auprès de la structure ad hoc.

09.08 Minister **Rudy Demotte**: Wellicht werd in België geen aanvraag tot terugbetaling ingediend met betrekking tot indicaties die op het Europese niveau geregistreerd zijn. Het gaat om een centrale registratieprocedure. Er zijn twee procedures mogelijk: op het nationale niveau kan men een interne erkenning aanvragen of men kan de indicatie in Londen bij de ad-hocstructuur registreren.

09.09 François Bellot (MR): Spécifiquement ici, la demande d'enregistrement et d'autorisation de mise sur le marché en Belgique n'aurait pas été introduite ou acceptée?

09.10 Rudy Demotte, ministre: De toute façon l'enregistrement est accordé sur la base européenne. Il n'y a pas de problème sur ce point. Par ailleurs, pour le remboursement, il est possible qu'une demande ait été introduite sur base de notre procédure interne et qui permet le remboursement.

09.10 Minister **Rudy Demotte**: De registratie is hoe dan ook Europees. Het is echter mogelijk dat een aanvraag tot terugbetaling werd ingediend op grond van onze interne procedure.

09.11 François Bellot (MR): On me dit que ce dossier a déjà été déposé, il y a déjà plusieurs mois.

09.11 **François Bellot** (MR): Men zegt me dat dit dossier al maanden geleden werd ingediend.

09.12 Rudy Demotte, ministre: Si tel est le cas, cela veut dire que la

09.12 Minister **Rudy Demotte**:

commission de remboursement n'a toujours pas remis d'avis. Autre hypothèse, elle aurait aussi pu remettre un avis négatif sur le remboursement. Là, je n'ai pas l'information, je ne vais donc pas faire d'improvisation malencontreuse. Mais je vais me renseigner à l'issue de cette réunion.

Dat zou betekenen dat de Commissie Tegemoetkoming Geneesmiddelen nog geen advies of een negatief advies heeft verstrekt wat de terugbetaling betreft. Ik zal dat nakijken

09.13 François Bellot (MR): L'information qui circule est qu'il y aurait un avis négatif du ministre du Budget. C'est cela que les diabétiques ne comprennent pas car le coût du remboursement du Lyrica est inférieur à celui du Neurontin; cela a une influence sur la charge pour la Santé publique, vu qu'on ne peut pas prendre les deux simultanément.

09.13 François Bellot (MR): Volgens mijn informatie zouden de begrotingsdiensten negatief hebben geadviseerd. Dat is onbegrijpelijk, want de terugbetaling van Lyrica kost minder dan die van Neurontin.

09.14 Rudy Demotte, ministre: Je ne sais pas et je ne peux pas dénoncer mes petits camarades, donc je vais vérifier.

09.14 Minister Rudy Demotte: Ik moet dat nakijken.

09.15 François Bellot (MR): Vous me donnerez l'information? Pas les noms des camarades mais...

De **voorzitter:** Zeer interessante gedachtewisseling.

09.16 François Bellot (MR): Je reviendrai à la charge si je n'ai pas l'information prochainement.

09.16 François Bellot (MR): Als u me niet snel die informatie bezorgt, zal ik u hierover opnieuw aan de tand voelen.

09.17 Rudy Demotte, ministre: Avec grand plaisir.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

10 Question de M. Denis Ducarme au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la réorganisation de l'AFSCA" (n° 6660)

10 Vraag van de heer Denis Ducarme aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de reorganisatie van het FAVV" (nr. 6660)

10.01 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, le mardi 11 janvier 2005, devant cette même commission, en réponse à une question de ma collègue Anne Barzin, vous évoquiez une évaluation en cours de la composition et du fonctionnement du comité consultatif de l'AFSCA. Je souhaitais faire le point avec vous sur ce dossier.

10.01 Denis Ducarme (MR): Op 11 januari 2005 antwoordde u op vraag nummer 4.621 van mevrouw Barzin dat de samenstelling en het functioneren van het raadgevend comité van het FAVV (Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen) momenteel worden geëvalueerd.

Un des arrêtés relatifs à la réorganisation de l'Agence prévoit deux sources de financement. D'une part, un financement assuré par le gouvernement et, d'autre part, un financement assuré par l'ensemble des opérateurs concernés répartis en cinq clusters: la production agroalimentaire, la production primaire, la transformation, la distribution et l'horeca. Lié à l'organisation du financement de l'Agence, il importe de mettre en regard l'arrêté relatif à la composition de son comité consultatif.

In een van de besluiten tot reorganisatie van het Agentschap wordt enerzijds voorzien in een financiering door de regering en anderzijds in een financiering door alle betrokken operatoren: de voedingsmiddelenproducenten, de primaire productie, de verwerkende sector, de distributiesector en de horeca.

Dans le "business plan" de l'AFSCA présenté le 3 décembre 2004, il est prévu que le comité consultatif instaure en son sein, je cite: "Un comité de suivi qui préparera les avis du comité consultatif relatifs au financement et se chargera de la situation financière de l'Agence. Le

comité de suivi ne sera composé que des secteurs qui contribuent au financement de l'AFSCA".

Vous conviendrez avec moi, monsieur le ministre, qu'il paraîtrait dès lors logique que les 5 clusters d'opérateurs identifiés dans le cadre du financement soient, de la même façon, sans aucune discrimination, représentés au sein du Comité consultatif et puissent ainsi notamment participer aux travaux du comité de suivi.

Monsieur le ministre, vous n'êtes pas sans savoir que ce dossier relatif à la sécurité alimentaire est lié à une négociation plus large avec le secteur de l'horeca touchant également aux volets fiscal et social. Il me revient que cette négociation devrait mener à un accord global dans le courant du mois de mai, raison pour laquelle je me permets de vous poser aujourd'hui une question très claire.

Par souci d'équité mais aussi d'efficacité quant à toute négociation future sur le financement de l'Agence, pouvez-vous m'assurer de la présence au sein du comité consultatif ainsi réformé des représentants des 5 clusters d'opérateurs participant au financement, et plus spécifiquement le secteur de l'horeca qui n'est, à ce jour, pas représenté au sein du comité consultatif alors qu'il participe à hauteur de 21% au financement de l'AFSCA par les opérateurs?

Het "business plan" dat op 3 december 2004 werd voorgesteld, bepaalt dat het raadgevend comité in zijn midden een voortgangscomité moet oprichten dat uitsluitend is samengesteld uit de sectoren die tot de financiering bijdragen. Het nieuwe comité zal de adviezen inzake de financiering voorbereiden.

Het ware logisch dat de vijf clusters van operatoren die tot de financiering bijdragen op dezelfde manier in het adviescomité zouden zijn vertegenwoordigd.

Dat dossier is gekoppeld aan een ruimere onderhandeling met de horecasector over de fiscale en sociale aspecten; een en ander zou in mei in een akkoord moeten uitmonden.

Kan u mij verzekeren dat de vijf clusters van operatoren die tot de financiering bijdragen, en meer bepaald de horecasector, die thans niet is vertegenwoordigd, in dat adviescomité zullen vertegenwoordigd zijn?

10.02 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, monsieur le député, je vous confirme que la composition du comité consultatif de l'AFSCA et son fonctionnement font actuellement l'objet d'une évaluation. Elle sera réalisée dans le cadre du fameux BPR (Business Process Reengineering) de l'AFSCA, food@work. Cet exercice a été mené en accord avec le SPF P&O et un consortium de consultants externes.

Les propositions de modification qui résultent de food@work me seront soumises à la fin de ce mois. Elles comprendront une proposition de modification de la composition et du fonctionnement du comité consultatif de l'Agence. Le comité est actuellement composé de représentants des secteurs économiques, organisations de consommateurs et autres autorités fédérales et régionales. Sans vouloir préjuger de la décision, il me semble logique de maintenir des représentants de ces trois groupes.

En ce qui concerne la représentation des secteurs de la chaîne agroalimentaire qui contribuent au financement de l'Agence, force est de constater que le secteur de l'horeca n'est pas représenté dans la composition actuelle. Il faut remarquer que l'AFSCA associe ce secteur aux différentes décisions qui le concernent; j'ai moi-même d'ailleurs déjà rencontré le secteur dans le cadre de négociations. Toujours sans préjuger de sa composition future, je peux déjà vous dire que je trouve pertinente votre suggestion de prévoir la présence

10.02 Minister Rudy Demotte: De samenstelling en de werking van het adviescomité worden momenteel geëvalueerd, in het kader van de veelbesproken "business process reengineering" van het FAVV, food@work. Voorstellen tot wijziging zullen mij op het einde van de maand worden voorgelegd.

Ik kan u nu al zeggen dat ik uw suggestie om de diverse sectoren die bijdragen tot de financiering van het Agentschap in het adviescomité op te nemen, pertinent vind.

des différents secteurs qui contribuent au financement de l'Agence dans ce comité consultatif.

Voilà ce que j'avais envie de vous dire à ce stade.

10.03 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, je remercie M. le ministre d'avoir bien voulu nous répondre. Sans préjuger du rapport qui sera rendu, j'imagine que vous oeuvrerez au mieux afin que l'horeca soit présent!

10.04 Rudy Demotte, ministre: Non, j'œuvrerai au mieux de l'intérêt général et pas d'un secteur en particulier!

10.05 Denis Ducarme (MR): Je pense qu'il est de l'intérêt général que l'horeca soit représenté également et qu'il entre de cette manière ...

10.06 Rudy Demotte, ministre: ...entre autres secteurs.

10.07 Denis Ducarme (MR): Entre autres secteurs qui sont, eux, déjà représentés, tandis que l'horeca, lui, n'y est pas!

10.08 Rudy Demotte, ministre: Je sais que vous êtes attentif au secteur de l'horeca, monsieur Ducarme!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de onderhuidse chip" (nr. 6673)

11 Question de Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la puce sous-cutanée" (n° 6673)

11.01 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, het Amerikaanse bedrijf Applied Digital Solutions ontwikkelde een aantal jaren geleden de VeriChip.

Dat is een chip die in de arm wordt ingeplant en die een aantal gegevens bevat, bijvoorbeeld een aantal medische gegevens. Ook een groot aantal andere toepassingen is denkbaar. Denk maar aan een ingebouwde creditcard, de opvang en het volgen van dementerende personen of kleine kinderen en zelfs een soort van toegangkaart. Eigenlijk zijn de toepassingsmogelijkheden eindeloos. Of ze allemaal even ethisch verantwoord zijn, laat ik in het midden, maar technisch is er veel mogelijk.

Het grote verschil tussen de inplantbare chip en een digitale kaart is dat bij een kaart de eigenaar zelf een handeling moet stellen om de kaart te laten lezen. Bij een ingeplante chip kan de informatie gelezen worden zonder dat de drager het merkt, wat volgens mij een enorm privacyprobleem doet rijzen.

Op 12 oktober 2004 keurde de Amerikaanse Food and Drug Administration het gebruik van de chip voor medische doeleinden goed. Momenteel wordt er uiteraard ook gelobbyd om hiermee iets te doen op de Europese markt. Het Italiaanse ministerie van Volksgezondheid onderzoekt bijvoorbeeld op dit moment of het systeem in ziekenhuizen nuttig zou kunnen zijn.

11.01 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Il y a quelques années, l'entreprise américaine Applied Digital Solutions a développé le VeriChip, une puce contenant des données médicales ou autres qui peut être implantée dans le bras.

Les applications sont nombreuses mais des problèmes se posent en matière de respect de la vie privée étant donné qu'il est possible de lire des informations sur la puce sans que son porteur ne s'en rende compte.

A l'automne dernier, la "Food and Drug Administration" américaine a approuvé l'utilisation de la puce à des fins médicales. En Europe également, des groupes de pression tentent d'obtenir l'autorisation d'utiliser la puce. Le ministre suit-il l'évolution de cette technique? Qu'en pense-t-il?

Ik heb de volgende vragen, mijnheer de minister. Kent u de techniek?

Volgt u de evolutie op de markt?

Hoe staat u tegenover de techniek?

Zijn er eventueel toepassingen in de Belgische gezondheidszorg?

11.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de volksvertegenwoordiger, ik heb de eer u het volgende mee te delen. Wij kennen de techniek en wij bekijken ook het gebruik als identificatiemiddel van de drager of als drager van medische informatie.

Het implanteren van een onderhuidse microprocessor of het gebruik van elk ander automatisch identificatiemiddel van de burger lijkt ons ethische dimensies en gevaren voor de bescherming van het privé-leven in te houden. Het houdt ook geen rekening met ons onderliggend maatschappelijk model. Het dreigt in België niet aanvaard te worden, indien hieromtrent niet eerst een breed debat wordt gevoerd.

Wij verkiezen dus voorrang te geven aan een draagbaar medisch dossier, wat impliceert dat de patiënt de informatie ter beschikking stelt, met alle vereiste voorzorgsmaatregelen, via een specifiek gezondheidsnetwerk, waarvan de toegangsvoorwaarden en de opstart het resultaat moeten zijn van een permanente interactie tussen de betrokken burgerpatiënt en de betrokken zorgverleners.

Naast aandacht voor technische en kwaliteitscriteria en haalbaarheid moet er ook op worden toegezien dat de gevoelige informatie van zo'n chip zowel op technologisch als op organisatorisch vlak beschermd wordt tegen commerciële belangen.

Het doorgeven van persoonlijke gegevens moet altijd het expliciete akkoord krijgen van de patiënt of zijn vertegenwoordigers.

11.03 **Karin Jiroflée** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij zijn het roerend eens. Ik heb geen verder commentaar.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 **Vraag van mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de euthanasiekits" (nr. 6698)**

12 **Question de Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les coffrets spéciaux pour l'euthanasie" (n° 6698)**

12.01 **Karin Jiroflée** (sp.a-spirit): Bijna drie jaar na de euthanasiewet wordt de huisarts die thuis wil overgaan tot het uitvoeren van euthanasie nog steeds met een aantal praktische problemen geconfronteerd. Het was tot voor kort voor de arts zeer moeilijk om aan de nodige euthanatica te geraken. Praktisch gesproken waren de verpakkingen slechts verkrijgbaar in ziekenhuisverband. In de apotheken van het multipharmanetwerk, de vroegere socialistische apotheken, kunnen artsen voortaan een euthanasiekit bestellen. De

Quelles pourraient être selon lui les applications dans le secteur des soins de santé belge?

11.02 **Rudy Demotte**, ministre: Nous considérons l'utilisation de cette technique en tant que moyen d'identification et comme support pour des informations médicales. L'implantation sous la peau d'une puce ou d'un autre moyen d'identification automatique nous paraît toutefois dangereuse d'un point de vue éthique. L'utilisation d'une telle technique devra en tout état de cause faire l'objet d'un large débat préalable.

C'est pourquoi nous préférons les dossiers médicaux portables, consultables par un réseau santé moyennant le respect d'un certain nombre de mesures de précaution. La transmission de dossiers médicaux nécessitera l'autorisation expresse du patient ou de son représentant.

Il importe également de protéger l'information contenue dans la puce contre les intérêts commerciaux.

11.03 **Karin Jiroflée** (sp.a-spirit): Je ne saurais abonder plus dans votre sens.

12.01 **Karin Jiroflée** (sp.a-spirit): Près de trois ans après l'adoption de la loi sur l'euthanasie, les médecins généralistes qui veulent réaliser une euthanasie au domicile du patient sont toujours confrontés à certains problèmes pratiques. Ainsi, selon une

kit die op vraag van de LEIF-artsen is ontwikkeld bevat alles wat een arts nodig heeft om een euthanasie uit te voeren. Toch zijn niet alle praktische problemen hiermee van de baan, dat hebben we ook in de media kunnen volgen.

Euthanasieproducten mogen volgens een enge interpretatie van de wet alleen bestaan in grote ziekenhuisverpakkingen. Apothekers mogen de grote ziekenhuisverpakkingen in principe niet openen om de middelen afzonderlijk te verkopen. Hier zijn uiteraard een aantal nadelen aan verbonden: de patiënt moet niet enkel meer betalen, maar de huisarts die de euthanasie uitvoert moet de niet-gebruikte medicatie terugbrengen. In het beste geval worden de teruggebrachte middelen vernietigd door de apotheker, maar uiteraard is de kans op een zwart circuit in euthanatica absoluut niet ondenkbaar.

Artsen- en apothekersorganisaties hebben via verscheidene media hun wens duidelijk gemaakt om de regels rond euthanasie beter vast te leggen. Zo zijn zowel de arts als de apothekers vragende partij voor het opstellen van zorgvuldigheidseisen rond het verstrekken van euthanatica. Zo zou bijvoorbeeld enkel de arts de middelen bij een apotheker kunnen afhalen. De arts moet zelf de apotheker contacteren, het geval met de apotheker bespreken, het voorschrift overhandigen en de euthanatica meenemen. Het eventueel overschot moet de arts zelf aan de apotheker terugbrengen. De apotheker kan de aflevering van de euthanatica registreren, analoog aan de registratie van narcotica. Verder wordt er eveneens melding gemaakt van een grote nood aan voorlichting van apothekers en huisartsen over die levensbeëindigende middelen.

Ik had graag van de minister een antwoord op volgende vragen. Welke stappen heeft de minister ondertussen ondernomen om de beschikbaarheid van euthanatica voor artsen mogelijk te maken? Is de minister bereid om met artsen- en apothekersorganisaties te overleggen om de praktische problemen, zoals de samenstelling van de euthanasiekit, de beschikbaarheid van de euthanasiekit in de verschillende apotheken, de overhandiging van de euthanatica aan de artsen en het terugbezorgen van de overschotten, te bespreken.

Voorzitter: Mark Verhaegen.

Président: Mark Verhaegen.

12.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw, wat de voorziening van apotheken betreft, stelt artikel 22bis van het koninklijk besluit van 6 juni 1960 dat de apotheker over een voldoende stock aan geneesmiddelen op de markt moet beschikken en dat hij of zij in elk geval in de mogelijkheid moet zijn om de geneesmiddelen die hij of zij niet in stock heeft, binnen de 24 uur na de vraag te verschaffen.

Zodra de euthanasiewet in de mogelijkheid voorziet om in het ziekenhuis of thuis te sterven, is het belangrijk dat praktisch gezien deze verschillende mogelijkheden kunnen worden verwezenlijkt. In deze zin heb ik een ondersteuningsproject voor de LEIF-artsen en hun Franstalig equivalent l'Association pour le Droit de Mourir dans la Dignité opgesteld opdat de huisartsen die dat wensen beter gevormd en omringd zouden zijn om euthanasie uit te voeren.

In wezen ben ik dus gevoelig voor het feit dat de nodige

interprétation restrictive de la loi, les produits euthanasiantes ne sont disponibles qu'en grands conditionnements, destinés aux hôpitaux, qui ne peuvent être ouverts par les pharmaciens. Tant les organisations représentatives des médecins que des pharmaciens souhaitent la définition de critères de précaution pour la délivrance d'euthanasiantes et un assouplissement de la procédure. Ces organisations demandent en outre une meilleure information des pharmaciens et des médecins généralistes concernant les produits euthanasiantes.

Quelles démarches le ministre a-t-il déjà entreprises quant à l'accessibilité des euthanasiantes pour les médecins généralistes? Le ministre est-il disposé à se concerter avec les organisations représentatives des médecins et des pharmaciens sur les problèmes pratiques qui se posent?

12.02 **Rudy Demotte**, ministre: L'article 22bis de l'arrêté royal du 6 juin 1960 précise le stock dont un pharmacien doit disposer.

Comme la loi relative à l'euthanasie prévoit également la possibilité de mourir à domicile, j'ai soutenu un projet d'encadrement de médecins intitulé "Levenseinde Informatie Forum" et son pendant francophone "L'Association pour le Droit de Mourir dans la Dignité".

Un kit d'euthanasie ne peut être délivré que sur prescription médicale. Le médecin en définit

geneesmiddelen voor euthanasie thuis beschikbaar zijn, in een apotheek.

Wat de inhoud van de euthanasiekit betreft, dient eraan herinnerd te worden dat dit product enkel op geneeskundig voorschrift geleverd wordt. Het is dus de arts die beslist wat de patiënt zal kopen. Het is dus geenszins verplicht dat de patiënt de hele kit koopt, noch dat de arts de hele kit voorschrijft. Zoals hiervoor gezegd, is de apotheek vrij om zijn stock aan te vullen zoals hij wenst.

Ik heb een werkgroep opgericht waar deze kwestie uitgebreid is besproken, samen met de kwestie van de rol van de arts en die van de apotheker. Ik zou binnenkort over de officiële resultaten van de studie moeten beschikken. Op basis hiervan alsook op basis van andere lopende studies over de toepassing van de euthanasiewet, zal ik indien nodig bijkomende maatregelen treffen om de rol van de apotheker in dit proces te verduidelijken.

12.03 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik heb een kleine bijkomende vraag, als ik mag. Het ondersteuningsproject waar u het in het begin van uw antwoord over had, is iets anders dan de werkgroep waar u nu naar verwees? Die werkgroep is vrij recent, kan ik mij voorstellen?

Is die werkgroep er gekomen naar aanleiding van wat er in de media is verschenen over die hetze rond de grote verpakkingen?

12.04 Minister Rudy Demotte: Ik had al voor die informatie de werkgroep doen werken.

12.05 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): We kunnen dus binnenkort de resultaten van die werkgroep verwachten?

Ik dank u voor uw antwoord. Dan ben ik heel benieuwd naar die resultaten.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

13 Question de Mme Muriel Gerkens au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les effets de la présence de téléphones sans fil (DECT) dans les maisons" (n° 6716)

13 Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de effecten van het gebruik van draadloze telefoons (DECT) in woningen" (nr. 6716)

13.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le ministre, ma question porte sur les téléphones sans fil qui sont de plus en plus populaires et utilisés au sein des maisons. La technologie du Digital Electronic Cordless Telephone (DECT) implique une source d'ondes et des radiations supplémentaires au sein des ménages.

Comme l'objectif est de se servir de ces téléphones dans n'importe quel endroit de la maison, on peut supposer que les radiations sont assez fortes. On doit donc s'interroger sur les effets éventuels sur la santé publique.

Monsieur le ministre, mes questions sont les suivantes:

lui-même le contenu.

Je recevrai sous peu les conclusions d'un groupe de travail qui a longuement discuté de la question. A la lecture de celles-ci et de celles d'autres études, je verrai s'il est nécessaire de prendre des mesures complémentaires pour préciser le rôle du pharmacien.

12.03 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Ce groupe de travail a-t-il été constitué à la suite de la campagne contre les grands conditionnements?

12.04 Rudy Demotte, ministre: Ce groupe de travail était déjà actif avant ces événements.

13.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Draadloze telefoons in woningen werken met de technologie Digital Electronic Cordless Telephone (DECT) en zenden golven en stralingen uit waarvan de gevolgen onbekend zijn.

Bestaan er om te beginnen onderzoeken in België over de gevolgen van DECT voor de volksgezondheid? Beschikt u over resultaten van dergelijke

- Des études ont-elles déjà été réalisées en Belgique sur les effets du DECT sur la santé des adultes et des enfants? Etes-vous en possession d'études belges et/ou étrangères? Si oui, quelles conclusions en tirez-vous?

- Existe-t-il des normes de radiation pour cette technologie afin de protéger l'utilisateur contre des effets éventuellement négatifs?

- De quelle manière peut-on contrôler le respect de ces normes en Belgique? Si des investigations ont eu lieu, quels en sont les résultats?

onderzoeken?

Werden stralingsnormen voor telefoons met DECT-technologie vastgelegd om de gebruikers te beschermen tegen eventuele negatieve gevolgen?

Hoe kan ten slotte de naleving van die normen worden gecontroleerd? Indien dergelijke onderzoeken werden gevoerd, wat zijn dan de resultaten ervan?

13.02 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, madame Gerkens, la Belgique participe aux projets de recherche internationaux de l'OMS qui concernent les risques de rayonnement de radiofréquences, notamment celles utilisées par la téléphonie DECT pour la santé.

La recherche est effectuée par le Belgian Dyelectric Magnetic Group. A ce jour, les effets non thermiques des rayonnements de fréquences radio ne sont pas déterminés, sans pour autant être exclus.

Les DECT fonctionnent de la même manière que le gsm, faisant usage de liaisons radio entre un portable et une station de base (socle de rechargement). La distance entre ces deux dispositifs étant très courte, le système peut fonctionner à une puissance extrêmement faible qui correspond à la valeur de SAR (débit spécifique d'absorption d'énergie) vingt-cinq fois inférieure à celle spécifiée par l'ancien arrêté royal du 29 avril 2001 annulé par le Conseil d'Etat en 2004 qui fixe, lui, la norme pour les antennes émettant des ondes électromagnétiques; on parle ici de 0,25 watts ce qui correspond à un centième de la puissance d'une ampoule de 25 watts.

L'ancien arrêté royal du 29 avril 2001 ne concerne que les antennes fixes, ce qui ne correspond pas à la réalité des téléphones DECT, sauf dans certaines entreprises dès lors que vous pouvez déplacer aisément la base. Par ailleurs, le projet d'arrêté qui est pour l'instant soumis à l'avis du Conseil supérieur de l'hygiène exclut de son champ d'application les antennes qui émettent à très faible puissance dont les systèmes DECT.

L'IBPT n'effectuera, dans cette mesure, pas de contrôle en ce qui concerne les téléphones portables DECT. Ces téléphones sont produits en conformité aux standards et aux spécifications techniques qui déterminent, entre autres aussi, la puissance qui est dégagée par ces appareils.

13.02 Minister Rudy Demotte: In het kader van de Wereldgezondheidsorganisatie neemt België deel aan het internationaal onderzoek betreffende de risico's van straling van radiogolven, meer bepaald inzake DECT-telefonie. Dit onderzoek wordt door de Belgian Dyelectric Magnetic Group gevoerd. Tot op vandaag werden geen niet-thermische gevolgen van straling van radiogolven vastgesteld, maar dit betekent nog niet dat er geen zijn.

DECT maakt een radioverbinding tussen een draadloos toestel en een basisstation in de buurt. Daarom kan het systeem met een heel laag vermogen werken, meer bepaald een SAT-waarde (specifiek absorptietempo) die vijftientig keer lager is dan bepaald door het voormalige koninklijk besluit van 29 april 2001 over de norm die geldt voor antennes die elektromagnetische golven uitstralen. Dit besluit werd in 2004 door de Raad van State ingetrokken en gold alleen voor DECT-telefoons.

De antennes met laag vermogen vallen niet onder het toepassingsgebied van het ontwerp van besluit dat momenteel bij de Hoge raad voor de hygiëne voorligt.

Het BIPT zal de draadloze telefoons (DECT) niet controleren omdat ze beantwoorden aan de standards en technische specificaties die onder andere het

zendvermogen van dergelijke toestellen vastleggen.

13.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le ministre, je vous remercie pour les informations techniques relatives à ces appareils. Cependant, les ondes et cette puissance 20 fois inférieure concernent les ondes émises depuis les antennes vers les appareils et non celles circulant à l'intérieur des maisons, là où les appareils sont utilisés?

13.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Wanneer u spreekt over een straling die twintig maal lager ligt, bedoelt u dan de straling rond de antenne of de straling binnenshuis?

13.04 Rudy Demotte, ministre: Le rayonnement est inférieur, puisque vous avez toujours une corrélation. Il s'agit d'un effet miroir. Un technicien peut vous en parler avec beaucoup plus de talent que moi-même. Quand vous avez effectivement une onde très puissante qui touche des populations dans un rayon étendu, il est logique que cette onde touche le périmètre qu'elle définit. Le centre aura une émission d'intensité beaucoup plus grande et la périphérie une intensité plus faible.

13.04 Minister Rudy Demotte: De straling is lager omwille van het "spiegeleffect" van de correlatie. Daardoor komt het dat een straling intenser is in het centrum van de uitstraling dan in de rand ervan. Dat verklaart waarom de straling veroorzaakt door de DECT-telefoons relatief gezien lager uitvalt.

Globalement, lorsqu'on compare la puissance émise par les appareils DECT avec des appareils tels ceux que nous utilisons un peu trop souvent, vous avez des ordres de grandeur qui sont nettement inférieurs pour les téléphones DECT en moyenne.

Des précisions techniques au-delà de ce que je viens de vous dire mériteraient un débat avec un spécialiste en la matière.

13.05 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Mevrouw Hilde Claes is niet aanwezig. Zij heeft ook niet verwittigd. Haar vraag nr. 6828 komt dus te vervallen.

14 Samengevoegde vragen van

- de heer David Geerts aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de studie van Ernst & Young omtrent de economische gevolgen van het rookverbod in de cafésector" (nr. 6902)
- de heer Denis Ducarme aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "zijn ontwerp tot invoering van een nieuwe regeling voor het tabaksgebruik in de horeca" (nr. 6910)
- mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het rookverbod in de horeca" (nr. 6918)

14 Questions jointes de

- M. David Geerts au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'étude d'Ernst & Young sur les retombées économiques de l'interdiction de fumer dans les cafés" (n° 6902)
- M. Denis Ducarme au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "son projet de nouvelle réglementation de l'usage du tabac dans l'horeca" (n° 6910)
- Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'interdiction de fumer dans les établissements horeca" (n° 6918)

14.01 David Geerts (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de aanleiding voor mijn vraag is het recente onderzoek van Ernst & Young omtrent de economische gevolgen van een rookverbod voor de cafésector. Volgens het onderzoek zou dat leiden tot een omzetsdaling van 14%. Dat betekent dat ongeveer 2.500 cafés hun deuren zouden moeten sluiten en 4.500 banen verloren zouden gaan.

14.01 David Geerts (sp.a-spirit): Selon une étude d'Ernst & Young, l'interdiction de fumer dans les cafés entraînerait une baisse du chiffre d'affaires de 14 pour cent. Autrement dit, 2.500 cafés seraient forcés de fermer leurs

Los van de discussie of het onderzoek een voldoende, wetenschappelijke basis heeft, geeft het toch een indicatie over de gevoeligheid en de economische gevolgen van het onderwerp.

Mijnheer de minister, zelf hebben we reeds een eerste maal over het onderwerp van gedachten gewisseld, met name eind december 2004. We waren het beiden eens over de nefaste gevolgen van het roken. Toen heb ik echter reeds bemerkingen gemaakt over de economische gevolgen. Bovendien worden bijvoorbeeld de fabrikanten van tabaksautomaten eerst aangemaand om zich in regel te stellen door het produceren van slimme automaten, om nu plots over te schakelen op een algemeen rookverbod. De economische malaise in de sector zal dan ook nog groter worden.

Ik rond af met mijn drie vragen. Ten eerste, wat is uw reactie op het onderzoek? Ten tweede, bent u bereid om een onderscheid te maken tussen restaurants en cafés? Ten derde, welke timing hanteert u in dit dossier?

14.02 Denis Ducarme (MR): Monsieur le ministre, vous savez que le Mouvement réformateur soutient sans ambiguïté le plan de lutte contre le tabagisme adopté par ce gouvernement en 2004. La lutte contre le tabac et ses méfaits sur la santé - la responsabilisation et la sensibilisation des fumeurs - demeure l'une des priorités des réformateurs, l'une de mes priorités. Dans cette optique, et pour continuer à produire des avancées utiles en ce domaine, j'estime que le futur débat relatif à l'usage du tabac dans l'horeca doit pouvoir être abordé concrètement au parlement, sur la base d'une étude officielle mesurant l'impact d'initiatives telles que celles que vous envisagez.

Il y a maintenant plus de deux mois, j'avais demandé au président de la commission de la Santé qu'un débat puisse être envisagé, avec l'audition des principaux acteurs. Les résultats de l'étude Ernst & Young sont explicites, mais doivent, à mon sens, être naturellement recoupés par une étude officielle. En effet, si un effort doit être consenti à cet égard par le secteur, il ne peut l'être qu'en pleine connaissance de cause, et dans la garantie de compensations concrètes définies dès à présent, qui permettront au secteur de limiter les conséquences négatives de ces mesures sur sa capacité d'investissement et de remboursement, mais également sur son aptitude à sauvegarder les emplois existants et à créer de nouveaux emplois.

Cette mesure généreuse sur le plan de la santé publique ne doit pas nous faire perdre de vue l'ensemble des conséquences qu'elle peut engendrer pour ce secteur et pour les emplois qu'il crée. C'est pourquoi il est essentiel d'avancer en considérant tous les paramètres évoqués afin que les décisions envisagées coïncident pleinement avec l'intérêt général.

Monsieur le ministre, je souhaiterais obtenir quelques éclaircissements sur les points suivants:

- Où en êtes-vous de votre concertation avec les fédérations horeca?
- Quelle est votre position quant à l'organisation d'une étude concrète relative à l'impact financier pour l'horeca des mesures que vous

portes et 4.500 emplois seraient perdus.

Quelle est l'attitude du ministre face à cette étude? Le ministre est-il disposé à opérer une distinction entre les restaurants et les cafés? Quel échéancier applique-t-il dans ce dossier?

14.02 Denis Ducarme (MR): Het rookverbod in de horecasector komt de volksgezondheid zeker ten goede, maar we mogen ook de mogelijke gevolgen van zo'n maatregel voor de sector en de werkgelegenheid niet uit het oog verliezen. We moeten dus met alle elementen van het dossier rekening houden om ervoor te zorgen dat de beslissingen het algemeen belang dienen.

Hoever staat het overleg met de horecafederaties? Wat denkt u van een studie naar de financiële gevolgen van de geplande maatregelen?

Wat is het resultaat van de experimenten in Ierland en Italië? Naar verluidt zou de sector met een verlies van 4,5 à 9 procent af te rekenen krijgen.

Wat met de definitie van de onderscheidingscriteria eigen aan de sector?

Welke cijfermatige doelstelling streeft u na op het vlak van de volksgezondheid?

Wat is volgens u een voldoende termijn voor de sector om de nodige aanpassingen te doen?

projetez?

- Pouvez-vous nous informer du résultat concret des expériences menées en Italie et en Irlande? Il se trouve, en effet, que dans ces pays la perte pour le secteur s'élèverait, selon mes sources, entre 4,5 et 9%. C'est énorme par rapport à la marge bénéficiaire de ce secteur en Belgique.

- Qu'en est-il de la définition des critères de distinction internes au secteur - que l'on traite des cafés, des buvettes sportives ou associatives, snacks, brasseries-restaurants, restaurants traditionnels, hôtels, dancings, etc.?

- Quel objectif chiffré avez-vous défini en termes de santé publique? Il me semble, en effet, qu'il va de soi que toute nouvelle mesure d'interdiction relative à l'usage du tabac dans l'horeca devrait être accompagnée d'un objectif chiffré quant à la diminution attendue des problèmes de santé liés au tabagisme actif et passif. Il me semble que l'on ne peut aller plus avant dans ce type de mesures lourdes de conséquences pour le secteur de l'horeca sans assurer un minimum de résultats eu égard à l'objectif de santé publique poursuivi.

Enfin, monsieur le ministre, quelle est votre position quant à la nécessité de prévoir des délais suffisants avant l'application éventuelle de telles mesures afin de permettre au secteur de s'adapter, notamment si ces mesures devaient prévoir, comme j'ai pu le lire dans la presse, la possibilité d'organiser des fumoirs ou de modifier les infrastructures existantes.

14.03 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat misschien een klein beetje een andere richting uit dan die van de vorige twee sprekers.

In de studie van Ernst & Young wordt beweerd dat duizenden cafébanen zouden verdwijnen bij een verbod op roken. Ernst & Young ondervroeg in verband daarmee 1.020 meerderjarige Belgen en peilde ook naar de mening van uitbaters en personeel.

Aan te stippen is zeker dat die studie werd besteld door tabaksbedrijven, waarbij ik denk dat ik de resultaten van die studie toch even moet relativiseren.

De studie beweert dat een rookverbod in horecazaken leidt tot het verlies van 4.594 banen in cafés. Restaurants daarentegen zouden het juist beter gaan doen bij een rookverbod. Er zouden dankzij de maatregel 1.551 banen bijkomen en de omzet zou toenemen met 76 miljoen euro. Als we het effect op cafés en restaurants samennemen, komen we nog steeds uit op een verlies van 2.176 plaatsen, wat uiteraard niet wenselijk zou zijn.

Laat het zeer duidelijk zijn dat ook ik me zeer ongerust maak over een eventueel verlies aan arbeidsplaatsen.

Wij hebben echter in Dublin en Rome – u zult daarover misschien wel meer uitleg geven, vermits ik de heer Ducarme daarnaar hoorde vragen – kunnen vaststellen dat het met dat omzetverlies absoluut niet zo'n vaart loopt. Ook de Vlaamse Liga Tegen Kanker kan een aantal studieresultaten voorleggen, waarin eveneens wordt beweerd

14.03 Karine Jiroflée (sp.a-spirit): L'étude de Ernst & Young a été commandée par des entreprises du secteur du tabac, ce qui devrait peut-être nous amener à relativiser un peu les résultats. Si les cafés subiraient de nombreux inconvénients au cas où une interdiction de fumer serait décrétée, les restaurants, en revanche, s'en porteraient mieux. Le résultat global d'une telle mesure serait tout de même la perte de 2.176 emplois, ce qui n'est évidemment pas souhaitable.

Toutefois, à Dublin et à Rome, la baisse du chiffre d'affaires ne prendrait pas de telles proportions. Et les résultats d'études réalisées à la demande de la Ligue flamande contre le cancer confirment cette tendance. A Louvain, pendant la semaine du 9 mai, plusieurs restaurants ont d'ailleurs appliqué une interdiction de fumer. Je pense que de plus en plus de gens sont favorables à une telle interdiction dans les

dat het niet zo'n vaart loopt.

In de week van 9 mei liep er in Leuven een actie, opgezet door Lokaal Gezondheidsoverleg (LOGO), waarbij aan restaurants gevraagd werd om hun zaak een hele week rookvrij te maken. Wij stelden vast dat toch een op drie zaken meedeed met die actie.

Ik heb sterk de indruk, op basis daarvan en op basis van andere observaties, dat het draagvlak voor het rookvrij maken van restaurants – ik heb het dan niet over cafés – serieus aan het groeien is.

Mijnheer de minister, bent u het eens met die vaststelling? Past u in dat perspectief uw strategie aan? Bent u van plan om uw voornemen om de horeca rookvrij te maken, te versnellen of te vertragen? Of wilt u bijkomend onderzoek?

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, ik denk dat u uit diverse hoeken genoeg interessante vragen hebt gekregen om een antwoord te geven op de rokersproblematiek.

14.04 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, j'ai d'abord pris connaissance des résultats de l'étude menée par Ernst & Young relative à l'impact socio-économique de l'interdiction de fumer dans le secteur de l'horeca. Je vais vous donner mon sentiment avant d'analyser l'étude.

J'ai déjà un petit a priori dans la mesure où cette étude est payée par l'industrie du tabac, comme s'il y avait là des démarches scientifiques basées sur un financement lui-même inspiré exclusivement par un souci philanthropique. Cela me met dans une prédisposition de scepticisme par rapport aux résultats de cette étude.

Il n'empêche que, comme je suis un libre-exaministe, je vais quand même examiner l'étude des résultats avancés par Ernst & Young. A titre d'information, on peut aller rechercher d'autres études déjà réalisées. Il faut savoir que, sur 93 études réalisées au sujet de l'interdiction de fumer dans le secteur horeca, seules 21 ont pu correspondre à des critères qui sont, sur le plan scientifique, apparemment fiables. Aucune de ces 21 études ne conclut à un impact négatif sur le secteur dans son ensemble. On perçoit la nuance.

Il faut savoir que les sondages réalisés dans cette matière donnent toujours des résultats - et c'est une constante - plus pessimistes avant les mesures, que ce qui est constaté une fois que les mesures sont réellement prises dans le secteur. Avant la mesure, ils sont en effet, et cela se comprend - comme d'ailleurs beaucoup de choses en économie -, souvent inspirés par des craintes qui ne se confirment pas a posteriori. Cela s'est vérifié en Irlande, en Italie, en Norvège. En définitive, l'impact a été - et je prends comme témoins les membres de la commission dans laquelle nous nous trouvons maintenant et qui ont fait le déplacement en Irlande et en Italie - nettement moindre que ce qui avait été prévu sur base des sondages.

Dit gezegd zijnde heb ik niet gewacht op de resultaten van het onderzoek om de maatregelen in twee fazen te plannen.

Eerst komen de restaurants aan bod, die gedefinieerd worden als

restaurants. Le ministre est-il d'accord avec cette présentation des choses? Fera-t-il appliquer plus vite, ou au contraire plus lentement, son projet d'instaurer une interdiction de fumer dans tout le secteur de l'horeca? Ou songe-t-il à faire réaliser une autre étude?

14.04 Minister Rudy Demotte: Ik sta wel niet volledig achter de studie van Ernst & Young maar ik heb de conclusies ervan doorgenomen.

Geen enkele van de 21 andere wetenschappelijk onderbouwde studies laat toe te besluiten dat de sector in zijn geheel negatieve gevolgen ondervindt.

Wanneer men over een dergelijk onderwerp een opiniepeiling organiseert, zijn de resultaten stevast negatiever dan wanneer de maatregelen in de praktijk zijn omgezet. We hebben dat in Ierland, Italië en Noorwegen kunnen vaststellen.

Je n'ai pas attendu les résultats de l'enquête pour prévoir des mesures. Les restaurants pour lesquels tant les exploitants que

plaatsen waar klanten hoofdzakelijk komen om te eten en waarvan de consumenten en eigenaars zich bereid tonen om een verbod te steunen. Studies tonen inderdaad aan dat een meerderheid van de Belgische bevolking vrager is van een volledig rookverbod in restaurants. Van de 150.000 personen die werken in de horecasector in België, is 86% tewerkgesteld in de restaurants. Het is daar dat zich de dringendste prioriteit situeert wat de volksgezondheid en de bescherming van de werknemer betreft.

Vervolgens zijn er de cafés, waaronder wordt verstaan plaatsen waar men hoofdzakelijk dranken serveert en die er volgens mij nog niet klaar voor zijn om een rookverbod na te leven en te doen naleven. De culturele verankering van de sigaret is er veel sterker en er is nog behoefte aan omvangrijk informatie- en sensibilisatiewerk alvorens de nodige mentaliteitsverandering plaatsgrijpt. Ons standpunt zal ter akkoord worden voorgelegd aan de horecasector. De vertegenwoordigers van de sector hebben op maandag, 9 mei een onderhoud gehad met mijn medewerkers.

De praktische modaliteiten van de maatregel, namelijk de datum van inwerkingtreding en de overgangperiodes, de bepaling van de verschillende criteria en de praktische realisatie van een afwijkend stelsel voor cafés, moeten nog worden uitgewerkt in overleg met de sector en binnen het kader van een specifieke werkgroep. Ik hoop de volgende weken een basisbesluit te kunnen bereiken.

Vous avez aussi compris que le fondement de l'ordre de marche que je viens de déterminer s'appuie sur le fait que le coût-avantage, à la fois macroéconomique et en santé publique, le plus intéressant est celui de toucher au secteur des restaurants eux-mêmes, engageant 86% du personnel travaillant dans le cadre de l'horeca. Je rappelle un chiffre que vous connaissez: 2.300 personnes meurent chaque année du tabagisme passif. Par rapport à ce tabagisme passif, le secteur horeca est au rang des toutes premières priorités.

Par ailleurs, je me refuse à envisager l'interdiction de fumer dans l'horeca comme une mesure isolée, ce serait absurde. Pour ma part, je l'ai toujours considérée dans un ensemble de mesures touchant aussi bien la restriction de l'usage du tabac dans les lieux publics que l'information quant aux méfaits du tabagisme et, dernier élément, l'aide à arrêter de fumer, c'est-à-dire le sevrage.

C'est l'impact d'une politique globale qu'il faudra considérer en termes de santé publique et en termes économiques, qui portera progressivement ses fruits, si l'on tient compte des derniers chiffres relatifs à la prévalence tabagique, notamment les chiffres qui seront

les consommateurs se déclarent prêts à soutenir une interdiction de fumer seront pris en considération dans une première phase. Des études démontrent qu'une majorité des Belges sont favorables à une interdiction de fumer dans les restaurants. 86 pour cent des 150.000 travailleurs dans le secteur horeca sont actifs dans un restaurant. La priorité la plus urgente se situe donc à ce niveau.

Les cafés seront abordés dans une phase ultérieure. J'estime qu'ils ne sont pas encore prêts à faire respecter une interdiction totale de fumer. L'ancrage socioculturel de la cigarette est profond. De nombreuses campagnes d'information et de sensibilisation seront nécessaires pour changer les mentalités. Mes collaborateurs ont encore eu un entretien le 9 mai avec des représentants du secteur.

Les modalités pratiques d'une interdiction de fumer – la date d'entrée en vigueur, les périodes de transition, le régime dérogatoire pour les cafés – seront élaborées au sein d'un groupe de travail en concertation avec le secteur. Une décision sera prise à ce sujet dans les prochaines semaines.

Het is inderdaad interessanter om onze pijlen op het restaurantwezen te richten, waar 86% van het horecapersoneel tewerkgesteld is. Die sector is een prioriteit in de strijd tegen het passief roken.

Het rookverbod in de horecasector is geen op zichzelf staande maatregel; het moet ingebed worden in een pakket maatregelen met het oog op de beperking van het roken op openbare plaatsen en voorlichting over de schadelijke gevolgen van het roken en over mogelijkheden om te stoppen met roken.

Alle politieke partijen in het Parlement zullen de cijfers met

communiqués dans les jours qui viennent quant à cette prévalence tabagique dans certains milieux socioéconomiques et selon les classes d'âge. Ces chiffres devront retenir toute l'attention des membres du parlement, toutes formations politiques confondues.

14.05 David Geerts (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij zijn het eens over de nefaste gevolgen van het roken. Ik ben blij dat u in uw antwoord zegt dat er toch een onderscheid moet gemaakt worden tussen restaurants en cafés. Mijnheer de minister, het is juist dat het draagvlak om het roken te verbieden in restaurants veel groter is dan in cafés. Ik ben het grotendeels eens met uw repliek.

14.06 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous avoue que je n'ai pas appris grand chose de votre réponse. Si je pose une question, c'est pour apprendre un certain nombre d'éléments que nous n'aurions pas encore pu trouver dans la presse depuis six mois sur ce dossier, afin de pouvoir en discuter en toute connaissance de cause.

On peut évidemment continuer à choisir un certain nombre d'études en fonction de ses propres arguments et se les renvoyer les uns aux autres. Plutôt que de prendre une centaine d'études menées sur ce sujet qui disent tout et son contraire, il me semble qu'il serait plus utile que l'Etat fédéral se charge lui-même d'effectuer une étude particulière précise sur les impacts éventuels d'une telle mesure sur le secteur.

En effet, comment envisager les compensations à octroyer au secteur dans le cadre de l'effort qu'il a réalisé sans pouvoir déterminer objectivement, sur une base acceptée par tous y compris par le secteur horeca, les pertes que cette mesure pourrait entraîner pour le secteur sur le plan du chiffre d'affaires et de l'emploi? Il me semble qu'un préalable essentiel, c'est de pouvoir jeter les bases d'une étude objective, en rassemblant autour d'une table les représentants de l'horeca et les partis présents au sein de ce parlement.

J'en arrive à la diminution du chiffre d'affaires en Italie et en Irlande. J'ai eu l'occasion d'avoir quelques échanges avec un certain nombre de personnes qui ont participé au voyage et qui en sont revenues, en indiquant que la perte dans le secteur horeca dans ces deux pays se situait entre 4,5 et 9%. Face à ce constat, je voudrais qu'on sorte du flou et qu'on puisse très précisément nous dire ce qu'il en est en ce qui concerne la distinction opérée au sein du secteur entre restaurants et cafés. Je pense que ce n'est pas suffisant. Il faut que l'on puisse réellement aborder le fond de la question. Je sais que vous le ferez, vous avez indiqué que vous tiendriez une réunion au sein de votre cabinet, en concertation avec le secteur.

Il serait aussi intéressant que nous sachions, au parlement, comment distinguer les différents secteurs de l'horeca et quelles mesures seront prises en fonction de cette distinction.

betrekking tot het aantal rokers in bepaalde sociaal-economische milieus en per leeftijdscategorie met grote aandacht moeten bestuderen.

14.05 David Geerts (sp.a-spirit): Nous sommes évidemment d'accord sur la nocivité du tabac pour la santé. Je me félicite de la distinction que le ministre est disposé à opérer entre les restaurants et les cafés : il est exact qu'en ce qui concerne les restaurants, un plus grand nombre de personnes sont favorables à l'interdiction de fumer.

14.06 Denis Ducarme (MR): Uw antwoord heeft me niet veel wijzer gemaakt. Ik heb u een vraag gesteld om informatie te bekomen die we niet uit de kranten kunnen halen.

Men kan altijd wel een studie vinden om zijn gelijk te bewijzen. In plaats van zich te baseren op studies die gelijk wat beweren, zou de overheid beter zelf een studie wijden aan de gevolgen van zo'n maatregel voor de horecasector. Hoe kunnen we immers de compensaties berekenen indien we geen exact en objectief beeld hebben van de verliezen die de sector zal lijden op het vlak van omzetcijfer en werkgelegenheid?

We moeten werkelijk tot de kern van de zaak kunnen doordringen. U zal dat doen tijdens uw overleg met de sector.

Het ware ook interessant een onderscheid te maken tussen de diverse takken in de horecasector en kennis te nemen van de maatregelen die in functie van dat onderscheid worden getroffen.

Ten slotte is het van essentieel belang dat als er van de sector een inspanning wordt gevraagd, zulks met kennis van zaken gebeurt en dat de sector de garantie heeft dat hij compensaties krijgt om de

Enfin, je voudrais répéter que, pour le MR, il est essentiel, si un effort doit être consenti par le secteur, qu'il le soit en toute connaissance de cause, avec la garantie de compensations concrètes et définies qui permettront au secteur horeca de limiter les conséquences négatives de ces mesures sur sa capacité d'investissement et de remboursement, mais également sur sa capacité à sauvegarder l'emploi existant et à la création de nouveaux emplois.

14.07 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, je laisserai évidemment la faculté à M. Ducarme de réagir in fine, conformément au Règlement.

Toutefois, je voudrais lui dire que j'ai une difficulté d'ordre schizophrénique à entendre un certain nombre de ses collègues du Sénat, auxquels je donne en outre raison, qui ont tendance à être beaucoup plus radicaux et rapides que je ne le suis en matière d'application des normes d'interdiction de l'usage du tabac dans l'horeca (2007 pour tous) sans réfléchir aux différentes problématiques que vous venez de décrire.

Vous me faites le procès – même si vous le faites avec délicatesse – de me montrer un peu trop radical. Monsieur Ducarme, si j'exclus les cafés, c'est parce qu'il me semble que, quand on considère les faits de mentalité et les chiffres, on s'aperçoit que le problème se pose essentiellement – cela a d'ailleurs été rappelé par le premier intervenant – dans les cafés en raison des traditions, des mœurs, des modes de comportements individualisés des gens.

Par ailleurs, l'adhésion en termes de culture à une interdiction dans le secteur des cafés pose davantage problème. Je dis, comme je l'ai déjà fait avant et pendant le voyage d'étude de cette commission en Irlande et en Italie que j'ai, pour ma part, une approche différente selon qu'il s'agit de cafés ou de restaurants. Reste bien entendu à déterminer ce que l'on qualifie de restaurant. Mais cela peut se faire avec le secteur.

Je ne souhaite nullement faire preuve de cynisme en vous faisant part de mon raisonnement. En effet, si l'on examine l'étude de Ernst & Young, il apparaît que la rentabilité économique des restaurants croîtrait si l'on supprimait l'usage du tabac dans le secteur des restaurants. Mais cela ne m'intéresse pas. Ce qui m'intéresse, c'est de ne pas participer à un jeu, même si je suis préoccupé des conditions économiques, dans le cadre duquel on ferait corrélér d'une manière ou d'une autre la rentabilité économique à la sauvegarde d'une vie humaine. Je ne peux le faire. En effet, ce serait pousser au-delà des limites du raisonnable le rôle et la fonction qui sont les miens aujourd'hui en tant que ministre ayant en charge les Affaires sociales et la Santé. Je sais qu'une vie n'a pas de prix. Et même si elle peut avoir un coût, elle ne peut être déterminée en termes de rentabilité.

14.08 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat de minister nog eens herinnert aan het aantal doden dat ieder jaar valt ten gevolge van passief roken. Dat is het allerbelangrijkste en dat moeten we in het achterhoofd houden.

Anderzijds vind ik het goed dat hij denkt aan een methode zonder bruuskeren. Ik geloof ook dat je dit niet van vandaag op morgen in een gewoon café waar niet wordt gegeten, kunt invoeren. Ik sta

negatieve gevolgen van die maatregelen voor zijn investerings- en terugbetalingscapaciteit en zijn vermogen om de werkgelegenheid te vrijwaren en banen te scheppen, te beperken.

14.07 Minister Rudy Demotte: Ik zou de heer Ducarme willen zeggen dat ik moeite heb met de verklaringen van sommige van zijn collega's in de Senaat. Zij zijn radicaler en willen nog sneller dan ik een rookverbod in de horecasector; zij staan dus duidelijk niet stil bij de problematiek die hij net komt te schetsen.

U verwijt mij dat ik wat te radicaal ben. Als ik de cafés daarvan uitsluit, dan heeft dat voornamelijk te maken met de tradities, de zeden en het gedragspatroon van de mensen. Er is niet echt een draagvlak voor een rookverbod in cafés. Rest nog enkel te bepalen wat men precies onder een restaurant moet verstaan, maar dat moet gebeuren in samenspraak met de sector.

14.08 Karine Jiroflée (sp.a-spirit): Le ministre fait à juste titre état du nombre annuel de décès causés par le tabagisme passif. Je me félicite de ce que le ministre opte pour une démarche progressive en ce qui concerne les cafés.

volledig achter zijn idee om het gefaseerd in te voeren, eerst in de restaurants.

14.09 Denis Ducarme (MR): Monsieur le ministre, je ne voulais pas nécessairement analyser ce qui se passe au Sénat ou à la Chambre. Je tiens simplement à vous dire que les sénateurs qui ont déposé la proposition de loi sont tout à fait d'accord avec les propos que je vous ai tenus, quant à la nécessité d'avoir une étude d'impact officielle afin que nous puissions avancer pleinement en la matière.

Je juge par rapport à l'équilibre ou à la comparaison que vous avez faite entre le prix d'une vie humaine et la santé du secteur. Si l'on doit être responsable, il faut l'être jusqu'au bout. Dans l'intérêt général, il faut trouver un compromis qui permette aux vies d'être sauvegardées des méfaits du tabac tout en évitant que ce qui a trait à l'horeca ne souffre sur le plan de l'emploi et du chiffre d'affaires. Ce secteur, je vous le rappelle, est l'un des plus producteurs d'emplois dans notre pays. Le compromis est donc nécessaire. A mon sens, il faudra que l'Etat fédéral prenne, avec votre département et en collaboration avec le département des Classes moyennes, la responsabilité de réaliser une étude sur laquelle on puisse se baser pour juger de l'impact sur ce secteur important.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

15 Question de Mme Colette Burgeon au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la proposition de règlement de la Commission européenne concernant les allégations nutritionnelles et de santé portant sur les denrées alimentaires" (n° 6916)

15 Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het voorstel van verordening van de Europese Commissie inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen" (nr. 6916)

15.01 Colette Burgeon (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, la Commission européenne avait adopté en juillet 2003 une proposition visant à réglementer l'utilisation d'allégations nutritionnelles et de santé. Celle-ci proposait notamment d'établir des profils nutritionnels en fonction des ingrédients composant les produits. Seul un aliment ayant un profil équilibré aurait pu voir inscrire une allégation nutritionnelle sur son emballage.

C'est précisément cet article, l'un des plus novateurs en matière de promotion de l'équilibre alimentaire, que les membres de la commission Environnement du Parlement européen viennent de supprimer dernièrement. Concrètement, rien n'empêche désormais les industriels d'affirmer que des produits trop gras, trop salés ou trop sucrés sont bons pour la santé.

Le Parlement a également remplacé la procédure d'autorisation préalable prévue par la Commission par une simple modification. Les industriels ne seront pas obligés d'apporter la preuve de la véracité de leurs allégations avant de mettre leurs produits sur le marché.

Quelle position défendez-vous par rapport à cette problématique?

14.09 Denis Ducarme (MR): Ik ga niet na wat er in de Senaat of in de Kamer gebeurt. De senatoren die het wetsvoorstel hebben ingediend, zijn het met me eens dat er een officiële effectenrapportage moet komen.

We moeten onze verantwoordelijkheid op ons nemen, en dan mogen we ook geen halve maatregelen treffen. Er moet in het belang van 't algemeen een compromis gevonden worden tussen levensreddende voorschriften en de problemen in de horecasector. Die sector is een van de meest arbeidsintensieve van het land. De federale overheid moet een studie laten uitvoeren om de gevolgen voor de sector te kunnen inschatten.

15.01 Colette Burgeon (PS): In juli 2003 nam de Europese Commissie een artikel aan met het oog op de invoering van voedingsprofielen op grond van de ingrediënten die een product bevat. De Commissie Milieubeheer, Volksgezondheid en Voedselveiligheid van het Europees Parlement heeft dat artikel nu verworpen. Dat wil dus zeggen dat de industrie voortaan zonder meer kan claimen dat haar producten goed zijn voor de gezondheid, zelfs al bevatten die producten in werkelijkheid te veel vet of te veel zout.

Daarnaast heeft het Parlement de door de Commissie vooropgestelde procedure voor

Ne conviendrait-il pas, pour que les efforts en matière de lutte contre l'obésité ne restent pas vains, que notre pays prenne les initiatives nécessaires afin que le Parlement européen revienne sur cette décision?

voorafgaande vergunningverlening vervangen door een eenvoudige wijziging. De industrie hoeft haar claims niet meer hard te maken voor een product in de handel gebracht wordt.

Wat kan België doen om het Europees Parlement tot andere gedachten te brengen en op die beslissing te doen terugkomen?

15.02 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, madame la députée, vous voulez certainement parler tout d'abord de la proposition de règlement du Parlement européen et du Conseil qui concerne les allégations nutritionnelles de santé et qui fait actuellement l'objet de discussions et de débats, tant au Parlement européen qu'au sein du Conseil des ministres. Les commissions spécialisées du Parlement européen et plus particulièrement la commission Environnement-Santé publique-Santé alimentaire ont effectivement pris position sur cette proposition de règlement et ont proposé, d'une part, de supprimer l'article qui prévoit l'établissement de profils nutritionnels et, d'autre part, de remplacer la procédure d'autorisation préalable pour les allégations de santé par une procédure de notification de l'Autorité européenne de sécurité alimentaire, l'EFSA. Ces propositions d'amendement doivent encore être examinées par la session plénière du Parlement européen qui selon les ordres du jour établis devrait voter cette proposition de règlement tout prochainement, le 26 mai – c'est-à-dire demain.

Parallèlement, les groupes d'experts du Conseil et le Comité des représentants permanents ont également examiné ce dossier. Au sein du Conseil, une large majorité se dégage pour soutenir la proposition de la Commission concernant tant les profils nutritionnels que la procédure préalable d'autorisation pour les allégations de santé. Si le Parlement européen et le Conseil devaient confirmer leur orientation actuelle, on se dirigerait inévitablement vers une procédure de conciliation entre les deux institutions. Depuis le début des discussions et notamment lors du débat d'orientation qui s'est déroulé au Conseil des ministres de la Santé en décembre 2004, la Belgique, sans s'opposer au principe de profil nutritionnel, a insisté pour que le texte précise le concept de profil et a fait valoir son point de vue sur les orientations qui devront guider l'EFSA dans l'établissement de ces critères. À ce jour, la Belgique a obtenu des éléments de réponse partiels au sujet de ces interrogations.

Pour ce qui est de la procédure préalable d'autorisation des allégations de santé, elle n'a jamais été remise en cause par la Belgique lors des négociations au sein du Conseil. La présidence luxembourgeoise espère obtenir un accord politique – ce matin encore, j'ai communiqué avec le président luxembourgeois en exercice du Conseil des ministres de la Santé – en première lecture de ce dossier lors du Conseil qui doit avoir lieu le 3 juin prochain. J'estime qu'un État membre ne devrait pas intervenir directement dans la négociation qui se déroule au Parlement européen à l'occasion de la première lecture de la proposition de règlement. Voilà ce que je voulais vous faire savoir, madame la députée.

15.02 Minister Rudy Demotte: Het voorstel van de commissie Milieu, Volksgezondheid en Voedselveiligheid van het Europees Parlement om het artikel dat voedingsprofielen vaststelt te schrappen en om de voorafgaande vergunning voor de gezondheidsclaims te vervangen door een notificatie van de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) zou op 26 mei, dat is morgen, ter stemming aan de plenaire vergadering worden voorgelegd.

De Europese Raad steunt het voorstel van de Commissie betreffende de voedselprofielen en de voorafgaande vergunning ten volle. Wellicht volgt een verzoeningsprocedure tussen het Europees Parlement en de Raad.

België heeft er steeds op aangedrongen het begrip "profiel" in de tekst te verduidelijken en heeft ook zijn standpunt meegedeeld over de richtsnoeren die de EFSA bij het opstellen van die criteria zouden moeten leiden. We kregen tot nu toe echter geen volledig antwoord op onze vragen.

België heeft de procedure van voorafgaande vergunning voor de gezondheidsclaims nooit ter discussie gesteld. Het Luxemburgse voorzitterschap hoopt dat op 3 juni eerstkomend in eerste lezing een politiek akkoord kan worden gevonden. Ik meen dat een lidstaat niet rechtstreeks tussenbeide mag komen in de aan de gang zijnde onderhandeling in het Europees Parlement voor de

eerste lezing van het voorstel van verordening.

15.03 Colette Burgeon (PS): Je remercie le ministre pour ses réponses. Après le 3 juin, pourrions-nous avoir des nouvelles de ce qui aura été dit, éventuellement les conclusions de la discussion? Il s'agit d'une matière très importante.

15.03 Colette Burgeon (PS): Zal u ons na 3 juni bijkomende informatie verschaffen?

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

16 Question de Mme Colette Burgeon au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la surconsommation d'acides gras" (n° 6917)

16 Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het overmatige gebruik van vetzuren" (nr. 6917)

16.01 Colette Burgeon (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, dernièrement, l'Agence française de sécurité sanitaire des aliments (AFSSA) a rendu publiques les conclusions d'un rapport sur les risques et bénéfices, pour la santé, de certains acides gras contenus dans les aliments. Ce rapport recommande notamment de réduire la consommation de produits de panification industrielle (viennoiseries, biscuits, etc).

16.01 Colette Burgeon (PS): Onlangs maakte het Agence française de sécurité sanitaire des aliments (AFSSA) de conclusies bekend van een verslag over de gezondheidsrisico's en -voordelen van sommige vetzuren in onze voeding.

Les matières grasses sont essentiellement composées d'acides gras, parmi lesquels les "acides gras trans" (AG trans), qui ont des effets néfastes sur notre corps s'ils sont consommés en trop grande quantité. Ainsi, lorsqu'ils dépassent 2% des apports énergétiques totaux, ces acides augmentent de façon significative les risques de maladies cardiovasculaires. On les trouve principalement dans le lait et la viande de ruminants mais également dans les viennoiseries, pâtisseries, biscuits et autres produits de panification industrielle. Ils apparaissent au cours de processus tels que la transformation d'huile en margarine par hydrogénation partielle ou lors d'un chauffage à température élevée, pratiques couramment utilisées dans l'industrie alimentaire.

Het AFSSA raadt aan het verbruik van broodjes, gebak, koekjes en andere industriële broodproducten te verminderen, omdat hun voedingswaarde gering is en ze veel transvetzuren bevatten.

Het AFSSA pleit er tevens voor het maximumgehalte aan transvetzuren vast te leggen voor producten waarbij dat technisch mogelijk is.

D'où la recommandation de l'AFSSA de réduire de 30% au moins la consommation de ces produits, fort contributeurs d'AG trans et de faible intérêt nutritionnel. Elle vise en particulier les jeunes garçons de 12 à 14 ans, grands consommateurs de cette catégorie de produits et qui forment la majorité des 5% de la population française concernés par ce problème. En revanche, elle ne conseille pas de diminuer les apports en lait et en produits laitiers demi-écrémés ou semi-écrémés.

Indien de voedingswaarde-etikettering ten slotte door de Europese regelgeving zou worden verplicht gemaakt, moet het gehalte aan transvetzuren volgens het AFSSA worden vermeld op voedingsproducten die er hoge concentraties van bevatten.

L'AFSSA préconise également de fixer des teneurs maximales en AG trans dans les produits où ces teneurs peuvent être maîtrisées techniquement, c'est-à-dire dans les graisses visibles (huiles de table, margarine) comme dans les aliments contenant des graisses "cachées" (viennoiseries, barres chocolatées, certains plats cuisinés, etc).

Op langere termijn wijst het AFSSA erop dat verder moet worden nagedacht over de manier waarop de diverse veeteeltmethoden het gehalte aan transvetzuren in zuivelproducten beïnvloeden.

Enfin, au cas où l'étiquetage nutritionnel serait rendu obligatoire par la réglementation européenne, il conviendrait, selon l'AFSSA, de mentionner la teneur en AG trans des produits alimentaires qui en sont fortement contributeurs.

Wat is uw standpunt ten aanzien van die reeks aanbevelingen? Maken zij deel uit van de

A plus long terme, l'AFSSA souligne l'intérêt de poursuivre la réflexion

sur l'impact des différentes pratiques d'élevage sur les teneurs en AG trans dans les produits d'origine laitière destinés à la consommation humaine dont la proportion peut varier du simple au triple selon le régime alimentaire des animaux.

Monsieur le ministre, quelle est votre position par rapport à ces différentes recommandations? Ces recommandations figurent-elles dans les objectifs nutritionnels et axes stratégiques du "Plan Nutrition"? Si non, pourquoi?

16.02 Rudy Demotte, ministre: Madame la députée, je partage vos inquiétudes quant aux effets néfastes des AG trans sur la santé. Toutefois, il convient de nuancer les choses et de ne pas confondre les AG trans industriels, qui sont issus de l'hydrogénation des huiles pour les transformer en graisses solides, et les AG trans naturellement produits par bio-hydrogénation chez les animaux, notamment par les bactéries du rumen de la vache.

Les AG trans issus des processus industriels exercent sur l'organisme des effets comparables à ceux des acides gras saturés. Ils augmentent donc les concentrations en cholestérol LDL - que l'on qualifie de mauvais cholestérol dans le sang - aggravant ainsi les risques de maladies coronariennes.

Les acides gras devraient donc être ingérés dans des quantités plus limitées. C'est pourquoi le Conseil supérieur de l'hygiène a émis des recommandations relatives aux lipides et, notamment, aux AG trans qui devraient être inférieurs à 1% des besoins énergétiques totaux, avec comme valeur cible: 0.

En revanche, l'ingestion d'AG trans naturels, dont certains comme les CLA ou les acides linoléiques conjugués pourraient présenter des effets bénéfiques pour la santé et ne devraient faire l'objet d'aucune restriction.

En septembre 2004, le groupe scientifique sur les produits diététiques, la nutrition et les allergies - NDA - dépendant de l'autorité européenne de sécurité des aliments - l'EFSA, dont j'ai déjà parlé lors d'une question précédente - a publié un avis relatif à la présence d'AG trans industriels, les AGT, dans les aliments et aux effets sur la santé humaine de l'ingestion d'AG trans. Le groupe a conclu qu'à des niveaux différents de consommation équivalents, les effets des AG trans pouvaient être plus importants sur la santé du cœur que ceux des AG trans saturés. Cependant, les consommations actuelles d'acides gras "trans" sont généralement plus de dix fois inférieures à celles des acides gras saturés, qui sont absorbés dans de nombreux pays européens dans des proportions dépassant les recommandations nutritionnelles.

Ces conclusions viennent consolider ma conviction, à savoir qu'il faut agir en stimulant la diminution des apports lipidiques totaux au sein de la population, comme je l'ai dit tout à l'heure. Ensuite, il faut développer des stratégies pour améliorer la qualité des graisses consommées, notamment par la diminution des graisses saturées et des AG trans industriels, l'augmentation de la consommation des graisses poly-insaturées, et plus particulièrement des fameux acides gras "oméga 3".

doelstellingen en krachtlijnen van het voedselactieplan? Zo neen, waarom niet?

16.02 Minister Rudy Demotte: Men mag de industriële transvetzuren, die ontstaan door het hydrogenen van oliën teneinde ze in harde vetten om te zetten, niet verwarren met de transvetzuren die op natuurlijke wijze worden geproduceerd door bio-hydrogenering bij dieren.

De industriële transvetzuren hebben schadelijke gevolgen voor het organisme die vergelijkbaar zijn met de kwalijke effecten van de verzadigde vetzuren en de inname ervan zou dus moeten worden beperkt. Daarom heeft de Hoge Gezondheidsraad aanbevelingen uitgewerkt met betrekking tot de vetstoffen, en meer bepaald de transvetzuren. Minder dan 1% van de totale energiebehoefte zouden met transvetzuren mogen worden ingevuld en het is de bedoeling ze totaal uit de voeding te bannen.

De inname van natuurlijke transvetzuren zou daarentegen een gunstig effect op de gezondheid kunnen hebben.

Het is mijn overtuiging dat men de bevolking in het algemeen tot een geringer verbruik van vetstoffen moet aanzetten. Tevens moeten strategieën worden uitgewerkt om de kwaliteit van de verbruikte vetstoffen te verbeteren.

De jongste jaren hebben de fabrikanten van margarines en oliën grote inspanningen geleverd om het gehalte aan transvetzuren te verlagen.

Op wettelijk vlak schrijft een Europese richtlijn voor dat op de

Le groupe NDA a également évalué les autres effets sur la santé et a conclu que les preuves scientifiques concernant une éventuelle relation entre la consommation d'AGT et le cancer, le diabète de type 2 et les allergies, étaient insuffisantes et non concluantes.

Au cours des dernières années, de nombreux efforts ont été consentis par le secteur de la margarine et de l'huile pour réduire la teneur en AG trans.

On peut se référer, par exemple, au Code de bonne pratique, le fameux code IMAS (International margarine association of the countries of Europe) qui regroupe 21 associations nationales. Ainsi, une margarine à tartiner ou pour la cuisson a une teneur en trans faible, un taux maximum d'1% d'AG trans (1 gr. pour 100 gr. de graisse). Pour les produits industriels, un maximum de 5 gr. pour 100 gr. de graisse a été défini.

Du point de vue légal, une directive européenne oblige à préciser, dans la liste des ingrédients, si les matières grasses ont été hydrogénées ou partiellement hydrogénées, selon une annexe ad hoc dont je peux vous livrer les coordonnées. Mais les industriels ne sont pas tenus de préciser les taux d'AG trans, ni de citer le terme "acides gras trans" dans la composition de leur produit. Cela devrait être abordé lors de la révision de la directive sur l'étiquetage nutritionnel.

Cependant, cette notion d'AG trans est prise en considération dans le projet de règlement européen sur les allégations nutritionnelles de santé. Ainsi sur l'annexe portant sur les allégations en question, pour des allégations "pauvre en graisses saturées" et "sans graisses saturées", la denrée doit dans le premier cas contenir moins de 10% d'énergie provenant d'acides gras saturés et d'AG trans, et moins de 0,1 dans le second cas.

Je vous informe également que l'ASBL NUBEL, sur son site internet www.internubel.be, donne la liste complète des produits belges avec leur composition nutritionnelle y compris la quantité d'AG trans présente. Et concernant le plan national nutrition-santé en cours d'élaboration, un des huit objectifs nutritionnels est consacré aux lipides, et plus particulièrement aux AG trans. Ainsi, le groupe de travail sur l'alimentation des jeunes et des adultes se penche actuellement sur cet aspect. Ils sont à l'œuvre pour dégager les actions permettant de diminuer leur impact sur la santé. Je suis sûr que vous tirerez profit de l'ensemble des informations que je viens de vous livrer.

16.03 Colette Burgeon (PS): Merci pour toutes ces informations, monsieur le ministre. Il faudra les lire attentivement. Vous avez parlé d'une directive sur l'étiquetage nutritionnel. La discussion aura lieu, je suppose, au Parlement européen? Savez-vous quand?

16.04 Rudy Demotte, ministre: Non, il est en balance entre les deux instances européennes: d'un côté, il y a une discussion au Parlement et, en parallèle, il y a une discussion au sein du Conseil des ministres de la Santé, avec un certain nombre de considérations contradictoires. Je suis dans l'impossibilité de pratiquer l'art divinatoire au-delà de ce constat.

lijst van de ingrediënten moet worden vermeld of de vetstoffen werden gehard of gedeeltelijk gehard. Maar de industriële producenten zijn niet verplicht om het gehalte aan transvetzuren te preciseren of om het woord "transvetzuren" te vermelden. Die kwestie zou bij de herziening van de richtlijn inzake de voedingswaarde-etikettering ter sprake moeten komen. In het ontwerp van Europese verordening inzake de voedings- en gezondheidsclaims wordt dan weer wel rekening gehouden met het begrip transvetzuren.

Ik kan u ook meedelen dat de VZW NUBEL op zijn website (www.internubel.be) een lijst publiceert van alle Belgische producten met hun voedingssamenstelling, met inbegrip van de hoeveelheid aanwezige transvetzuren.

Een van de acht doelstellingen van het in voorbereiding zijnde voedselactieplan betreft de vetten en meer in het bijzonder de transvetzuren.

16.03 Colette Burgeon (PS): U verwees naar een richtlijn inzake de voedingswaarde-etikettering. Weet u wanneer het Europees Parlement ze zal bespreken?

16.05 Colette Burgeon (PS): Je vous remercie de vos réponses et je lirai cela attentivement. S'il le faut, je reviendrai en commission sur la question.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 6933 van mevrouw Lahaye-Battheu is omgezet in een schriftelijke vraag.

17 Vraag van de heer Mark Verhaegen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de evolutie in BSE-controles" (nr. 6947)

17 Question de M. Mark Verhaegen au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'évolution des contrôles ESB" (n° 6947)

17.01 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de minister, het geeft mij een speciaal gevoel van op deze bevoorrechte plaats enkele vragen te kunnen stellen.

Mijn eerste vraag gaat over de BSE-controles. Bovine spongiform encephalopathy of gekke-koeienziekte is een ziekte waarbij eigenaardige eiwitten, prionen, hersenafwijkingen veroorzaken. Bij de mens komt ook een gelijkaardige ziekte voor, namelijk de ziekte van Creutzfeld-Jakob. Alle runderen ouder dan 30 maanden worden hierop in het slachthuis getest.

Over de financiering hiervan werd lange tijd gediscussieerd. Wij blijven bij ons standpunt dat deze zaak een zaak van volksgezondheid is en dat het derhalve hier ook gebudgetteerd moet worden.

Het aantal BSE-gevallen in ons land neemt zienderogen af, heb ik op het terrein ondervonden. Dat is deels de verdienste van het werk van het FAVV. Voornamelijk is het echter te danken aan het uitsluiten van het beendermeel uit het veevoeder. Dat is een goede maatregel, die spijtig genoeg zonder compensatie aan de veehouders werd opgelegd.

Naar ik gehoord heb zou er geen enkel dier besmet zijn geboren na het ingaan van deze maatregel. Als BSE nu nog opduikt, is het dus bij oudere dieren omdat er geen fysieke test bestaat waarmee de ziekte bij leven kan worden vastgesteld alvorens de symptomen opduiken. Daarom blijft een strenge controle in het slachthuis hoogstnoodzakelijk. Om exorbitante kosten te besparen en omdat de problematiek blijkaar ook uitdovend is zou eraan kunnen gedacht worden de testen te verfijnen in functie van de leeftijd van de dieren.

Er blijven blijkaar echter nog een aantal mogelijke vormen van insleep. Begin dit jaar werd een gezond uitziende geit met BSE geslacht. Dit brengt de problematiek van de schapen en de geiten, waarvan vroeger vermoed werd dat deze alleen vatbaar waren voor een andere vorm, namelijk de scrapie. Nu komen zij blijkaar ook in het licht met de BSE. Omdat de vleesmarkt ook bij uitstek een open karakter vertoont maakt de publieke opinie zich nogal eens zorgen omtrent de veiligheid van het rundvlees afkomstig uit bijvoorbeeld nieuwe EU-landen, maar ook uit landen buiten de EU. Zo is bijvoorbeeld algemeen geweten dat in de Verenigde Staten geen systematische BSE-controles gebeuren.

Daarom heb ik volgende vragen.

17.01 Mark Verhaegen (CD&V): Tous les bovins de plus de 30 mois sont soumis à l'abattoir à un test de dépistage de l'ESB. Nous estimons que ces tests doivent être indemnisés par le département de la Santé publique. Le nombre de contaminations est en diminution dans notre pays grâce aux efforts de l'AFSCA et à l'interdiction de mélanger de la farine d'os aux aliments pour le bétail. Les éleveurs ne bénéficient toutefois d'aucune compensation. Après l'introduction de cette mesure, plus aucun animal contaminé n'est né. Un contrôle sévère à l'abattoir demeure indispensable mais il pourrait être tenu compte de l'âge de l'animal abattu.

La maladie a à présent également été détectée chez les moutons et les chèvres. Les consommateurs s'inquiètent également de la sécurité de la viande bovine provenant des nouveaux Etats membres de l'UE ou de pays hors UE.

Le ministre a-t-il l'intention d'adapter les contrôles ESB compte tenu de l'interdiction d'utiliser de la farine d'os dans les aliments pour animaux? Prendra-t-il des mesures ou lancera-t-il un programme de test pour éviter une contamination ESB chez les moutons et les chèvres? Comment peut-on garantir au consommateur que la viande importée répond aux mêmes critères de sécurité que la viande

indigène?

Mijnheer de minister, ten eerste, bent u van plan een aangepast controleprogramma uit te werken voor de BSE-controles dat rekening houdt met het tijdstip van introductie van de ban op dierenmeel bij de runderen en dit binnen de contouren van een gegarandeerde voedselveiligheid?

Bent u van plan bijzondere maatregelen uit te vaardigen en/of een testprogramma op poten te zetten ter voorkoming respectievelijk controle van BSE bij geiten en schapen.

Ten slotte, hoe kan de consument de zekerheid gegarandeerd worden dat het ingevoerde rundvlees uit derde landen gelijkwaardige veiligheidsgaranties heeft als het inlandse vlees, ik zou bijna zeggen als het Meritus-vlees?

17.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, ten eerste, verordening nr. 999/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 inzake de preventie, bestrijding en uitroeiing van bepaalde overdraagbare spongiforme encefalopathiën stelt de maatregelen vast die in de lidstaten genomen dienen te worden, teneinde mens en dier tegen overdraagbare spongiforme encefalopathiën, de zogenaamde OSE, te beschermen. De voorgeschreven maatregelen bepalen dat alle runderen ouder dan 30 maanden bij het slachten op bovine spongiforme encefalopathie of BSE getest dienden te worden.

De lidstaten dienen jaarlijks een OSE-jaarverslag in dat onder meer informatie bevat betreffende de leeftijdsverdeling van de geteste runderen, zodat de prevalentie van BSE bij verschillende leeftijdsgroepen kan worden beoordeeld. Op basis van die informatie kan de Commissie eventueel beslissen om een voorstel tot wijziging van voornoemde verordening in te dienen.

De lidstaten zijn er uiteraard toe gehouden de bepalingen van de verordening toe te passen. In België werden inderdaad sedert de feed ban van 2001 geen positieve dieren meer aangetroffen, doch een versoepeling van de maatregelen kan slechts in Europese context worden overwogen.

Ten tweede, na de bevestiging begin dit jaar van een geval van BSE bij een geit in Frankrijk heeft de Commissie bij middel van verordening nr. 36/2005 de maatregel inzake toezicht op schapen en geiten en inzake het laboratoriumonderzoek naar OSE bij schapen en geiten gewijzigd. Voor België houdt dat in dat momenteel alle geiten ouder dan 18 maanden die voor menselijke consumptie worden geslacht, op OSE dienen te worden getest. Daarnaast dienen jaarlijks 1.500 en 200 geiten ouder dan 18 maanden op OSE te worden getest. De sneltest maakt geen onderscheid tussen BSE en scrapie, een aandoening bij schapen en geiten die geen enkel risico vormt voor de volksgezondheid. Alle schapen en geiten waarbij de sneltest positief is, zowel bij de klinisch verdachte gevallen als bij de dieren die op grond van het actief toezicht werden getest, worden verplicht onderworpen aan verder laboratoriumonderzoek, teneinde BSE van scrapie te kunnen onderscheiden.

Ten derde, voornoemde verordening nr. 999/2001 legt de criteria vast op basis waarvan de BSE-status van verschillende lidstaten en derde

17.02 **Rudy Demotte**, ministre: Le règlement 999/2001 du Parlement européen et du Conseil stipule que tous les bovins de plus de 30 mois doivent faire l'objet d'un test de dépistage de l'ESB lors de leur abattage.

Chaque année, les Etats membres déposent un rapport mentionnant l'âge des animaux testés. Sur la base de ces données, l'Union européenne peut décider d'assouplir les contrôles. Tant qu'une telle décision n'est pas prise, les Etats membres doivent continuer à effectuer les tests.

Les mesures applicables aux ovins et aux caprins ont été modifiées lorsqu'une chèvre a été testée positive à l'ESB en France. En Belgique, tous les caprins de plus de 18 mois doivent faire l'objet d'un test de dépistage lors de leur abattage. En outre, un dépistage doit également être effectué parmi un certain nombre de caprins de plus de 18 mois non destinés à l'abattage. Tous les ovins et les caprins contaminés sont soumis à des analyses en laboratoire pour qu'une distinction puisse être établie entre l'ESB et la tremblante.

Le règlement européen fixe des critères permettant de déterminer le statut des Etats membres et des pays hors Union européenne au regard de l'ESB.

landen kan worden ingedeeld in een welbepaalde categorie.

Bijlage 11 van de verordening bevat een aantal overgangsmaatregelen, onder meer inzake de verwijdering van gespecificeerd risicomateriaal en de handel in producten van dierlijke oorsprong en tevens een lijst van derde landen die beschouwd worden als voorlopig BSE-vrij.

Het geheel van de maatregelen biedt voldoende garantie dat ingevoerd vlees van runderen, schapen en geiten aan de nodige veiligheids- en kwaliteitsnormen voldoet.

17.03 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de minister, ik begrijp dat het een Europese materie is en dat het voorzorgbeginsel hier maximaal moet spelen.

De zwakke schakel kan, mijns inziens, het vlees uit derde landen zijn. Het toezicht hierop moet heel streng zijn, zodat de consument nog vertrouwen heeft in het vlees dat hij eet.

Het verheugt me dat die Europese materie zo streng beoordeeld wordt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

18 Vraag van de heer Mark Verhaegen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek naar de bestrijding van bijenziekten en de oorzaken van bijensterfte" (nr. 6949)

18 Question de M. Mark Verhaegen au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le soutien de la recherche scientifique relative à la lutte contre les maladies et les causes du dépérissement des abeilles" (n° 6949)

18.01 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de minister, collega's, het belang van bijen is altijd wat onderschat, behalve dan door mijzelf. Ik meen dat in deze commissie ooit nog een vraag is gesteld over een insecticide Confidor, maar daarnaast wordt er vrijwel niet over gepraat. Nochtans is de bijenhouderij een heel belangrijke economische sector en niet alleen als bestuiver. U weet dat appelbomen en koolzaad volledig afhankelijk zijn van deze insecten. Uit een Amerikaanse studie van Morse en Calderone uit 2000 blijkt dat de economische waarde zo'n 472 miljoen dollar zou bedragen. Geëxtrapoleerd naar het Belgische model betekent dit meer dan de productiewaarde van aardappelen en tarwe. Wij moeten dus de semi-professionele activiteit van de hobby-imker ten volle erkennen met zijn natuurproduct zijnde de honing en zijn afgeleide producten.

Daarom denk ik dat het noodzakelijk is om de biologisch verantwoorde inlandse bijenteelt meer dan ooit te ondersteunen, te meer daar het FAVV enkele jaren geleden ontdekte dat er ernstige problemen waren met antibiotica in exotische honing vermoedelijk uit China.

Op dit moment luiden de bijenhouders de noodklok. Bij de federaties groeit de ongerustheid over de instandhouding van hun vak. Over de problemen met de parasiterende mijt, varroa destructor, heb ik vroeger reeds enkele vragen gesteld, maar een grote enquête over de bijensterfte vorig jaar wees nog andere oorzaken aan:

Des mesures de transition ont été prévues en ce qui concerne l'enlèvement de matériel à risque et le commerce de produits d'origine animale. Par ailleurs, une liste de pays tiers considérés comme épargnés par l'ESB a été dressée. Ces mesures garantissent que la viande importée répond aux normes de qualité.

17.03 Mark Verhaegen (CD&V): Je comprends que le principe de précaution doit jouer pleinement. Il faut veiller attentivement à la qualité de la viande provenant de pays tiers.

18.01 Mark Verhaegen (CD&V): Tout le monde sous-estime l'importance des abeilles. Pourtant, l'apiculture est un secteur économique important. Les pommiers et le colza en dépendent entièrement. La valeur de production représente en Belgique davantage que celle de la pomme de terre et du froment. Nous devons donc pleinement reconnaître l'activité semi-professionnelle de l'apiculteur amateur. Il faut soutenir l'élevage biologique domestique, d'autant que les miels exotiques peuvent contenir des antibiotiques.

L'inquiétude croît dans les fédérations d'apiculteurs quant à la disparition de la profession. La mortalité des abeilles est due à la mite parasite "varroa destructor" mais aussi à des virus et à des intoxications par des insecticides.

virusaantastingen, vergiftigingen door insecticiden enzovoort. Een actueel fenomeen is ook dat bijenvolkeren verhongeren of door onoordeelkundig gebruik van bestrijdingsmiddelen zodanig gedesoriënteerd geraken dat zij hun kolonie niet meer terugvinden.

In antwoord op mijn vraag van 19 januari jongstleden aan de heer Verwilghen, minister van Wetenschapsbeleid, antwoordde de minister dat u nog geen voorstellen zou hebben geformuleerd voor het wetenschappelijk onderzoek naar de bestrijding van bijenziekten en de juiste oorzaken van de bijensterfte in ons land. Minister Verwilghen voegde er tot twee keer aan toe zeker te zullen inspelen op een initiatief van uwentwege omdat "het economisch belang van die sector niet kan worden onderschat", aldus minister Verwilghen.

Vandaar mijn twee vragen. Ten eerste, is de minister bereid tijdens het interdepartementaal overleg voor federaal wetenschapsbeleid voorstellen te formuleren ten behoeve van het onderzoek naar de bijenhouderij, zoals hierboven geschetst? Ten tweede, hoever staat de minister met de aangekondigde wetgevende initiatieven teneinde de bestrijdingsinitiatieven op punt te stellen?

18.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de volksvertegenwoordiger, ik ben net als u erg begaan met de problematiek van de bijensterfte. Ik ben mij eveneens bewust van het economisch belang van de bijenhouderij in ons land. Dit dossier wordt zeer nauwgezet opgevolgd door mijn diensten. Zo heeft het Voedselagentschap een wetenschappelijke studie bij de universiteit van Gent gefinancierd, om de mogelijkheden te evalueren van het gebruik van mierenzuur in de bestrijding van varroase. De conclusies van deze studie zullen einde augustus beschikbaar zijn.

Anderzijds financiert het Waals Gewest eveneens een wetenschappelijke studie in de faculteit Landbouwwetenschappen te Gembloux. Deze studie loopt nog en heeft tot doel de verschillende oorzaken van bijensterfte in Wallonië te definiëren. Ik hoop dat de oorzaken die zullen worden gedefinieerd in Wallonië, ook voor Vlaanderen zullen gelden, indien dit dan Waalse bijen zijn die niet op Vlaamse grond gaan. (*Enige hilariteit*)

Deze studie zal ongetwijfeld een basis vormen om een coherente en efficiënte strategie te ontwikkelen.

Het juridische kader van het onderwerp waaraan uw eerste vraag refereert, namelijk de mogelijkheid tot financiering van onderzoeken via het federaal wetenschapsbeleid voor de bestrijding van de bijenziekte, wordt vastgelegd bij koninklijk besluit van 30 november 2003 tot vaststelling van de voorwaarden voor toekenning van toelagen voor wetenschappelijk onderzoek inzake voedselveiligheid, sanitair beleid en dierenwelzijn. Elk jaar worden door het evaluatiecomité van de afdeling contractueel onderzoek, onderzoeksthema's voorgesteld naargelang hun prioriteit en hun verband met de voedselveiligheid, het federaal sanitair beleid en het dierenwelzijn. Het publiek wordt op regelmatige tijdstippen van deze thema's op de hoogte gebracht door middel van doelgerichte

Un phénomène actuel est que les populations apicoles ne retrouvent plus leur colonie en raison de famines ou d'utilisation inadéquate de pesticides.

M. Verwilghen a répondu le 19 janvier dernier que le ministre de la Santé publique n'avait pas encore formulé de propositions concernant les études scientifiques relatives à la lutte contre les maladies qui affectent les abeilles et les conséquences de celles-ci. Je suis disposé à soutenir une telle initiative.

Le ministre est-il disposé à formuler des propositions concernant l'étude sur l'apiculture? Quel est l'état des initiatives législatives destinées à mettre au point les initiatives en matière de lutte?

18.02 **Rudy Demotte**, ministre: Je suis extrêmement préoccupé par le problème de la mortalité chez les abeilles et pleinement conscient de l'importance que représente l'apiculture sur le plan économique. Mes services suivent ce dossier de près. L'AFSCE a financé une étude de l'université de Gand relative à l'utilisation de l'acide formique dans la lutte contre la varroase. La Région wallonne quant à elle finance une étude de la faculté des sciences agronomiques de Gembloux relative aux causes de la mortalité des abeilles en Wallonie et destinée à mettre au point une stratégie de lutte efficace.

Le cadre juridique du financement d'études par le biais de la politique scientifique fédérale est contenu dans l'arrêté royal du 30 novembre 2003. Le comité d'évaluation propose chaque année des thèmes de recherche en fonction de leur priorité et de leur rapport avec la sécurité alimentaire, la politique sanitaire et le bien-être des animaux. Fin 2005, les thèmes pour 2006 seront fixés dans le cadre d'un

oproepen tot inschrijving. Voor het jaar 2005 zijn de oproepen uitgevoerd in maart. Op het einde van 2005 zal een volgende rondvraag plaatsvinden om de voorgestelde onderwerpen vast te leggen voor 2006. Ik ben bereid om een concreet onderzoeksproject over het aangereikte onderwerp te steunen indien dit de sanitaire doelstelling en de voedselveiligheid dient. Het zal voor onderzoek worden voorgelegd aan het evaluatiecomité.

Uw tweede vraag heeft betrekking op de herziening van het koninklijk besluit van 10 september 1981 betreffende de bestrijding van de besmettelijke ziekte van de bijen. Deze regelgeving nadert de eindstreep voor overleg met de sector.

Daarna kunnen de raadgevende en juridische procedures worden gestart.

Een doeltreffende bestrijding van de besmettelijke ziekten zal echter pas mogelijk zijn wanneer alle imkers gekend zijn. Een ontwerp van koninklijk besluit tot verplichte registratie van de operatoren in de voedselketen is eveneens in voorbereiding.

18.03 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Uiteraard vertrouw ik uw engagement dat u dit een belangrijke sector vindt en dat u er zich van bewust bent dat er belangrijke problemen zijn. Ik hoop dan ook dat daarover studies zullen gebeuren. Ik denk dat de bijen de nieuwe lente tevreden kunnen tegemoet gaan in de ontluikende natuur. De bijenvolkeren kunnen zich opmaken voor nieuwe en – ik hoop – zo weinig mogelijk risicovolle zoektochten naar honing.

Mijnheer de minister, ik heb nog een weetje: er zijn net zoveel bijenhouders in het noorden als in het zuiden van het land. Dat is dus een goede en evenwichtige verdeling. Ik denk dat dat ook belangrijk is.

18.04 Minister Rudy Demotte: Er zijn dus geen transfers.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

19 Vraag van de heer Mark Verhaegen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het tabaksfonds" (nr. 6951)

19 Question de M. Mark Verhaegen au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le fonds de lutte contre le tabagisme" (n° 6951)

19.01 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de minister, de laatste vraag die ik u wil stellen handelt over het Tabaksfonds.

De wet van 26 augustus 2003 tot wijziging van de wet van 10 december 1997 op het verbod op de tabaksreclame en de oprichting van het Fonds ter bestrijding van het tabaksgebruik, geeft ook aan hoe de uitgaven van het Fonds worden verdeeld. Deze wet omvat ook bepalingen over de toewijzing van de kredieten. Daarvoor is ook nog een koninklijk besluit nodig. Dat moet gebeuren in overeenstemming met het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen, de Gemeenschapscommissies en het Waals Gewest.

questionnement public. Je suis disposé à soutenir un projet de recherche sur le sujet et à le soumettre au comité d'évaluation.

La concertation avec le secteur au sujet de la révision de l'arrêté royal du 10 septembre 1981 relatif à la lutte contre les maladies contagieuses des abeilles est presque terminée. Ensuite, les procédures consultatives et juridiques pourront être lancées. La lutte ne pourra cependant être véritablement efficace que si tous les apiculteurs sont identifiés. Un projet d'arrêté royal portant enregistrement obligatoire est dès lors en préparation.

18.03 Mark Verhaegen (CD&V): Je me fierai à l'engagement du ministre et j'espère que des études permettront de dégager des solutions pour préserver la santé du cheptel apicole.

19.01 Mark Verhaegen (CD&V): La loi du 26 août 2003 crée un fonds de lutte contre le tabagisme et prévoit la clé de répartition des moyens affectés à ce fonds. L'octroi des moyens est réglé par un arrêté royal, dont les dispositions doivent être conformes à celles de l'accord de coopération conclu entre l'Etat fédéral et les Communautés, les Régions et les commissions communautaires.

In februari 2004 stelde de minister het federaal plan ter bestrijding van het tabaksgebruik voor. Het Fonds zou operationeel zijn op 1 juli 2004. Het budget voor 2004 zou 1 miljoen euro bedragen. Vanaf 2005 zou het 2 miljoen euro bedragen en dat ten laste van de administratiekosten van het RIZIV. Zo werd bepaald in artikel 27 van de programmawet 2004.

Er is ook het koninklijk besluit van 23 augustus 2004 met de voorwaarden voor het gebruik van het geld uit het Tabaksfonds. Er wordt ook een begeleidingscommissie opgericht die moet oordelen of een projectaanvraag al dan niet wordt goedgekeurd.

Ik kom tot mijn dubbele vraag.

Kan de minister een overzicht geven van de gefinancierde projecten in 2004, met het concrete doel van het project en het ontvangen budget, die werden goedgekeurd op basis van het koninklijk besluit? Kan de minister een zelfde overzicht geven van projecten die in 2005 worden gefinancierd?

Werd het samenwerkingsakkoord ondertussen herwerkt? Zoals u weet, werd het herwerken aanbevolen door de Raad van State. Zoniet, in welke fase zitten de onderhandelingen met de Gemeenschappen en de Gewesten?

19.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de volksvertegenwoordiger, uw eerste vraag, Tabak 2004 is uitsluitend gefinancierd door de federale overheid en over de uitgaven werden besloten op federaal niveau in overeenstemming met het federaal plan ter bestrijding van tabaksgebruik. Er is op die manier een bedrag van 1 miljoen euro toegekend aan projecten ter bestrijding van tabaksgebruik. Zo werden beduidende middelen toegekend voor de verwezenlijking van een sensibilisatiecampagne over passief roken via de lokale televisiezenders in ons land. Er is in een bedrag van 500.000 euro voorzien. Deze worden ingeschreven in de beperkende maatregelen voor tabaksgebruik die zijn of worden aangenomen op federaal niveau. Er zijn ook middelen toegekend aan de Belgische Stichting voor Hartchirurgie voor de verwezenlijking van een campagne over de manipulatie van jongeren door de tabaksindustrie, 10.000 euro, aan Fedis, Unizo, UCM voor een eerste fase van de ondersteuningscampagne van handelaars ter toepassing van het verkoopverbod van tabak aan jongeren onder de 16 jaar. Daarvoor is 50.000 euro uitgetrokken. Het fonds heeft volgende zaken nog ondersteund: de verwezenlijking van projecten voor hulp bij stoppen in het beroepsmilieu door het tabaksontwenningscentrum van de Vrienden van het Bordet instituut, 150.000 euro, de opleiding van huisartsen en specialisten bij de SSG en de LOC's, 93.000 euro, financiering van een groen nummer voor ontwenningshulp bij de Stichting tegen Kanker, 100.000 euro, de interuniversitaire vorming tabacologie voorgesteld door de Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding, 40.000 euro en ten slotte hebben verschillende sportieve, culturele en radioprojecten steun gekregen voor ongeveer 60.000 euro.

Er is geen enkele definitieve beslissing genomen wat de uitgaven voor 2005 betreft. Het merendeel van de fondsen zal zeker gaan naar concrete ondersteuning van de maatregelen getroffen op federaal niveau. Het gaat met name om het rookverbod op werkplaatsen, het

M. Demotte a lancé son Plan fédéral de lutte contre le tabagisme en février 2004. Le Fonds y afférent devait être opérationnel dès le 1er juillet 2004, doté d'un budget de 1 million d'euros pour 2004 et de 2 millions d'euros pour 2005. Les conditions d'utilisation du Fonds de lutte contre le tabagisme sont fixées par l'arrêté royal du 23 août 2004. Un comité d'accompagnement évalue l'opportunité d'octroyer une aide financière à des projets de lutte contre le tabagisme.

Quels projets ont bénéficié d'une aide financière en 2004 et en 2005, et à concurrence de quelle enveloppe? Le Conseil d'Etat a conseillé une réécriture de l'accord de coopération. A-t-il été procédé à cette révision?

19.02 **Rudy Demotte**, ministre: "Tabac 2004" est financé exclusivement par le fédéral. Seul le fédéral prend les décisions concernant les dépenses, en conformité avec le plan fédéral de lutte contre le tabagisme. Nous avons réservé un million d'euros pour toute une série de projets. Nous avons alloué un demi-million d'euros à une campagne télévisée de sensibilisation aux dangers du tabagisme passif. Et nous avons attribué des moyens à la Fondation belge de la chirurgie cardiaque pour une campagne relative à la manipulation des jeunes par l'industrie du tabac, à la Fedis, à l'Unizo et à UCM pour une campagne de soutien aux commerçants lors de l'instauration de l'interdiction de vente aux jeunes de moins de 16 ans, à un numéro vert pour une aide à la désintoxication auprès de la Fondation contre le cancer et à la mise sur pied d'une formation interuniversitaire en tabacologie.

Aucune décision définitive n'a encore été prise pour les subventions en 2005 mais la plus grande partie des moyens servira

rookverbod in horeca-instellingen en de voortzetting van de ondersteuningscampagne voor handelaars.

Uw tweede vraag, ik hoop voor 2006 tot een samenwerkingsakkoord te kunnen komen dat beantwoordt aan de vereisten van de Raad van State. Tot daar, mijnheer de volksvertegenwoordiger, mijn antwoord.

certainement à appuyer l'interdiction de fumer sur les lieux de travail et dans le secteur horeca.

L'accord de collaboration sera encore adapté avant 2006 aux observations du Conseil d'Etat.

19.03 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank voor uw uitvoerig antwoord. Ik zal het inderdaad nog eens aandachtig nalezen, zodanig dat mijn repliek heel kort is. Ik hoop dat u inderdaad initiatieven ontplooit met respect en overleg met de Gemeenschappen, omdat zij in deze nog een belangrijke preventieopdracht hebben.

19.03 Mark Verhaegen (CD&V): J'espère que toutes les initiatives seront menées à bien en concertation avec les Communautés qui sont investies d'une mission importante au niveau de la prévention.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vragen nr. 6953 van mevrouw De Block en nr. 6956 van mevrouw Avontroodt worden uitgesteld.

20 Vraag van mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "alcohol en -16 jarigen" (nr. 6994)

20 Question de Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'alcool et les moins de 16 ans" (n° 6994)

20.01 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op donderdag 12 mei jongstleden zette de minister een belangrijke stap in de bestrijding van het toenemend alcoholgebruik en – helaas – soms alcoholmisbruik van jongeren. Door het afsluiten van een convenant inzake reclame met de producenten en distributeurs zijn we mijns inziens op de goede weg. Vooral omdat het om een systeem gaat dat producenten en distributeurs zelf responsabiliseert geloof ik in het nut en de effectiviteit ervan.

20.01 Karine Jiroflée (sp.a-spirit): L'accord sur la publicité pour l'alcool que le ministre a conclu avec les producteurs et les distributeurs marque une étape importante dans la lutte contre la consommation d'alcool chez les jeunes. D'autres mesures encore s'imposent toutefois. Voilà pourquoi je plaide pour une interdiction totale de la vente d'alcool aux jeunes âgés de moins de seize ans. Il faudra également, de concert avec les Communautés et les Régions, s'investir dans la prévention et la sensibilisation.

Reclame is één zaak, maar ik denk dat er meer moet worden gedaan. De overeenkomst inzake drankautomaten bijvoorbeeld gaat mij niet ver genoeg: het volstaat niet om alcohol te verbieden in automaten aan scholen en plaatsen waar jongeren komen. Ten eerste is dat enorm moeilijk te controleren en ten tweede halen jongeren de drank dan waarschijnlijk uit een wat verderaf gelegen automaat.

Quelle est la position du ministre par rapport à une interdiction totale de la vente d'alcool aux jeunes âgés de moins de seize ans?

Ik denk dat een algeheel verbod van verkoop aan -16jarigen een beter systeem zou zijn. Drankautomaten en grootwarenhuizen zijn nu eenmaal verkooppunten met heel weinig sociale controle en dat baart me zorgen. Op dit moment zijn ze heel vaak "the place to buy the stuff". Ook preventie en sensibilisering verdienen onze verdere aandacht, ook al is dat samen met de Gemeenschappen en Gewesten.

Mijns inziens is dit convenant een eerste stap, er is echter nog heel wat werk aan de winkel. Mijnheer de minister, hoe denkt u over een algeheel verkoopverbod van alcohol aan -16jarigen?

20.02 Minister Rudy Demotte: Het verbod om alcoholhoudende

20.02 Rudy Demotte, ministre:

dranken te verkopen aan minderjarigen is voorzien in de wet van 28 december 1983 betreffende het verstrekken van sterke drank en betreffende het vergunningsrecht. Het verbod om alcoholhoudende dranken te verstrekken aan jongeren onder de 16 jaar is voorzien in de besluitwet van 14 november 1939 betreffende de beteugeling van de dronkenschap.

Dan is er nog het probleem van de lichte alcohol: bier en wijn die verkocht worden in de traditionele verkooppunten en in de automaten en waarvoor momenteel geen minimumleeftijd is vastgesteld.

Ik meen dat het hierbij in de eerste plaats gaat om het informeren, opvoeden en sensibiliseren van vooral jongeren over verantwoord alcoholgebruik. Het gaat wel om een complexe doelstelling. In een maatschappij waar het verbruik in alle vormen een hoofdplaats krijgt, moeten wij bedreigende discours vermijden en gepaste informatie geven over de gevaren van een overdreven en onverantwoord gebruik.

Ik heb mij over de kwestie gebogen in nauwe samenwerking met de producentensector, alsook met de verdelers, de consumenten, de horecafederatie en de jury voor ethische praktijken inzake reclame. In het kader van die bespreking werd een originele oplossing gevonden voor het probleem. Er is een overeenkomst gesloten tussen de federaties, de verdeelsector, de horecasector en de jury voor ethische praktijken inzake reclame. Gelijklopend met die overeenkomst wordt ook een specifiek wetsontwerp voorgesteld, dat mij toelaat de overeenkomst te erkennen en reglementaire waarde en dwingende kracht aan de bepalingen te geven. Het ontwerp zal u binnenkort worden voorgelegd.

De overeenkomst bevat een belangrijk hoofdstuk gewijd aan traditionele reclame en aan de jongeren. De overeenkomst reglementeert ook het in de handel brengen van alcoholhoudende dranken. Alcoholhoudende dranken moeten bijvoorbeeld zo verhandeld worden dat er geen verwarring kan ontstaan met andere dranken. De verkoop van alcoholhoudende dranken is verboden in drankautomaten in de buurt van scholen of lokalen van jongerenclubs en jeugdbewegingen. Dat lijkt mij een wijze maatregel die rekening houdt met de realiteit van de verdeelsector en de voedingsgewoonte van de Belgen. De drankautomaten mogen immers bijna overal geplaatst worden, zonder dat een maatschappelijke controle vereist is, in tegenstelling tot de tabaksautomaten.

Welnu, als er een verbodsmaatregel van verkoop aan jongeren van minder dan 16 jaar zou worden ingesteld, zou het logisch zijn dat alle automaten worden afgeschaft dan wel aangepast en dat lijkt me weinig haalbaar. Ik denk dat het verbruik door jongeren vooral beïnvloed wordt door reclamepraktijken en dat het daar is dat wij een eerste inspanning moeten leveren.

20.03 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil nog eens mijn waardering uitdrukken voor wat u tot nu toe hebt gedaan. Ik heb dat ook in mijn vraagstelling gedaan. Ik ben nu ook heel benieuwd naar het wetsontwerp dat u gaat voorleggen.

Wat ik denk over het systeem dat u voorstelt – en dat blijkbaar in het

La loi du 28 décembre 1983 sur la patente pour le débit de boissons spiritueuses interdit la vente d'alcool aux mineurs. L'arrêté-loi du 14 novembre 1939 relatif à la répression de l'ivresse punit ceux qui servent des boissons enivrantes à des mineurs âgés de moins de 16 ans.

Pour les boissons légèrement alcoolisées vendues dans les points de vente traditionnels et les distributeurs automatiques, il n'y pas d'âge minimum requis. L'information et la sensibilisation par rapport aux dangers de la consommation d'alcool restent dès lors essentielles.

Je prépare un projet de loi visant à conférer une force contraignante à la convention relative à la publicité pour l'alcool, dont on pourra discuter au Parlement d'ici peu.

La convention comporte des règles relatives à la publicité pour l'alcool et au commerce des boissons alcoolisées. Ainsi, les boissons alcoolisées ne peuvent pas être vendues par le biais de distributeurs automatiques aux alentours des écoles ou des clubs de jeunes. Une interdiction de vente totale aux moins de 16 ans impliquerait la suppression ou l'adaptation de tous les distributeurs automatiques de boissons, ce qui ne me semble pas réaliste. J'estime que les jeunes se laissent surtout influencer par la publicité.

20.03 Karine Jiroflée (sp.a-spirit): J'attends ce projet de loi avec impatience. Je crains cependant que le système préconisé par le ministre ne soit impraticable. Je pense que l'on peut interdire la vente de boissons

wetsontwerp over de automaten gaat zitten – heb ik net gezegd. Ik denk niet dat het echt werkbaar is. U stelt dat u in het andere geval de automaten zou moeten afschaffen of compleet aanpassen. Ik denk dat dit overdreven zou zijn. Ik denk dat men de verkoop van alcohol in automaten – ik pleit daar niet voor – zou kunnen weglaten. Tenslotte, wie 's nachts of op een ongewoon uur nog alcohol wil kopen, kan altijd terecht in nachtwinkels. Ook grootwarenhuizen zijn buiten de normale uren meer en meer open. Ik denk niet dat het een probleem zou zijn, maar daar pleit ik zelfs niet voor. Ik pleit voor een systeem – dan denk ik aan de elektronische identiteitskaart – waarmee men kan controleren of min-16jarigen drank uit zo'n automaat halen.

Ik blijf het moeilijk hebben met de tegenstelling dat het in de horeca, zoals u terecht stelt, verboden is om wijn en bier te schenken aan min-16jarigen, terwijl ze het in een grootwarenhuis perfect kunnen gaan halen. Ik blijf het daar moeilijk mee hebben. Ik vind dat een ongelijkheid. Dat is niet logisch volgens mij. Ik stel toch een beetje een contrast vast met wat u indertijd hebt gedaan rond het verbod op de verkoop van tabak aan min-16jarigen, waar u wel hebt geopteerd voor een verbod.

Ik veronderstel dat we over het geheel van deze problematiek nog heel vaak gaan discussiëren, en met plezier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

21 Vraag van mevrouw Annemie Turtelboom aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de budgetruimte voor logopedisten" (nr. 7018)

21 Question de Mme Annemie Turtelboom au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la marge budgétaire pour les logopèdes" (n° 7018)

21.01 Annemie Turtelboom (VLD): De logopedisten zijn op dit ogenblik een beetje ongerust. De voorbije jaren hebben zij elke keer een overschot op hun budgettaire enveloppe gerealiseerd. Voor 2002 was er een begroting geraamd van 40 miljoen euro en voor 2003 van 45,5 miljoen euro, waarvan respectievelijk 37 miljoen en 42 miljoen euro werden verbruikt.

De Belgische logopedisten blijven dus eigenlijk binnen hun budgettaire enveloppe, en net omdat zij binnen hun budgettaire enveloppe blijven, zijn ze een beetje ongerust. Zij wachten nu op dit ogenblik op de goedkeuring van een ontwerp KB waarin de conclusies verwerkt worden die tot stand gekomen zijn bij de gezondheidsdialogen, met name de opname van parkinson- en huntingtonpatiënten onder de chronische spraakstoornissen, het afschaffen van de leeftijdsgrens voor stotteren, de invoering van disvasie en vele andere maatregelen die toch bepaalde patiënten zullen ten goede komen.

Het voorstel is op 13 september 2004 unaniem goedgekeurd door zowel de Vlaamse als de Waalse beroepsverenigingen, maar ook de overeenkomstencommissie logopedisten, verzekeringsinstellingen en het verzekeringscomité. Om deze goedkeuring te krijgen, zijn de Belgische logopedisten ook nog bereid om dit jaar geen vragende partij te zijn om de herwaardering van hun honoraria verder te zetten.

alcoolisées dans les distributeurs automatiques. Je songe notamment à un système grâce auquel on pourrait contrôler, au moyen de la carte d'identité électronique par exemple, l'achat de boissons alcoolisées dans les distributeurs par les jeunes. Il n'est pas logique d'interdire la vente de boissons alcoolisées aux jeunes âgés de moins de seize ans dans le secteur horeca, alors qu'ils peuvent facilement se procurer de telles boissons dans les supermarchés ou dans les distributeurs automatiques.

La démarche du ministre contraste vivement avec son attitude vis-à-vis de la vente de tabac aux jeunes âgés de moins de seize ans. Dans ce cadre-là, il a bel et bien opté pour une interdiction de la vente.

21.01 Annemie Turtelboom (VLD): Le budget des logopèdes s'est systématiquement soldé par un excédent au cours des dernières années. Aussi sont-ils quelque peu inquiets: ils se demandent notamment si leurs efforts seront récompensés. Par ailleurs, ils attendent avec impatience l'adoption d'un projet d'arrêté royal reprenant les conclusions des dialogues de santé, qui leur permettrait de traiter de nouvelles catégories de patients.

Pourquoi l'adoption de ce projet d'arrêté royal tarde-t-elle? Quel échéancier le ministre a-t-il prévu? Y a-t-il déjà eu des contacts avec le secteur? Qu'advient-il des excédents annuels de l'enveloppe budgétaire octroyée au secteur de la logopédie?

Ik heb een aantal vragen in verband met de stand van zaken van dit KB. Wat is eigenlijk specifiek de reden waarom dit ontwerp KB nog niet is goedgekeurd? Heeft u eventueel ondertussen beslist om het goed te keuren? Zo ja, welke timing voorziet u daar dan in?

Heeft u of uw medewerkers al contact gehad met de sector?

Wat gebeurt er eigenlijk met de jaarlijkse budgetoverschotten die de logopediesector spaart? Al denk ik dat ik het antwoord op de laatste vraag ken.

21.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de volksvertegenwoordiger, het is correct dat de geboekte uitgaven voor de logopedie zowel in 2002 als in 2003 binnen de grenzen van de begrotingsdoelstelling voor de sector bleven.

Voor 2004 bedragen de geboekte uitgaven uiteindelijk 46,5 miljoen euro, voor een begrotingsdoelstelling van 45,9 miljoen euro. U weet ongetwijfeld dat het voor de logopedie, zoals voor elke andere sector binnen de ziekteverzekering, uitgesloten is dat een begrotingsoverschot van een jaar overgedragen en bijgevoegd wordt bij de begrotingsdoelstelling voor het volgende jaar.

Ik heb van de diensten aanvullende informatie ontvangen met betrekking tot de redenen van de overschrijding in de sector in 2004, die ik momenteel nader onderzoek. De commissie voor de overeenkomst met de logopedisten heeft inderdaad een voorstel uitgewerkt dat onder meer in een uitbreiding van de indicaties van de recent, sinds 1 juni 2003, nog aangepaste nomenclatuur voorzag. Dit ontwerp kreeg geen positief advies van de commissie voor de begrotingscontrole, ingesteld bij het RIZIV. Het werd wel goedgekeurd door het verzekeringscomité van het RIZIV. Het werd mij dan ook bezorgd.

Door de globale budgettaire toestand van de ziekteverzekering hadden mijn medewerkers in het najaar van 2004 een ontmoeting met de beroepsvereniging van de logopedisten, om hen de context nader te verklaren. Als resultaat werd beslist uit het oorspronkelijke ontwerp de dure uitbreidingen – dysfasie en Parkinson- en Huntingtonpatiënten – voorlopig weg te laten. Daarentegen werd mij begin 2005 wel een nieuw ontwerp voorgelegd waarin, naast enkele louter technische aanpassingen van de nomenclatuur, op mijn verzoek toch de mogelijkheid opengelaten zou worden om voor afasiepatiënten te komen tot een spreiding van hun therapiepakket over een ruimere periode, en zo beter in te spelen op hun noden en vorderingen, en om voor orthodontie een voorschrift door een orthodontist mogelijk te maken.

Op dit ogenblik is de procedure voor publicatie van het koninklijk besluit met een veel beperkter financiële weerslag nog steeds lopend. Gezien de overschrijding in 2004 moet ik tevens nagaan of er wel budgettaire ruimte zal zijn in 2005 om het dossier nog dit jaar te kunnen realiseren. Dat betekent overigens niet dat de andere aanpassingen voorgoed vergeten zijn. Het voort uitbreiden van de nomenclatuur voor logopedische verstrekkingen zal echter alleen mogelijk worden indien de budgettaire context binnen de ziekteverzekering dat toelaat. Tot daar mijn antwoord.

21.02 **Rudy Demotte**, ministre: Les dépenses enregistrées pour la logopédie n'ont pas dépassé les limites des objectifs budgétaires en 2002 et en 2003. Pour le secteur de la logopédie, comme pour tout autre secteur au sein de l'assurance maladie, il est exclu de transférer un excédent budgétaire et de l'incorporer aux objectifs budgétaires de l'année suivante.

La Commission de convention avec les logopèdes a élaboré une proposition visant notamment à étendre les indications de la nomenclature. Ce projet n'a pas recueilli d'avis favorable de la commission de contrôle budgétaire de l'INAMI. Le Comité de l'assurance de l'INAMI l'a par contre approuvé.

Mes collaborateurs ont rencontré à l'automne 2004 l'association professionnelle des logopèdes en raison de la situation budgétaire globale de l'assurance maladie. Il a été décidé de supprimer provisoirement du projet initial les extensions onéreuses, telles que la dysphasie. Début 2005, un nouveau projet m'a été soumis. Outre quelques modifications techniques de la nomenclature, il laisse ouverte, à ma demande, la possibilité d'étaler les thérapies pour les patients atteints d'aphasie sur une période plus longue et d'ainsi mieux répondre à leurs besoins et à leurs demandes, et de permettre aux orthodontistes d'établir des prescriptions.

La procédure de publication de l'arrêté royal réduisant l'incidence financière est toujours en cours.

La nomenclature pour les prestations de logopédie ne pourra être étendue davantage que si le contexte budgétaire de l'assurance maladie le permet.

21.03 Annemie Turtelboom (VLD): Mijnheer de minister, als ik u goed begrijp, was er een overschot op dat budget voor 2002 en 2003, maar is er een tekort voor 2004, waardoor het ontwerp van koninklijk besluit een te grote budgettaire impact heeft en niet kan uitgevoerd worden omdat er geen overschot is voor 2004. U gaat dus naar een beperkter pakket dat mogelijkerwijs nog in 2005 uitgevoerd wordt, maar het is nog niet 100% zeker dat dit voor 2005 zal zijn.

U weet dat ik natuurlijk alle begrip heb voor de moeilijke budgettaire situatie met betrekking tot de gezondheidszorgen. Wij op dat vlak niet, enerzijds, zeggen dat het budget niet mag stijgen en anderzijds, zeggen: doe maar op.

Ik begrijp u ook als u zegt dat wanneer men binnen de budgettaire enveloppe blijft, de komende jaren, er wel ruimte is om de voorstellen waarover een consensus bestond in de sector, toch uit te voeren. Het is echter jammer dat de overschotten in de jaren 2002 en 2003 niet konden worden overdragen.

Kortom, Ik heb begrip voor de budgettaire context, maar ik onthoud vooral dat u wil blijven spreken over het voorgestelde pakket en dat de realisatie ervan afhangt van de budgettaire context.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

22 Vraag van de heer Patrick De Groote aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de glutenintolerantie" (nr. 7089)

22 Question de M. Patrick De Groote au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la coeliaquie" (n° 7089)

22.01 Patrick De Groote (N-VA): Mijnheer de minister, mijn vraag handelt over glutenintolerantie of coeliakie. Gluten zijn de boosdoener. Coeliakie is een darmstoornis die optreedt ten gevolge van de inname van gluten. Bij mensen die gevoelig zijn voor gluten en die gedurende min of meer lange tijd hebben ingenomen, wordt het darmslijmvlies van de dunne darm beschadigd. Zowel bij volwassenen als bij kinderen kan het ziektebeeld verschillen van patiënt tot patiënt.

Patiënten met een uitgebreide aantasting vertonen het beeld van de klassieke malabsorptie en ontwikkelen diarree, verteringsstoornissen, buiklast, tekort aan vitamines en mineralen, bloedarmoede, gewichtsverlies, algemene vermoeidheid en groeiachterstand. De enige behandeling is een levenslang strikt glutenvrij dieet.

Men is aangewezen op dieetwinkels. Ik hoef u hiervan het kostenplaatje niet te vertellen. De hogere prijs komt er door het bijkomend productieproces dat nodig is, waarbij men de gluten verwijdert. Het gaat niet direct om geneesmiddelen, maar om producten die voor de patiënt levensnoodzakelijk zijn en voor elke patiënt aanzienlijke meerkosten betekenen. Ik stel deze vraag

21.03 Annemie Turtelboom (VLD): On s'oriente donc vers un ensemble de mesures plus limité, qui seront, le cas échéant, encore mises en œuvre en 2005. Je comprends parfaitement que l'on se trouve dans une situation budgétaire difficile. Le ministre déclare qu'il y a une marge suffisante pour exécuter les propositions faisant l'objet d'un consensus dans le secteur au cours des années à venir, à condition de respecter l'enveloppe budgétaire. Il est regrettable que les excédents réalisés en 2002 et en 2003 n'aient pas pu être transférés.

22.01 Patrick De Groote (N-VA): La coeliaquie ou l'intolérance au gluten est une maladie intestinale qui se manifeste à la suite de l'ingestion de gluten et qui provoque la lésion de la muqueuse digestive intestinale. Le seul traitement consiste en un régime sans gluten à vie, que l'on ne peut se procurer que dans les magasins diététiques. Le régime sans gluten est évidemment plus onéreux à la suite du processus de traitement supplémentaire qui s'impose. Un Belge sur deux cents serait confronté à cette maladie qui se manifeste tant chez les enfants que chez les adultes. A une question orale de Mme Detiège du 19 janvier dernier, le ministre avait répondu que le

vandaag, omdat vorige zondag de internationale dag van de coeliakie heeft plaatsgehad. Men stelt dat zowat een Belg op tweehonderd, soms zonder het zelf te weten, geconfronteerd wordt met de ziekte, die kinderen en volwassenen kan treffen bij het eten van gluten. Ik vermoed dat een van uw medewerkers op het forum aanwezig was.

Ik kom tot mijn vragen.

Op een mondelinge vraag van mevrouw Detiège van 19 januari over glutenintolerantie hebt u geantwoord dat de werkgroep medische voeding van het RIZIV een vergadering had gewijd aan de verschillende deelaspecten, zijnde de vaststelling van de doelgroep voor een tegemoetkoming, de vergoedingsvoorwaarden en voorstellen inzake de wijze waarop tegemoetkoming zou kunnen worden verleend. Op het ogenblik dat een voorstel van eventuele tegemoetkoming is opgesteld, spiegelde u ons een KB met betrekking tot dieetvoeding voor medisch gebruik voor.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende vragen.

Kunt u ons inlichten over de voortgang van de medische werkgroep betreffende de drie deelaspecten van de glutenintolerantie en de resultaten daarvan?

Heeft de medische werkgroep reeds voorstellen geformuleerd over de wijze van tegemoetkoming? Zo ja, dewelke? Zo neen, kunt u zeggen wanneer de werkzaamheden van de groep zullen worden afgerond?

Kunt u een timing geven voor een eventueel koninklijk besluit over de dieetvoeding voor coeliakiepatiënten?

Kunt u tevens de stand van zaken geven in verband met de duidelijke informatie waarover u al sprak, over het al dan niet bevatten van gluten, te vermelden op de verpakking van voedingsmiddelen?

22.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de volksvertegenwoordiger, ik kan u het volgende zeggen.

Ten eerste, het ontwerp van koninklijk besluit voor medische voeding werd opgesteld door de werkgroep medische voeding en staat nu op de agenda van de overeenkomstencommissie apothekers-verzekeringstellingen. Om de vergoedingsvoorwaarden voor een verzekeringstegemoetkoming te bepalen, werden eerst de aspecten betreffende de epidemiologische, therapeutische en sociale criteria onderzocht door de deskundigen van de voornoemde werkgroep. De voorgestelde vergoedingsvoorwaarden voor een tegemoetkoming in de behandeling van coeliakie zijn opgenomen in dit ontwerp van koninklijk besluit.

Ten tweede, de werkgroep stelt een verzekeringstegemoetkoming voor op grond van een machtiging die aan de rechthebbende wordt bezorgd door de adviserend geneesheer van het ziekenfonds. Die tegemoetkoming wordt verleend met een maandelijks forfait dat betaald zal worden aan de rechthebbende.

Ten derde, het koninklijk besluit zou eind 2005 in werking kunnen treden.

groupe de travail "nutrition médicale" de l'INAMI a abordé lors d'une réunion les sujets suivants: quel est le groupe-cible de l'intervention, quelles sont les conditions d'indemnisation et quelle est la manière dont l'intervention pourrait être accordée. Le ministre a annoncé qu'il prendrait un arrêté royal relatif aux aliments diététiques à usage médical dès que le groupe de travail aura fait une proposition de remboursement.

Où en sont les travaux du groupe de travail? A-t-il déjà formulé des propositions? Quand l'arrêté royal relatif aux aliments diététiques destinés à un usage médical sera-t-il publié? Où en est-on en ce qui concerne la mention de la teneur en gluten sur les emballages des produits alimentaires?

22.02 **Rudy Demotte**, ministre: Le projet d'arrêté royal élaboré par le groupe de travail est à l'ordre du jour de la commission des conventions pharmaciens-organismes assureurs.

Le groupe de travail propose une intervention sur la base d'une autorisation délivrée à l'ayant droit par le médecin-conseil de la mutualité. Il s'agit d'un forfait mensuel. L'arrêté royal pourrait entrer en vigueur à la fin de 2005. La dernière question ne relève pas de la compétence de l'INAMI.

Ten slotte, uw vierde vraag valt niet onder de bevoegdheden van het RIZIV.

22.03 Patrick De Groote (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u vooral voor uw aandacht voor de problematiek.

Ik ben heel verheugd dat u stelt dat er een financiële tegemoetkoming zal komen onder de vorm van een maandelijks forfait. Ik had begrepen dat in Nederland bijvoorbeeld in een verhoging van het kindergeld was voorzien.

Ik ben vooral ook getroffen door de ingrijpende veranderingen die dergelijke patiënten kunnen teweegbrengen in de toestand van hun gezin. Ik zat toevallig op de trein met iemand die zo een kind had. Deze vertelde mij dat bijvoorbeeld één broodkruimel opeten die het kind op tafel vindt, voldoende kan zijn om opnieuw zes maanden last te hebben aan de darmen. Dat wordt door de meeste mensen onderschat.

Ik dank u alvast voor uw aandacht voor de problemen.

De **voorzitter**: Bedankt voor de interessante bijdrage.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

23 Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het vestigingsexamen voor afgestudeerde kinesisten" (nr. 7037)

23 Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'examen pour l'accès à la profession auquel doivent se soumettre les kinésithérapeutes diplômés" (n° 7037)

23.01 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb mijn vraag al een paar keer gesteld, maar ik wil ze toch herhalen. Het gaat over het zogenaamde vestigingsexamen voor afgestudeerde kinesisten.

In het Franstalig onderwijs werden de voorbije jaren niet de nodige voorzorgsmaatregelen getroffen. Dat hebben wij al een paar keer gezegd. Daardoor is er een zekere wildgroei blijven bestaan. In Vlaanderen heeft men al sinds jaren een belangrijke hervorming in het onderwijs doorgevoerd, vooral na de recordjaren 1996, 1997 en 1998. In Vlaanderen is toen een rationalisering op gang gekomen en heeft men de twaalf opleidingen teruggebracht tot zeven. Bovendien zullen zij binnen de drie jaar worden herleid tot zes opleidingen. Er was ook een evolutie naar de zogenaamde vier- en vijfjaarsopleidingen. Vroeger was het drie of vijf jaar, nu is het vier of vijf jaar.

Door al die inspanningen zal er in 2006 en 2007 nog een zeer beperkt overschot aan kinesisten zijn. Het quotum van 270 plus 10% zal misschien zelfs niet worden bereikt. Men zegt mij dat er nog een keer een piek zal zijn rond 2008, omdat dan de gevolgen van de hervorming van de opleidingen, waarbij men naar vier jaar is gegaan, zichtbaar zullen worden. Daarna zal het terug afkalven.

Als wij het op langere termijn bekijken, zal het erop neerkomen dat er niet meer afgestudeerden zullen zijn dan mag volgens de planningcommissie, en dat zij met andere woorden allen hun beroep zullen kunnen uitoefenen. Nu staan wij dus voor een moeilijke

22.03 Patrick De Groote (N-VA): Je me réjouis qu'une intervention financière soit prévue sous la forme d'un forfait mensuel. J'avais compris qu'à l'instar des Pays-Bas, on envisageait d'augmenter éventuellement l'allocation familiale.

23.01 Luc Goutry (CD&V): Les diplômés ont continué à proliférer parce que les établissements francophones d'enseignement de la kinésithérapie n'ont pas pris les mesures de précaution requises. L'enseignement néerlandophone, en revanche, a réalisé des réformes, principalement après les années record qu'ont été 1996, 1997 et 1998. Les formations ont été ramenées de douze à sept et seront réduites à six dans les trois ans. Ces formations durent quatre ou cinq ans. Par conséquent, l'excédent de kinésithérapeutes sera très limité en 2006 et en 2007. A partir de 2009 ou de 2010, tous les diplômés pourront donc exercer leur profession.

Nous nous situons actuellement dans une phase transitoire. Si les Communautés ne prennent pas leurs responsabilités, je comprends que le ministre doive instaurer un contingentement en

overgangperiode. Dat is te wijten aan tal van factoren, die ik zojuist heb vernoemd.

Maar dat is nu niet meer belangrijk. Nu is het belangrijk dat wij ons in een overgangperiode bevinden. Wij zullen daarbij een licht overschot hebben. De komende twee tot drie jaar zullen wij wellicht geen overschot hebben. In 2008 zullen wij nog een keer een licht overschot hebben. Vanaf 2009 of 2010 zullen wij geen overschot meer hebben.

Als de Gemeenschappen hun verantwoordelijkheid onvoldoende opnemen en zelf de planning niet uitvoeren, begrijp ik dat u als federaal minister niet anders kunt dan de contingentering invoeren en zorgen dat bij de uitstroom een aantal personen hun beroep niet zullen kunnen uitoefenen.

Wij hebben steeds gezegd dat het niet aan de uitstroom, maar aan de instroom moet geregeld worden. Men zou niet mogen toelaten dat studenten de studies aanvatten zonder dat ze de garantie hebben dat ze hun beroep zullen kunnen uitoefenen als ze slagen en hun diploma behalen.

Mijnheer de minister, ik probeer toch nog even. Ik breng het even goed in beeld, ook voor de komende jaren. Gelet op het feit dat het aantal zichzelf wat zal normaliseren, vraag ik mij af of het wel een goed idee blijft om mensen die straks hun diploma zullen behalen, maanden in onzekerheid te laten, dan een examen te organiseren en gediplomeerde mensen weer aan een examen te gaan onderwerpen om ze dan uiteindelijk toe te laten hun RIZIV-nummers te verkrijgen.

Bent u eventueel bereid om de planningscommissie met de opdracht te belasten om de vooruitzichten inzake het vaststellen van kinesitherapeuten te herbekijken over de periode tot bijvoorbeeld 2010?

Bent u bereid om op basis van dergelijke studie maatregelen uit te werken, zodat kinesitherapeuten die afstuderen, de mogelijkheid krijgen om allemaal effectief hun beroep uit te oefenen?

Mijnheer de minister, blijft u vasthouden aan de stelling om in december eerstkomende een examen te organiseren voor gediplomeerde kinesisten?

Zo ja, hoe kan u dan verantwoorden dat mensen in juli hun diploma behalen en daarna zes maanden bij wijze van spreken gedwongen werkloos zullen zijn om dan te hopen dat zij het examen met vrucht zullen doorstaan?

Er gaan ook geruchten dat er eventueel zou gewerkt worden met tijdelijke RIZIV-nummers. Dat zou dan helemaal onrechtvaardig zijn en verwarring scheppen. Dat zou immers betekenen dat bepaalde gediplomeerde kinesisten tijdelijk zouden kunnen werken, daarna het examen afleggen en, omdat zij bijvoorbeeld niet zouden zijn geslaagd, hun RIZIV-nummer kwijt zouden spelen. Mijnheer de minister, bent u zich ervan bewust dat u op die manier grote verwarring en onrust zal creëren en dat dat helemaal geen oplossing met perspectief biedt?

aval des études. Certaines mesures devraient toutefois être prises en amont. Est-il sensé de laisser vivre les diplômés dans l'incertitude et de les soumettre à un nouvel examen? Le ministre est-il disposé à charger la commission de planification de revoir les prévisions pour la période s'étendant jusqu'à 2010? Compte-t-il prendre des mesures sur cette base pour permettre à l'ensemble des diplômés d'exercer leur profession? A-t-il toujours l'intention d'organiser un examen en décembre 2005? Comment peut-il dans ce cas justifier le fait que les diplômés seront en chômage forcé pendant six mois?

Selon certaines rumeurs, on travaillerait sur la base de numéros INAMI temporaires, ce qui est totalement inéquitable. Le ministre a-t-il conscience qu'il sèmerait dans ce cas une grande confusion et agitation et que cette solution n'offrirait aucune perspective?

23.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer Goutry, ik kan u even niet goed volgen wanneer u laat verstaan dat het toegangsexamen tot de

23.02 **Rudy Demotte**, ministre: M. Goutry laisse entendre que la

nomenclatuur op federaal niveau georganiseerd wordt, omdat er te weinig maatregelen zouden genomen zijn op het niveau van de Franse Gemeenschap. Wanneer wij de huidige situatie van dichtbij analyseren, blijkt dat terwijl het examen voor de Vlaamse Gemeenschap absoluut moet georganiseerd worden, er een vrij grote waarschijnlijkheid bestaat dat het aantal Franstaligen dat zich inschrijft, gelijk is aan of heel licht hoger ligt dan het aantal geplande nummers.

Inzake de inhoud van het dossier spreekt het voor zich dat ik had verkozen dat de Gemeenschappen hetzelfde hadden gedaan, wat het principe betreft, zoals voor de artsen en de tandartsen. Ik stel vast dat de Franse Gemeenschap noch de Vlaamse Gemeenschap daaromtrent de minste maatregel hebben getroffen. Het gaat er dus niet om een slechte leerling aan te duiden.

Zodra de planning een fundamenteel element blijft voor het beheer van het medisch en het paramedisch aanbod, is het de taak van de regering om maatregelen te treffen, zoals toegestaan bij het koninklijk besluit nr. 78.

Mijnheer Goutry, om gedetailleerder te antwoorden op uw verschillende vragen, wil ik het volgende verduidelijken.

Ten eerste, de planningscommissie zal heel binnenkort worden geraadpleegd over de planning van de RIZIV-nummers tot 2010. De studie waarnaar u verwijst heeft toegelaten dat de cijfers voor de vaststelling van genoemde planning werden verfijnd. Er is dus al een fine tuning uit voortgekomen.

Ten tweede, ik heb aan de verschillende betrokken administraties gevraagd om alle nodige maatregelen te treffen, zodat het examen in oktober 2005 kan plaatsvinden.

Ten derde, er is geen sprake van dat studenten zes maanden werkloos zouden blijven en zulks om twee redenen. Ten eerste, de planning betreft de toekenning van het RIZIV-nummer plus de erkenning. De studenten worden niet verhinderd om hun erkenning in juli te krijgen en hun praktijk op te starten. Ten tweede, om het probleem van de organisatie van het examen in het tweede semester op te lossen, heb ik aan het RIZIV gevraagd tijdelijke nummers toe te kennen aan gediplomeerden zodra ze hun erkenning krijgen en tot de examendatum wordt gepubliceerd.

Ik had maar twee problemen: ik moest zeker zijn dat het geen concrete problemen stelde voor de terugbetaling om de remgelden niet te moeten verhogen en ik moest een akkoord krijgen van de vakorganisaties van kinesitherapeuten. Ondertussen heb ik daarover garanties gekregen.

Ten vierde, ik kan begrijpen dat het om een gevoelig dossier gaat. Ik zou volgende zaken toch willen herhalen. Het principe van de planning in de kinesitherapie vanaf 2005 werd in 1999 in het leven geroepen. Dat bewijst dat ik met die beslissing moet leven en ik zal de moed hebben om ze uit te voeren. Ik moet zeggen dat in het begin de uitvoering van deze planning werd versoepeld. Nu betreft de planning enkel de toegang tot de nomenclatuur. U merkt dat wij al een zekere soepelheid aan de dag leggen en dat dit de gediplomeerden, zelfs als

nomenclature fédérale sera réalisée parce que la Communauté française aurait pris trop peu de mesures. Toutefois, il est probable que le nombre de francophones qui ont l'intention de s'inscrire est limité et que des numéros ont été prévus. La situation est tout à fait différente en Communauté flamande.

J'aurais préféré que les Communautés fassent la même chose quant principe de fond, comme pour les dentistes et les médecins. Nous ne cherchons pas à identifier le mauvais élève car ni la Communauté flamande ni la Communauté française n'ont pris de mesures. Aussi longtemps que la planification restera un élément fondamental de la gestion de l'offre, le gouvernement devra prendre des mesures, comme l'arrêté royal n° 78 le prévoit.

La planification des numéros INAMI jusqu'en 2010 fera l'objet d'une consultation de la commission de planification. L'étude citée par M. Goutry permet d'affiner les chiffres sur lesquels repose la planification.

J'ai demandé à l'administration de faire tout le nécessaire afin que l'examen puisse avoir lieu en octobre 2005.

Les diplômés seront au chômage pendant six mois. Ils peuvent obtenir leur agrément dès le mois de juillet. J'ai demandé à l'INAMI d'attribuer des numéros temporaires de sorte que les diplômés puissent obtenir leur agrément.

Je devais avoir la certitude que le remboursement ne poserait pas problème pour éviter une majoration du ticket modérateur. L'accord des organisations syndicales était indispensable. J'ai reçu entre-temps les garanties nécessaires.

Je comprends qu'il s'agit d'un

zij niet over een RIZIV-nummer beschikken, in staat stelt om hun beroep toch uit te oefenen.

dossier sensible mais la planification actuelle dans le domaine de la kinésithérapie a vu le jour en 1999. Je dois exécuter cette planification, mais je l'ai assouplie de sorte qu'elle s'applique uniquement à la nomenclature. Les diplômés sans numéro de l'INAMI peuvent exercer leur profession.

23.03 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de minister, ik wil toch nog even kort repliceren. Ik neem een beetje gas terug in verband met de oorzaken. Op dit ogenblik is er een licht overschot. De komende jaren zal dit verdwijnen. In 2008 zal dit nog eens terugkomen om daarna opnieuw te verdwijnen. Dit is dus een structurele oplossing.

23.03 Luc Goutry (CD&V): Je souhaite apporter des nuances par rapport à mes déclarations antérieures sur les causes. Il y a pour l'instant un léger surplus qui disparaîtra les années à venir. Toutefois, le ministre organise un examen. Les diplômés reçoivent un numéro temporaire de l'INAMI jusqu'au mois de décembre. En cas d'échec ils doivent remettre ce numéro.

Ondanks dat organiseert u het examen. Dit betekent dat de mensen die nu gediplomeerd worden een RIZIV-nummer zullen krijgen. Zij zullen tijdelijk kunnen werken tot december. Daarna moeten zij het examen afleggen en als zij niet slagen is het voor hen gedaan want dan moeten zij hun RIZIV-nummer inleveren. Zij moeten dan eventueel in een instelling gaan werken. Het zijn enkel degenen die geslaagd zijn die zullen mogen blijven voortwerken. U bent nu bereid om het examen niet te organiseren en de situatie op iets langere termijn te bekijken. Alle voorspellingen wijzen erop dat de toestand zichzelf zal normaliseren. Nu zal er nog een licht overwicht zijn maar misschien zullen niet al die mensen zich vestigen als zelfstandigen. Misschien is dat niet meteen het probleem, moet het arbitrair examen niet worden georganiseerd en is de situatie binnen enkel jaren geregulariseerd.

Tout semble indiquer que la situation se normalisera. Des réformes structurelles sont mises en œuvre, le nombre d'établissements d'enseignement qui organise cette formation a été réduit de moitié, le nombre d'années d'études a été modifiée et la dissuasion est en cours.

Er zijn in elk geval structurele hervormingen doorgevoerd. In het onderwijs waren er geen twaalf instellingen meer, maar slechts zeven en thans slechts zes. Bovendien heeft men het aantal studiejaren hervormd. Dit zal dus zijn uitwerking hebben. Er is ook een ontrading bezig. De mensen weten dat het niet meer interessant is om nog massaal kinesitherapie te studeren omdat niet iedereen zich op de markt zal kunnen lanceren.

23.04 Minister Rudy Demotte: Ik ben zo ver geweest als ik mocht. Ik mag niet verder gaan. Ik sta hier voor een zeer gevoelige politieke uitdaging. Ik heb al in de feiten een versoepeling aangebracht. Ik heb al een soort aftopping georganiseerd, maar hier is de beweging te groot. Ik kan geen beslissing nemen die verder gaat dan ik hier gedaan heb.

23.04 Rudy Demotte, ministre: Ceci constitue un défi politique particulièrement sensible et j'ai fait tout ce qui était en mon pouvoir, mais je ne peux pas aller plus loin. J'ai déjà assoupli les conditions.

23.05 Luc Goutry (CD&V): Dus het examen zal er in elk geval komen in december? Dat zal dan eenmalig zijn?

23.05 Luc Goutry (CD&V): Il y aura donc un examen en décembre? Sera-t-il unique?

23.06 Minister Rudy Demotte: Dat moet nog besproken worden. Dit is informeel. Dit hoeft niet in het verslag te staan. Zullen we bijvoorbeeld de personen die niet geslaagd zijn voor het examen, nog de volgende jaren het examen kunnen afleggen? Dat is een van de vragen die nog gesteld worden. Ik zeg dat informeel.

23.06 Rudy Demotte, ministre: Nous devons encore en discuter.

23.07 Luc Goutry (CD&V): (...)

23.08 Minister **Rudy Demotte**:...een nieuw nummer te hebben door bijvoorbeeld het examen...

23.09 **Luc Goutry** (CD&V): Dat is ook nog een gevolg. Zo niet zijn ze voor eeuwig en altijd buiten het beroep.

23.10 Minister **Rudy Demotte**: Intussen hebben ze al de gelegenheid om te kunnen werken, bijvoorbeeld in het kader van een instelling. Vroeger was dat zelfs niet mogelijk.

23.11 **Luc Goutry** (CD&V): De praktijk is dat drierivierde daar ook op RIZIV-nummer werkt. De afzetmogelijkheden zijn eigenlijk niet zo groot. In de meeste van die instellingen laat men ze niet werken op de payroll. Men laat ze als zelfstandige werken met hun RIZIV-nummers.

23.12 Minister **Rudy Demotte**: Daar zal ik spreken als minister van Sociale Zaken. Ik moet natuurlijk de schijnzelfstandigen bestrijden.

23.13 **Luc Goutry** (CD&V): In de vrije beroepen is dat moeilijk. Er zijn zoveel dokters die werken in ziekenhuizen. In hoeverre zijn zij zelfstandige of loontrekkende?

23.14 Minister **Rudy Demotte**: Dat is een moeilijke materie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Ik moet, conform het Reglement, vraag nr. 7072 van de heer Chevalier afvoeren, omdat hij niets heeft laten weten.

24 **Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het evaluatierapport inzake de uitbouw van palliatieve zorgen" (nr. 7073)**

24 **Question de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le rapport d'évaluation relatif au développement des soins palliatifs" (n° 7073)**

24.01 **Luc Goutry** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. Het gaat inderdaad over het evaluatierapport inzake palliatieve zorg, in die zin dat in de wet op de euthanasie werd afgesproken dat er tweejaarlijks een rapportering zou gebeuren aan het Parlement inzake de toepassing van de euthanasiewetgeving enerzijds. Anderzijds, collega's, mijnheer de minister, hebben wij tezelfdertijd een wetsontwerp goedgekeurd, als pendant als het ware van de palliatieve zorg. Ook daarvoor was erin voorzien dat er een evaluatierapport naar het Parlement gebracht zou worden met de stand van zaken en de vorderingen op het vlak van de palliatieve zorg.

Verleden jaar kregen wij in deze commissie al een eerste toelichting en een voorstelling van het evaluatierapport inzake euthanasie. Maar tot nu toe wachten wij nog altijd op het verslag van de evaluatiecel, die zo'n rapport moet maken over de palliatieve zorg, krachtens de betrokken wetgeving inzake euthanasie en palliatieve zorg.

In het geheel van de verdere ontwikkelingen inzake de uitbouw van de palliatieve zorg is dat rapport natuurlijk heel belangrijk voor het beleid. Het is immers onze overtuiging dat er ook vandaag, structureel, nog

24.01 **Luc Goutry** (CD&V): La législation relative aux soins palliatifs prévoit qu'une cellule d'évaluation doit établir un rapport au sujet de l'état d'avancement. La cellule concernée a-t-elle déjà terminé ses travaux dans l'intervalle? Le rapport sera-t-il examiné au sein de cette commission? Le ministre estime-t-il que le rapport établira la nécessité de fournir des efforts budgétaires supplémentaires en matière des soins palliatifs?

altijd te weinig middelen zijn voor palliatieve zorg.

Palliatieve zorg heeft, enerzijds, te maken met het begeleiden van mensen in de stervensfase, maar anderzijds, moet palliatieve zorg ook gezien worden als tegenhanger van de hardnekkige geneeskunde. Het begrip is dus iets breder dan stervensbegeleiding. Vandaar ook het belang voor de toekomst en vandaar dat wij vragen om een goede uitbouw ervan.

Ik kom tot mijn vragen, mijnheer de minister. Ten eerste, heeft die evaluatiecel reeds haar werkzaamheden beëindigd? Ten tweede, hoever staat het met dat evaluatierapport? Ten derde, welke procedure zal er gevolgd worden eens het rapport verschenen is? Zult u daarover ook een toelichting geven in deze commissie? En ten vierde, houdt u er nu reeds rekening mee, in het raam van de begroting voor 2006, dat het rapport zou kunnen wijzen op bepaalde zaken zodat er bijkomende budgettaire inspanningen nodig zijn voor de palliatieve zorg?

24.02 Minister **Rudy Demotte**: Ik zal trachten kort te antwoorden. Ten eerste, de evaluatiecel heeft haar werkzaamheden nog niet beëindigd, ze dient het definitieve evaluatierapport nog goed te keuren. Dat zal normaal gezien op het einde van deze maand – mei 2005 – gebeuren.

Ten tweede, er is momenteel een finale versie van het evaluatierapport klaar die echter nog door de evaluatiecel dient te worden goedgekeurd.

Ten derde, zoals voorzien in de wet betreffende de palliatieve zorgen van 14 juli 2002 dient het evaluatierapport aan de wetgevende Kamers te worden voorgelegd. Ik zal in samenwerking met de cel de methode voor deze communicatie uitwerken.

Ten laatste, het is uiteraard te vroeg om een begrotingsdebat aan te gaan over het onderwerp. Ik beschik momenteel namelijk nog niet over de definitieve, door de cel berekende voorstellen. Bovendien is de uitwerkingsprocedure van de begroting 2006 nog niet van start gegaan.

24.03 **Luc Goutry** (CD&V): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Het laatste wat u zei was misschien wel het belangrijkste, ik wil het dan ook even herhalen. Als uit het rapport zou blijken dat er nog belangrijke bijkomende structurele en budgettaire inspanningen dienen te gebeuren, dan neem ik aan dat u niet uitsluit dat die zouden worden opgenomen in de bespreking van de begroting 2006, aangezien het rapport eind deze maand zou klaar zijn. Is dit een juiste conclusie?

24.04 Minister **Rudy Demotte**: De deur staat nog open.

24.05 **Luc Goutry** (CD&V): De deur staat nog open? Dus in de begroting zal mogelijk rekening worden gehouden met de resultaten van het rapport?

24.06 Minister **Rudy Demotte**: Natuurlijk in functie van de budgettaire omstandigheden. Het zou voorbarig zijn mij daarover nu reeds uit te

24.02 **Rudy Demotte**, ministre: La cellule d'évaluation n'a pas encore clôturé ses travaux. Le rapport d'évaluation doit encore faire l'objet d'une approbation définitive. Ce sera chose faite dans quelques jours. Le rapport sera alors soumis au Parlement. Il faut encore convenir des modalités précises. Tant que le rapport n'est pas définitif, je ne puis évidemment rien dire des conséquences budgétaires éventuelles. En outre, la procédure d'élaboration du budget 2006 n'a pas encore été entamée.

24.03 **Luc Goutry** (CD&V): Si le rapport préconise des efforts budgétaires supplémentaires, pourront-ils encore éventuellement être inscrits dans le budget 2006?

24.04 **Rudy Demotte**, ministre: La porte reste ouverte.

24.06 **Rudy Demotte**, ministre: Je n'exclus rien mais tout

spreken, maar ik sluit het niet uit.

dépendra des conditions
budgétaires concrètes.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 18.10 uur.

La réunion publique de commission est levée à 18.10 heures.